

Bijlagen Raadsvergadering
Gemeenteraad Almelo

Datum: 6 april 2010

Nr	Bijlage	Docman
1	<u>Bijlage behorende bij agendapunt 8:</u> <u>Kadernotitie de Almelo Acht: acht uitgangspunten voor het groenmilieu- en duurzaamheidsbeleid</u>	2010/583
	- Kadernotitie de Almelo Acht	2010/736
2	<u>Bijlage behorende bij agendapunt 9:</u> <u>Vaststelling 'partiële herziening Structuurplan Almelo 2009, Indiëterrein</u>	2010/4181
	- Brief Provincie Overijssel	2009/35831
	- Brief Waterschap Regge en Dinkel	2009/29730
	- Brief VROM-inspectie	2009/28788
	- Brief Regio Twente	2009/28443
	- Ontwikkelplan Indië	2009/15897
	- Partiële herziening Structuurplan Almelo 2009 – Indiëterrein	2008/33383
3	<u>Bijlagen behorende bij agendapunt 10:</u> <u>Aanhoudingsbesluit ivm geurverordening Bornerbroek</u>	2010/575
	- Collegevoorstel aanhoudingsbesluit geurverordening Bornerbroek	2010/7493
	- Kaart aanhoudingsgebied	2010/2499
4	<u>Bijlage behorende bij agendapunt 11:</u> <u>Vorbereidingsbesluiten</u>	2010/1382
	- Diverse kaarten	2010/1382
5	<u>Bijlagen behorende bij agendapunt 12:</u> <u>Verantwoording fractievergoeding 2008</u>	2010/9053
	- Brief Deloitte Accountants	2010/9053
6	<u>Bijlagen behorende bij agendapunt 13:</u> <u>Goedkeuring begroting 2010 Stichting OPOA</u>	2010/1880
	- Brief OPOA	2009/34317
7	<u>Bijlage behorende bij agendapunt 14:</u> <u>Wijziging APV i.v.m. aanpassing hondenbeleid</u>	2010/7954
	- Nota hondenbeleid	2009/25913

Bijlage 1

Kadernotitie de **Almelo Acht**

Acht uitgangspunten voor het groen-, milieu- en duurzaamheidsbeleid in de gemeente Almelo

COLOFON

Uitgave

Projectgroep Beleidsatelier Groen, Milieu en Duurzaamheid

Telefoon: 541513

Faxnummer:

Redactie

A. Dohmen/E. Stegehuis

Registratienummer: 2010/736

Datum publicatie

9 februari 2010

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan mits de bron duidelijk wordt vermeld.

1. Groene longen

Behoud van kwantiteit en kwaliteit, beheerste ontwikkeling waar mogelijk en wenselijk

De vier groene longen moeten behouden worden in de huidige vorm, zowel qua kwantiteit als kwaliteit. De longen zijn vanuit de stad gezien het begin van het buitengebied. Deze waardevolle groene gebieden vormen mede de identiteit van Almelo en kennen een aantal natuurhistorische waarden als houtwallen/coulissen, lanen, veldnamen en waterlopen. Versterking van de kwaliteit en herstel van historische routes is wenselijk. Voor wandelaars en fietsers zijn ze goed toegankelijk. Stedelijke functies passen niet in een groene long. De longen zijn een 'rustgebied' om te ontvluchten aan de hectiek van de stad. Een verdere ontsluiting van de groene longen is in principe niet wenselijk. De balans tussen recreëren en rust en natuur moet worden gehandhaafd.

Naast natuurbehoud en natuurontwikkeling hebben agrarische bedrijven ook een duidelijke functie en meerwaarde voor de groene longen. De kwaliteit van de groene longen is in principe geen blokkade voor vernieuwing. Te denken valt aan biologische landbouw in plaats van traditionele landbouw. Als agrarische bedrijven ophouden te bestaan dan kunnen de vrijkomende gronden worden herverdeeld over andere agrarische bedrijven of kan de aanleg van nieuwe natuur in de vorm van groen en water plaatsvinden. In bijzondere situaties kan de mogelijkheid aanwezig zijn voor beperkt landschappelijk wonen of nieuwe landgoederen. Andere vormen van woningbouw passen niet in de groene longen.

De groene longen zijn de randen van de stad. Het zijn prima elementen om stad en land te verweven en om de stadsbewoner buiten te laten komen. Het is gewenst om de stadsranden nader te definiëren om te voorkomen dat daar ongewenste ontwikkelingen plaatsvinden.

2. CO2/klimaat

Almelo neemt haar verantwoordelijkheid, speelt in op de beschikbare mogelijkheden en stelt daarbij ambities op om verder te ontwikkelen en te innoveren

Almelo gaat actief door met klimaatbeleid en duurzame ontwikkeling door het stellen van doelen die ambitieus zijn, maar ook een hoog realiteitsgehalte op lokaal niveau hebben. Doelstellingen op het gebied van CO2-reductie en klimaatbeleid kunnen echter niet altijd op lokaal niveau worden gerealiseerd. Van belang hierbij is lange termijn denken en nationale/internationale inspanningen. CO2-reductie en -compensatie kunnen ook elders in de wereld worden bereikt (think local, act Global). Deelname aan de VN-Millenniumcampagne, samen met lokale ontwikkelingsorganisaties, kan door mondiale reductie van CO2 en de realisatie van klimaatdoelstellingen een waardevolle bijdrage leveren aan lokale inspanningsverplichtingen.

In 2010 wordt een nieuw Duurzaamheidsplan opgesteld voor de middellange termijn. Hierin worden de Almelse ambities geformuleerd op het gebied van milieu, duurzaamheid, klimaatbeleid en C2C. De Almelo Acht vormen de input voor het nieuwe Duurzaamheidsplan. Het plan heeft een integraal karakter, dat wil zeggen dat alle gemeentelijke beleidsvelden hiervan onderdeel vormen.

De gemeente Almelo vervult op het gebied van duurzaam bouwen een voorbeeldfunctie. Bestaande gemeentelijke gebouwen worden verduurzaamd. Het nieuw te bouwen stadhuis zal CO2-neutraal zijn. De gebruikte bouwmaterialen zijn duurzaam en maatschappelijk verantwoord in overeenstemming met de Nota Duurzaam Inkopen. De gemeente Almelo legt hiervoor de lat hoog.

De gemeente Almelo bevordert actief duurzaamheid onder haar inwoners door middel van voorlichting en advisering.

Behalve verduurzaming van woningen en overige gebouwen heeft Almelo de ambitie om samen met het bedrijfsleven te werken aan CO2-reductie en klimaatmaatregelen op basis van win-win. Een leidraad daarvoor vormt de nota Duurzaam Succes, ondernemen in de wereldeconomie van de 21^e eeuw, van het VNO/NCW.

Behalve aansluiting zoeken op traditionele oplossingen voor duurzaamheid en bestaande technieken wil Almelo op een innovatieve manier met duurzaamheid aan de slag. Een voorbeeld hiervan is een pilotproject waarbij de bodemsanering van de binnenstad wordt gekoppeld aan het realiseren van een warmte-koudeopslag in de bodem ten behoeve van het nieuwe stadhuis. Verder wordt de mogelijkheid onderzocht om als overheid zelf (deels) duurzame energie op te wekken door een combinatie van WKO en zonne- en windenergie.

3. Duurzame stad (wonen en werken)

Van groei naar een stad in balans

Uitgangspunt is: gebruik het bestaande, dat wil zeggen de huidige woonwijken, winkelgebieden, industrieterreinen parken en monumentale bomen. Deze hebben elk een eigen kwaliteit. Hierbij gaat het niet alleen om de fysieke verschijningsvorm, hoe het er uitziet, maar ook om de culturele waarde, ze zijn het tastbare resultaat van de inzet van Almeloërs door de eeuwen heen. Waardeer en herontdek de bestaande kwaliteiten in de stad. Door het gebruik van het bestaande leggen we geen of veel minder beslag op de open ruimte buiten de stad en op grondstoffen. We kunnen hiermee tevens anticiperen op conjuncturele trends en op demografische ontwikkelingen.

Almelo heeft een belangrijke opgave om de stad in balans te brengen: een meer evenwichtige bevolkingsopbouw – het aantrekken van hogere inkomens - en meer draagvlak voor stedelijke voorzieningen. Dit vraagt om groei van de stad. Door nieuwe woon- en werkgebieden trekken we nieuwe groepen naar Almelo en creëren we werkgelegenheid. Additionele ruimte kan nodig zijn als de huidige stad die mogelijkheid niet biedt. In eerste instantie zal de ruimtebehoefte aan de binnenstedelijke mogelijkheden moeten worden getoetst. Te denken valt ondermeer aan woonwijken met onderscheidende woonmilieus, thematische bedrijventerreinen voor nieuwe vormen van werkgelegenheid en het creëren van alternatieve vormen van werkgelegenheid, bijvoorbeeld op het gebied van groen en water.

Almelo moet ook durven blijven groeien in termen van natuur, groen en water, naast groei van de bevolking, woonwijken en bedrijventerreinen. Als bepaalde gebieden voorlopig nog niet ontwikkeld worden dan moet de aanleg c.q. ontwikkeling van tijdelijke natuur mogelijk zijn.

Als in de stad gebouwd wordt dan bij voorkeur zo duurzaam mogelijk. De gemeente zelf heeft daarin een duidelijke voorbeeldfunctie te vervullen. Te denken valt daarbij aan het nieuw te bouwen stadhuis.

Bij binnenstedelijke herontwikkeling is het behoud en herbestemming van industrieel erfgoed zoals dat op ondermeer het Indiëterrein het geval is met de oude textielcomplexen van groot belang. Van belang is verder de aanleg van duurzame bedrijventerreinen en de bereikbaarheid daarvan voor fietsers. Duurzame bedrijventerreinen kunnen ook deels een recreatieve functie vervullen. Aangezien de gemeente eigenaar en beheerder is van de openbare ruimte in de stad kan een meerwaarde worden gecreëerd door een duurzame inrichting en beheer van die openbare ruimte.

4. Mobiliteit

Duurzaam onderweg: sturen in vervoerssoorten

Op het gebied van mobiliteit voert het Rijk een actief beleid om het gebruik van de auto te ontmoedigen en om het gebruik van fiets en openbaar vervoer te stimuleren. Ook lokaal kunnen we de keuze van de burger voor vervoerssoorten sturen en worden we beloond met een betere luchtkwaliteit. Daartoe nemen we maatregelen, waarbij het belonen van de keuze voor fiets en openbaar vervoer centraal staan. Samenwerking met partners (logistiek, openbaar vervoer, belangenvertegenwoordigers) staat centraal om tot positieve effecten te kunnen komen.

Uitvoering van de fietsnota vormt een wezenlijke bijdrage aan een duurzamer Almelo. Daarbij wordt ook gedacht aan meer gelegenheid om de fiets (gratis) te stallen in de binnenstad en bij het station en verbetering van de fietsroutes van en naar het stadscentrum. Er zou meer sturing in vervoerssoorten kunnen plaatsvinden. Meer ontmoediging- en tegelijkertijd aanmoedigingsbeleid, bijvoorbeeld een experiment met gratis openbaar vervoer van en naar het ziekenhuis. Het parkeren van de auto op straat moet duurder zijn dan het parkeren in een parkeergarage, waardoor de auto meer uit het straatbeeld kan verdwijnen. De vrijkomende ruimte kan dan voor andere doeleinden worden gebruikt.

Bij sturing in vervoerssoorten kan ook worden gedacht aan de aanleg van fietssnelwegen, ongelijkvloerse kruising voor fietsers, meer bruggen voor fietsers en voetgangers over het Almelo-Nordhornkanaal, verbetering van de bereikbaarheid met stadsbussen, maar ook de aanleg van park&ride-terreinen en/of parkeergarages, bijvoorbeeld bij het centraal station.

Rijksbeleid en het beschikbare regionale en nationale vervoersnetwerk bepalen in hoge mate de keuze van auto, fiets of openbaar vervoer door de burger. In Almelo moeten we maximaal inspelen op de vraag zoals deze hieruit volgt. Het lokale bestuur is in de eerste plaats dienstverlenend, waarbij we wel zo veel mogelijk de rekening neerleggen bij de gebruiker. Door de diverse vervoerssoorten te faciliteren dragen we bij aan Almelo als aantrekkelijke woon-, winkel- en werkstad. Denk verder ook aan: ruime en aantrekkelijke parkeergarages aan de rand van de binnenstad, vlotte doorstroming van verkeer, wegen in woonwijken inrichten om te veilig rijden, winkelmogelijkheden dichtbij grote vervoersassen.

5. Educatie

Structurele en actieve educatie, informatie en voorlichting op het gebied van groen, milieu en duurzaamheid

Gedragverandering en bewustwording van inwoners, en vooral jongeren, is een voorwaarde voor het bereiken van lokale en mondiale duurzaamheidsdoelstellingen. Natuur- en milieueducatie en voorlichting is een elementaire voorziening waarmee al op jonge leeftijd moet worden begonnen, onder andere op Basisscholen, om op de lange termijn wenselijk duurzaam gedrag te kunnen bereiken. Dit is aanvullend op het Basisonderwijs.

Natuur- en milieueducatie wordt verbreed tot duurzaamheidseducatie, dat wil zeggen, het gaat niet alleen over vogels en vlinders, maar ook om vragen als energiebesparing, gezond leven en afvalpreventie. Basisscholen en andere doelgroepen worden actief benaderd met als doel een breed duurzaamheidsdenken te bevorderen en te internaliseren

Gedrag op het gebied van duurzaamheid is afhankelijk van de eigen afwegingen die burgers maken. De rol van de gemeente richt zich voornamelijk op het beschikbaar stellen van informatie op het gebied van natuur, milieu en duurzaamheid. Het is de taak van de overheid om in elk geval zodanige informatie en voorlichting te geven dat inwoners bij het maken van hun keuzes traditioneel gedrag op geheel vrijwillige basis kunnen inruilen voor meer duurzaam gedrag, en daar ook een goed gevoel aan over houden.

Basisscholen, inwoners en belangenorganisaties kunnen bij het Natuur- en Milieu Centrum Almelo terecht met vragen. Basisscholen kunnen lesmaterialen lenen als ondersteuning van de onderwijsdoeleinden, de zogenaamde leskisten. Iedere leskist bevat specifieke informatie en lesmateriaal over een bepaald onderwerp. Het Natuur- en Milieu Centrum Almelo werkt nauw samen met deskundige vrijwilligers van het IVN. Binnen de website van de gemeente Almelo beschikt het Natuur- en Milieu Centrum over een eigen informatief onderdeel.

6. Leefbare omgeving

De stad is dynamisch maar inwoners ondervinden zo min mogelijk hinder

De bewoners van Almelo moeten rustig kunnen wonen in de woonwijken buiten de binnenstad. Bewoners dienen gevrijwaard te zijn van diverse vormen van overlast en onveiligheid. Functies die elkaar bijten worden gescheiden. In de wijken is genoeg openbare ruimte om groen aan te leggen, bomen te planten, te spelen, te wandelen en fietsen.

De openbare ruimte heeft een menselijke maat. De wijken moeten zo worden vormgegeven dat er levensloopbestendig kan worden gewoond. Grotere wijken dienen te beschikken over winkelcentra, wijkcentra, gezondheidscentra en andere wijkgebonden functies zoals basisscholen, voorzieningen voor jongeren en ouderen en bijvoorbeeld een eigen wijkmarkt. De overige economische functies vinden hun plaats in de binnenstad of op de bedrijventerreinen. Voor overlastgevende activiteiten is geen plaats in woonwijken. Bestaande overlastsituaties worden opgeheven.

De ruimte in de stad is schaars en moet daarom efficiënt worden benut. Meervoudig ruimtegebruik is daarom onontkoombaar. Dit vergroot de dynamiek van de stad. Dit geldt ook voor de openbare ruimte: verblijven, recreatie, verkeer, evenementen kunnen er allemaal tegelijk plaatsvinden. Met creatieve oplossingen kunnen die functies goed naast bestaan. Dit maakt de stad ook dynamisch en bruisend. Wonen in de binnenstad betekent acceptatie van de daar aanwezige levendigheid. Kleinschalige werkfuncties in de woonwijken worden geaccepteerd door omwonenden. Een mix van wonen, werken en leren in de wijken betekent ook dat bewoners zich minder hoeven te verplaatsen binnen de stad en dat zij daardoor hun dag beter, efficiënter en duurzamer kunnen indelen.

7. Cradle to Cradle (C2C, afval = voedsel)

C2C, daar doen we aan mee!

De Cradle to Cradle-visie van Michael Braungart en William McDonough kan leiden tot een nieuwe industriële revolutie. Het Cradle to Cradle (van wieg tot wieg) concept is een uitdaging aan de mensheid om producten slimmer en intelligenter- lees duurzamer – te ontwerpen en het produceren en gebruiken daarvan schoon en ecologisch volkomen verantwoord te laten plaatsvinden. Het overblijvende materiaal kan na consumptie of verbruik in zijn oorspronkelijke vorm worden teruggegeven aan biologische of technische kringlopen, waardoor het eindeloos te hergebruiken is. Cradle to Cradle (C2C) is een radicaal andere aanpak dan de recycling van materialen die we nu toepassen. Bij recycling moet veel energie in het proces gestopt worden om materiaal te herwinnen voor nieuw gebruik, denk aan de recycling van glas. Na enkele keren recyclen is het basismateriaal van een dergelijk slechte kwaliteit geworden door allerlei verontreinigingen dat het voor altijd verloren gaat voor hergebruik. Een C2C ontworpen glazen fles zal echter tot in het oneindige kunnen worden hergebruikt zonder kwaliteitsverlies, en met inzet van weinig energie. De centrale gedachte van C2C is dat alle gebruikte materialen na hun leven in het ene product alsnog nuttig en ecologisch neutraal kunnen worden ingezet in een ander product en daar houdt je vanaf het eerste ontwerp van het product rekening mee.

Almelo is een maakstad en kan dus veel bijdragen aan C2C. C2C wordt actief gepromoot bij de bedrijven, onder andere door opdrachten voor de ontwikkeling van C2C producten. Bij stadsontwikkelingen worden de principes van C2C toegepast, o.a. in stedenbouw, weg- en waterbouw, invulling van openbare ruimtes, energiebesparing en materiaalgebruik. Hergebruik, duurzaamheid en C2C-gehalte van materialen is een voorwaarde bij gemeentelijke onderhoudsprojecten en bij de inkoop daarvan.

In 2015 koopt Almelo voor 100% duurzaam in (jaarlijks inkoopbudget: 80 miljoen euro). De – soms - hogere directe kosten van duurzaam inkopen zijn een investering in een duurzamere toekomst. Een goed voorbeeld hiervan vormt het ontwerp voor het nieuwe Stadhuis, te weten: CO2-neutraal, duurzaam en Cradle to Cradle.

C2C: ook aansluiten bij wat beschikbaar is en zichzelf bewezen heeft

De gemeente Almelo investeert ook in C2C-maatregelen en -technieken die in de praktijk hun meerwaarde bewezen hebben, zoals zonnecollectoren, isolatie, duurzaam bouwen. Er zijn veel

C2C projecten in en buiten Nederland, waar hiermee ervaringen worden opgedaan. Wanneer deze praktische ideeën opleveren, neemt Almelo deze over en past ze toe.

Het uitgangspunt moet zijn dat Cradle to Cradle niet kostenverhogend is, maar een investering op de langere termijn betekent die zichzelf terugverdient.

8. Partners

Duurzame partners: lange betrokkenheid betekent duurzame afwegingen en betrokkenheid

Wanneer zakelijke partners van de gemeente, burgers en bedrijfsleven langer betrokken zijn bij projecten, activiteiten en gebieden in de stad, dan zullen zij ook afwegingen maken waarbij de lange termijn voorop staat. Op deze manier wordt natuurlijk individueel menselijk gedrag – het denken vanuit eigen belangen – ten dienste gesteld van het collectieve belang op de langere termijn. Betrokkenheid met de stad Almelo is bij de keuze van dergelijke partners vanzelfsprekend. Dergelijke partners worden en voelen zich medeverantwoordelijk voor de toekomst van de stad. Zij krijgen dan ook het recht om over de toekomst van de stad mee te denken, gelijkwaardig aan iedere inwoner van Almelo.

Denk aan: projectontwikkelaars die het onderhoud van de openbare ruimte 5 jaar na oplevering van een nieuwe wijk uitvoeren, strategische allianties als onderdeel van duurzaamheidsstrategie (denk aan gemeenten met hoge duurzaamheidsambities, provincie, woningbouwcorporaties).

Duidelijk is dat Almelo geen behoefte meer is aan projectontwikkelaars of andere zakelijke partners die komen voor de snelle winst en dan weer vertrekken.

Flexibel partnerschap: om in te spelen op snel veranderende vragen

Elk tijdsgewricht, elke fase in een project en elke politieke richting vraagt om andere partners om tot resultaat te komen. Ontwikkelingen gaan snel en dat betekent dat we moeten investeren in het vermogen om snel te kunnen veranderen. Alleen door flexibel partnerschap komt de diversiteit van partners en burgers tot bloei. Gemeentelijke partners komen uit Almelo, Twente, binnen- en buitenland om hun opdrachten in Almelo uit te voeren.

Opmerkingen kritische vrienden

Beleidsatelier groen, milieu, duurzaamheid

Reactie Piet Ziel, senior landschapsarchitect/projectleider Royal Haskoning

(Bijlage 4 storyboards)

Almelo is nog uit evenwicht. Ruimtelijke en ecologische kwaliteit loopt achter bij de economische aandacht (korte termijn succes) en de haalbaarheidsaandacht (rechtvaardigheidsgedachte). Om de stad evenwichtig te krijgen moet de pijler van "Planet" (naast People en Profit) meer aandacht krijgen. (Uitwerking Omgevingsvisie Overijssel)

Almelo kent een glazen plafond. Daarom blijft de ruimtelijke- en leefbaarheidskwaliteit steken in de duurzaamheidpyramide. Differentiatie, veelkeurigheid, kleurrijke bevolkingsgroepen en gebruik van de cultuurhistorische onderleggers inzetten om door te groeien naar een trotse heldere gemeente.

Stop met sectorale ingrepen en beleidsontwikkeling. Ga schaken op 6 borden. Introduceer/faciliteer opnieuw een "maatschappelijke tussenlaag" van groepen ondernemers en burgers en organisaties met een lange termijn-optiek.

Ga denken in een open lintstad in plaats van een compacte stad.

Voeg daar de concepten Waterstad, de Kringloop-(C2C)stad en de Multiculti-stad aan toe.

Werk dat uit in 3 majeure projecten:

1. De loper van Almelo (Het ombouwen van de van Rechteren Limpurgsingel tot een stadsallee met verblijfskarakter)
2. De steiger van Almelo met NO-twente. (Het in ere herstellen van het Kanaal Almelo Nordhorn en de ontwikkeling van het grachten-en waterlopenstelsel)
3. Het dwaalroutenetwerk. (Uitzetten van recreatieve en culturele routenetwerken langs verborgen rijkdommen van Almelo, samenwerking met NME en atelierroutes) Charme-offensief.

1. Groene longen (gaat over veiligstelling)

- Blijft erg abstract. Het gaat om 3 a 5 echte boerenbedrijven. Maatwerk nodig.
- Betekenis geven, doorvertalen naar ingrepen in de wijken. Groen meer de wijken intrekken. Routestructuren aanhechten.
- Stadsranden nu vormgeven (naar binnen trekken)
- Van toevaldaad (grootgrondbezit) naar planningsdaad ombouwen. Dus ook landschapsonwikkelingsplan met uitvoeringsprogramma voor opstellen.

2. CO2/klimaat (Gaat over het duurzaamheidsplan als middel)

- Dit gaat over de transformatie van de industriestad (2^e golf) naar een innovatieve industrie-en dienstenstad (3^e golf zie Alvin Toffler)
- Ecologische footprint van Almelo verkleinen als ambitie.
- Daarbij past het temperen van het verkeer. Qua snelheid en aard. Rustiger wegbeeld. Meer fietsen etc. Integraal gebruik van aanwezige kwaliteiten

3. Duurzame stad (wonen en werken) (Dit gaat over de ruimtelijke transformatie en innovatie)

- In Duitsland wordt voor krimp het begrip "Geordnete Ruckzug" gehanteerd.
- Bij inzet van de Almeloers door de eeuwen heen hoort ook de inzet van de gastarbeiders in de 2^e golf.
- Het denken in woonwijken als ruimtelijke entiteit is achterhaald. Het gaat om het ""ontwijken" en het her-buurten. Dus de identificatie 1 schaalniveau lager leggen dan gebruikelijk. Ook de bedrijventerreinen opdelen in kleinere thematische eenheden hoort daarbij. Ga iedere "buurt" een eigen organisatorische en ruimtelijke identiteit meegeven. (maatschappelijke tussenlaag inzetten)

- Alternatieve werkgelegenheid zoeken in recreatie, toerisme en vooral...cultuur. (Daarom ook denken in tijdelijke landschappen met bijvoorbeeld landart, culturele evenementen).
- Ga de Lintstad (= ontspannenstadspatroom) als 1 stadsstructuur zien en verder ontwikkelen/aanhelen.(De lintstad is de krimpstad)
- Ga denken in 2 patronen : Drager en inbouw. Ga regisseren en loslaten
Drager = hoofdlijnen openbare ruimte en definitieve bestemmingen
Inbouw = tijdelijke openbare ruimten en tijdelijke functies

4. Mobiliteit (Gaat over gedragssturing)

- Bekijk het youtube filmpje "de pianotrap". Dat laat zien dat met "fun" snel gedragsveranderingen te bereiken zijn. Door een vaste ongebruikte metrotrap te voorzien van pianogeluiden zodra je hem betreedt bleken bijna alle mensen de vaste muziektrap te nemen in plaats van de roltrap.
- Gebruik het concept van "Shared spaces" en LARGAS, oogcontact deelnemers. Respect aanzetten. Menselijkheid en beleving in weggebruik centraal zetten.
- Aanleg fietssnelwegen ombuigen naar "aantrekkelijke verblijfslanen van formaat". Ga denken in integrale beleving in plaats van sectoraal verkeerskundig ingrijpen.
- Invulling van dit thema gaat wat mij betreft nog steeds uit van oud denken: het scheiden van verkeerssoorten. Als het tempo teruggebracht wordt is er minder scheiding nodig. Durf de maximumsnelheid in heel Almelo met 20 km terug te brengen. Van 70 naar 50 en van 50 naar 30. Ondersteun dit met een strategisch project: herinrichting van de Van Rechteren Limpurgsingel tot een parkallee met fontein en eenvoudige verkeers/verblijfspleinen.

5. Educatie (middel om C2C denken te bevorderen)

- NME centrum uitbouwen via de culturele kunstzinnige lijn. Culturele dimensie aan geven.
- Gebruiken voor interne en externe trainingen.
- Zie het als middel om de maatschappelijke tussenlaag verder uit te bouwen.
- Richten op het multiculti-karakter van de stad.

6. Leefbare omgeving (Dit gaat over ordening van de stad)

- Ga hoogdynamisch scheiden van laagdynamisch.
- Gebruik daarvoor de Lintstad. En de C2C-stad.
- Zorg dat je de milieuruimte veiligstelt.
- Denk ook aan de dagindeling. Zoveel mogelijk dagelijkse voorzieningen binnen handbereik. Ook tijdens werk. NS-station als knoop.
- Multifunctionaliteit Almelo verhogen door snelheden te verlagen.

7. Cradle to Cradle (C2C, afval = voedsel) (Innovatie industriestad Almelo)

- Innovatie Industriestad Almelo naar C2C-industrie. Roadmap nodig
- Productinnovatie
-
- Locale energiewinning. Aardwarmte, wind, zon.
- Voorbeeldprojecten samenwerking en hergebruik.

8. Partners (Maatschappelijke tussenlaag als middel)

- Nieuwe allianties erkennen
- Private belangen op laten tillen door tussenorganisaties naar publiek belang.
- Die tussenorganisaties hebben een lange termijn in beeld en beheersverantwoordelijkheid in zich. (verenigingen van eigenaren, samenwerkende boeren, corporaties, pensioenfondsen, samenwerkende bouwers, kerkgenootschappen, kunstenaarsgroepen etc.

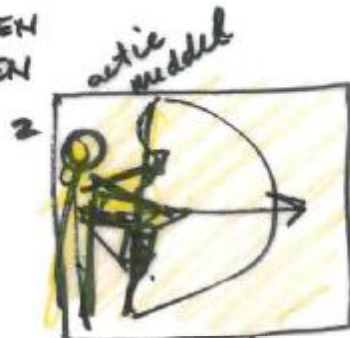
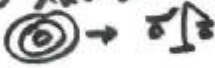
① NIEUW DUURZAAMHEIDSPLAN

PIET ZIEL ROYAL HASKONING DEL OY

"De acht" = 6 thema's / DOELEN
2 acties / MIDDELEN

3 stad in (o)lan, herbeuften

Spoerpunten
• stadsheis
• nieuwe duurzame lands

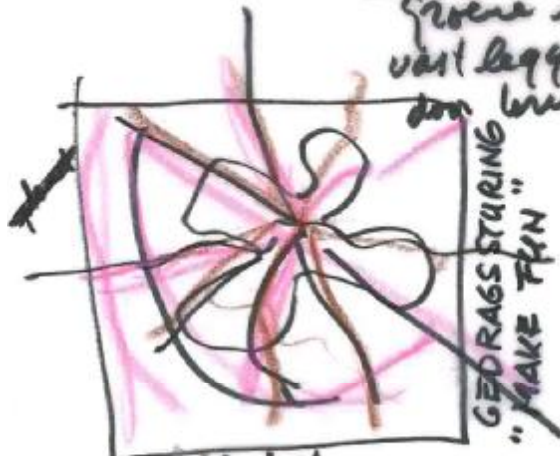

Educatie

intipaal maken!

groene longen,
vast leggen stadsranden
don. brunn

4 mobiliteit

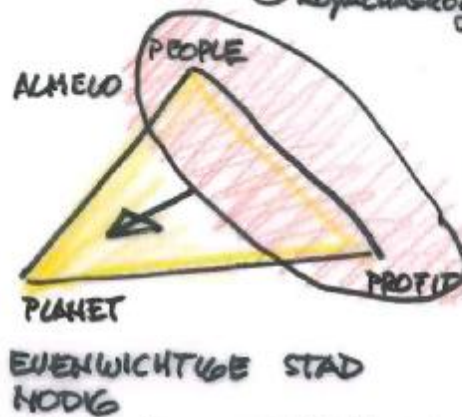
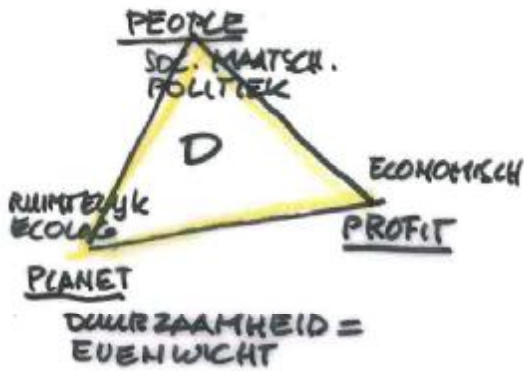
dynamische en
rustige stad
6 leefbare omgeving

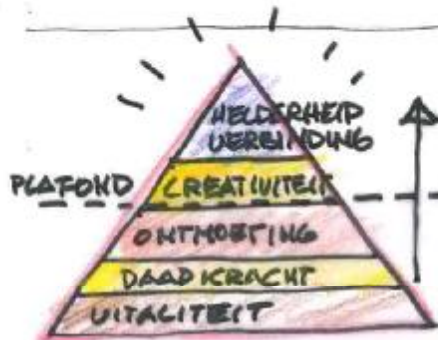
uitwerken in:
planet - menselijk
people - draagvlak / denken
profit - samenwerking

② ANALYSE — DUURZAAM — ALMELO —

① PIET ZIEL
ROYALMAKONING
DEC 09

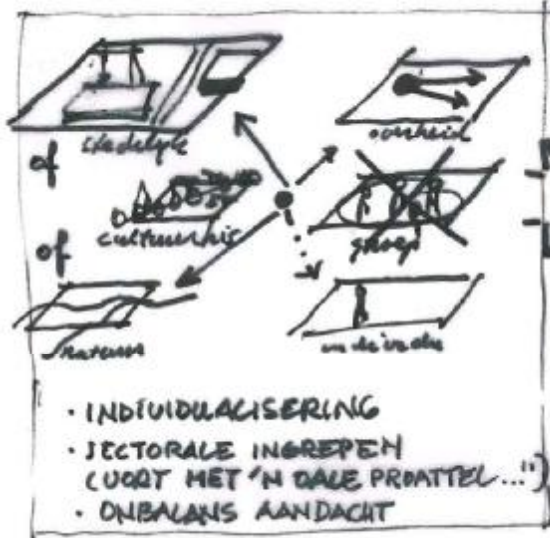

RUIMTELIJKE / ECOLOGISCHE KWALITEIT ↑
(BELEVINGSWAARDE & ECOLOGIE)

NAAR KWALITEIT & DUURZAAMHEID ...

- SCHERPTE, CONTRASTEN, CULTUURHISTORIE ONDERLEGGERS, VEELKLEURIGE BEVOLKING
- DIFFERENTIATIE, VEELKLEURIGHEID
- VERENIGINGEN, SUBCULTUREN, NETWERKEN
- ONDERNEMINGSKRACHT STERK
- VOLDOENDE HA.

KRIMP

VAN RODE EN GROENE STAD
COMPACTE STAD
DEFINITIEF

- VEELKLEURIGE STAD MET THEMA'S EN DICHTHEDEN SPREIDING
- OPEN STAD
- TIJDELIJK
 - ↳ DRAGER
 - ↳ INBOUW

③ VISIE — DUURZAAM — ALMELO

SHARED SPACES

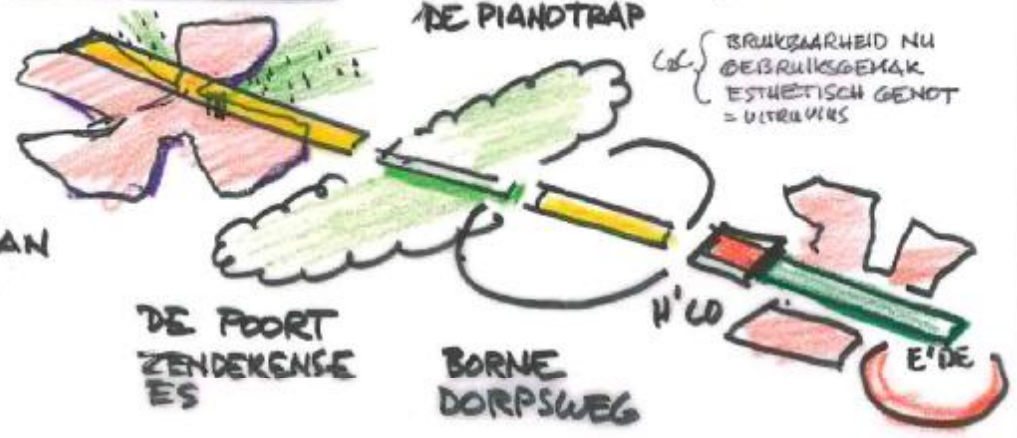
PIET ZIEL
ROYALHASKONING DEC 09

- DE VRIENDELIJKE STAD
- VERTRAGEN, STEER VERHOGEN

BELEVEN

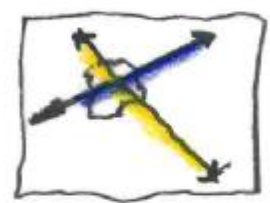
VERSTERKEN

DE STEGER VAN ALMELO

HENGELLOSE LAAN

VERBINDEN

ELECTRONISCHE RECREATIE/TOERISME/ERFGOED NETWERKEN

CO₂ NEUTRAL CLMOTICA

DWALEN

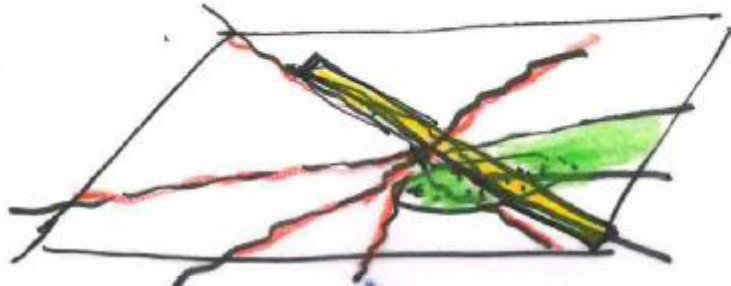
DWALEN DOOR ALMELO
KUNSTROUTENETWERKEN

A'LO → KUNSTNETWERK

COLLAGE KWALITEIT

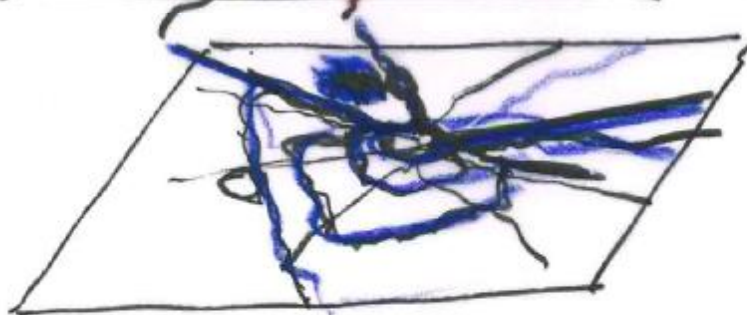
④ - CONCEPTEN - DUURZAAM - ALMELO -

PIOT ZIBL
ROYAL HASRONING DEL 09

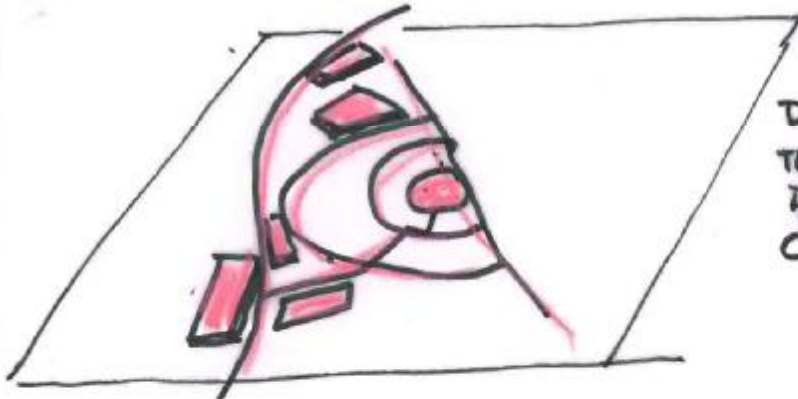
DE LINTSTAD "IN
BLOEMEN ZETTEN"
GERANIUMLINTEN
(INCL. LOPER)
= ONTSPANNEN STAD

TREKSER
PASSASIER

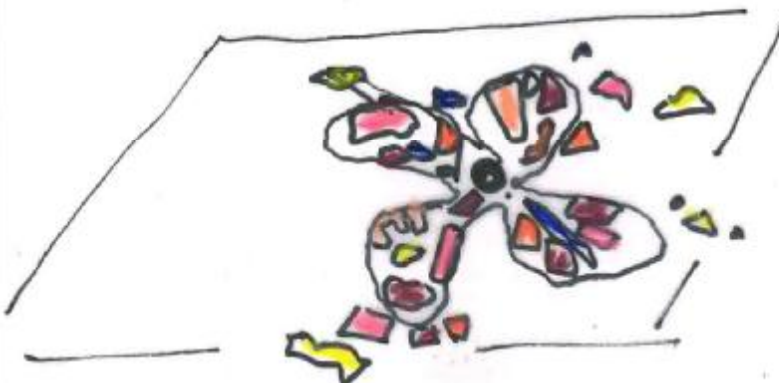
DE WATERSTAD
(INCL. STEGER)

VOETGANGER
SCHIFFER

DE KRINGLOOPSTAD
TEMPO LAAGER
DOORSTROOM HOGER
KUNST LAAGER
C2C INDUSTRIE

AUTOMOBIELIST

DE MULTI-CULTI STAD
EXE
EXE
EXE

MAATSCHAPPELIJKE
TUSSEN LAAG &
CHARME-OFFENSIEF
• BUITENRUIMTEN ↑
• GASTVRIJHEIDSACTIES
• ACUPUNCTUUR

BEWOONER
TOERIST

(Zie geel gemarkeerde aanvullingen en commentaren van Huib Haccoû)

1. Groene longen

Behoud van kwantiteit en kwaliteit, beheerste ontwikkeling waar mogelijk en wenselijk.

De vier groene longen moeten behouden worden in de huidige vorm, zowel qua kwantiteit als kwaliteit. De longen zijn vanuit de stad gezien het begin van het buitengebied. Deze waardevolle groene gebieden vormen mede de identiteit van Almelo en kennen een aantal natuurhistorische waarden als houtwallen/coulissen, lanen, veldnamen en waterlopen. Versterking van de kwaliteit en herstel van historische routes is wenselijk. Voor wandelaars en fietsers zijn ze goed toegankelijk. Stedelijke functies passen niet in een groene long. De longen zijn een 'rustgebied' om te ontvluchten aan de hectiek van de stad. Een verdere ontsluiting van de groene longen is in principe niet wenselijk. De balans tussen recreëren en rust en natuur moet worden gehandhaafd.

Naast natuurbehoud en natuurontwikkeling hebben agrarische bedrijven ook een duidelijke functie en meerwaarde voor de groene longen. De kwaliteit van de groene longen is in principe geen blokkade voor vernieuwing. Te denken valt aan biologische landbouw in plaats van traditionele landbouw. Als agrarische bedrijven ophouden te bestaan dan kunnen de vrijkomende gronden worden herverdeeld over andere agrarische bedrijven of kan de aanleg van nieuwe natuur in de vorm van groen en water plaatsvinden. In bijzondere situatie kan de mogelijkheid aanwezig zijn voor beperkt landschappelijk wonen of nieuwe landgoederen. Andere vormen van woningbouw passen niet in de groene longen.

De groene longen zijn de randen van de stad. Het zijn prima elementen om stad en land te verweven en om de stadsbewoner buiten te laten komen. Het is gewenst om de stadsranden nader te definiëren om te voorkomen dat daar ongewenste ontwikkelingen plaatsvinden.

Aanvulling Huib Haccoû

Deze tekst zal weinig weerstand oproepen wie kan hier nu tegen zijn. Het blijft daarom wellicht ook wat steken in algemeenheden. Het zou aan onderscheidend vermogen winnen wanneer er een maat kan worden gehanteerd bijvoorbeeld 50 M2 openbaar groen voor elke Almeloer binnen op loop afstand (500 meter). Daar kan in een politiek debat dan ook over onderhandeld worden. Openbaar groen moet dan wel duidelijk worden omschreven bijvoorbeeld als voor het publiek toegankelijk stuk groenvoorziening van tenminste 100 m2.

Hoeveel groen is er nu beschikbaar per hoofd van de bevolking en tot welke omvang per inwoner zou het kunnen worden verhoogd? Hiermee heb je tevens een indicator hebt voor een algemeen begrip als leefbaarheid of ruimtelijke kwaliteit.

Ook zou gedacht kunnen worden aan het verhoudingsgetal van geplaveid en ongeplaveid oppervlak.

van het grondgebied van Almelo. Dit is een relevant gegeven voor het absorptie vermogen van CO2 en kan zo bijdragen aan een klimaatneutraal functioneren van de stad.

2. CO2/klimaat

Almelo neemt haar verantwoordelijkheid, speelt in op de beschikbare mogelijkheden en stelt daarbij ambities op om verder te ontwikkelen en te innoveren

Almelo gaat actief door met klimaatbeleid en duurzame ontwikkeling door het stellen van doelen die ambitieus zijn, maar ook een hoog realiteitsgehalte op lokaal niveau hebben. Doelstellingen op het gebied van CO2-reductie en lokaal klimaatbeleid winnen aan effect wanneer zij aan kunnen sluiten op regionaal en landelijk beleid. Van belang hierbij is lange termijn denken en de provinciaal /nationale/ internationale inspanningen. De VN-Millenniumcampagne biedt een kader voor de lokale inspanningen die gericht zijn op CO2 reductie en het leveren van de lokale aandelen aan de realisatie van mondiale klimaatdoelstellingen

Ook door het ondersteunen van activiteiten die elders in de wereld bij kunnen dragen aan de CO2 reductie kan veel worden bijgedragen aan de terugdringing van de CO2 emissie en niet zelden met een grotere effectiviteit. (think global, act local).

In 2010 wordt een nieuw Duurzaamheidsplan opgesteld voor de middellange termijn. Hierin worden de Almelo'se ambities geformuleerd op het gebied van milieu, duurzaamheid, klimaatbeleid en wordt het Cradle to Cradle uitgangspunt vertaald naar de Almelo'se beleidsvelden. De Almelo Acht **verwoorden de ambities** voor het nieuwe Duurzaamheidsplan. Het plan heeft een integraal karakter, dat wil zeggen dat alle gemeentelijke beleidsvelden hiervan onderdeel vormen.

De gemeente Almelo vervult op het gebied van duurzaam bouwen een voorbeeldfunctie. Bestaande gemeentelijke gebouwen worden verduurzaamd. Het nieuw te bouwen stadhuis zal CO2-neutraal zijn. De gebruikte bouwmaterialen zijn duurzaam en maatschappelijk verantwoord overeenkomstig de Nota Duurzaam Inkopen. De gemeente Almelo legt de lat hoog.

De gemeente Almelo bevordert deze duurzaamheidsambities, actief onder haar inwoners door middel van voorlichting en advisering.

Behalve verduurzaming van woningen en overige gebouwen heeft Almelo de **wil** samen met het bedrijfsleven werken aan CO2- **emissie** reductie en klimaatmaatregelen **doorvoeren op basis van een win-win strategie; ofwel wederzijdse profijtelijkheid**. Een leidraad daarvoor vormt de nota Duurzaam Succes, ondernemen in de wereldeconomie van de 21^e eeuw, van het VNO/NCW.

Innovatieve oplossingen komen vaak in beeld door vraagstukken in relatie tot elkaar te doordenken. Een voorbeeld hiervan is een pilotproject waarbij de bodemsanering van de binnenstad wordt gekoppeld aan het realiseren van een warmte-koude opslag in de bodem ten behoeve van het nieuwe stadhuis. Verder wordt de mogelijkheid onderzocht om als overheid zelf (deels) duurzame energie op te wekken door een combinatie van WKO en zonne- en windenergie.

Aanvulling Huib Haccoo

Enkele in geel gemarkeerde suggesties van meer redactionele aard.

Wat men hier als ambitie wil aangeven is naar ik begrijp, dat door het op elkaar betrekken van vraagstukken men oplossingsstrategieën op het spoor komt die vele malen effectiever zijn dan wanneer de zoekrichting voor oplossingen tot een optelsom van sectorale zoekrichtingen wordt beperkt.

Een hierop aansluitende denkwijze is die waarin men de dynamiek opzoekt om vernieuwing bij te introduceren. Als een gebied moet worden geherstructureerd, introduceer dan innovatieve ruimtelijke strategieën als meervoudig ruimte gebruik. Kan verrassende nieuwe ruimtelijke kwaliteiten en vestigingsmilieus opleveren, zowel op voormalige mono functionele bedrijventerreinen als de eenzijdige woongebieden. Dergelijke ruimtelijke strategieën dragen veel bij aan het terugdringen van de verplaatsingsbehoefte en daarmee aan CO2 reductie.

Moet er niet meer aandacht gegeven worden aan de wateropgave die als gevolg van de klimaatverandering een indringender karakter heeft en nog meer zal krijgen ?

3. Duurzame stad (wonen en werken)

Duurzame stad: van groei naar een stad in balans

Uitgangspunt is: gebruik het bestaande, dat wil zeggen de huidige woonwijken, winkelgebieden, industrieterreinen parken en monumentale bomen. Deze hebben elk een eigen kwaliteit. Hierbij gaat het niet alleen om de fysieke verschijningsvorm, hoe het er uitziet, maar ook om de culturele waarde, ze zijn het tastbare resultaat van de inzet van Almeloërs door de eeuwen heen.

Waardeer en herontdek de bestaande kwaliteiten in de stad. Door het gebruik van het bestaande leggen we geen of veel minder beslag op de open ruimte buiten de stad en op grondstoffen. We kunnen hiermee tevens anticiperen op conjuncturele trends en op demografische ontwikkelingen.

Almelo heeft een belangrijke opgave om de stad in balans te brengen: een meer evenwichtige bevolkingsopbouw – het aantrekken van hogere inkomens - en meer draagvlak voor stedelijke voorzieningen. Dit vraagt om groei van de stad. Door nieuwe woon- en werkgebieden trekken we nieuwe groepen naar Almelo en creëren we werkgelegenheid. Additionele ruimte kan nodig zijn als de huidige stad die mogelijkheid niet biedt. In eerste instantie zal de ruimtebehoefte aan de binnenstedelijke mogelijkheden moeten worden getoetst. Te denken valt ondermeer aan woonwijken met onderscheidende woonmilieu's, thematische bedrijventerreinen voor nieuwe vormen van werkgelegenheid en het creëren van alternatieve vormen van werkgelegenheid, bijvoorbeeld op het gebied van groen en water.

Hier zou men ook een pleidooi kunnen houden voor de toepassing van concepten van meervoudig ruimte gebruik, die inspelen op nieuwe werkverbanden zoals ZZP'ers die veel vanuit hun privé woning werken en kantoorvoorzieningen met aantrekkelijke breedband verbindingen in de woonwijken.

Het is de vraag of er in de toekomst nog wel vraag zal zijn naar toevoeging aan de capaciteit van kantoor ruimte. Het is inmiddels een vervangingsmarkt geworden Die ook weer kansen biedt voor meervoudig ruimte gebruik vormen waarmee bedrijfsterrinen een grotere leefbaarheid en sociale veiligheid kunnen krijgen.

Almelo moet ook durven blijven groeien in termen van natuur, groen en water, naast groei van de bevolking, woonwijken en bedrijventerreinen. Als bepaalde gebieden voorlopig nog niet ontwikkeld worden dan moet de aanleg c.q. ontwikkeling van tijdelijke natuur mogelijk zijn.

Als in de stad gebouwd wordt dan bij voorkeur zo duurzaam mogelijk. (Dit mag wel steviger worden neergezet bijvoorbeeld een uitspraak dat alle nieuwbouw klimaat neutraal moet zijn en zo mogelijk bij dient te dragen aan de verkleining van de CO2 uitstoot van Almelo als geheel. In de UK iword bij elke (ver) bouwvergunning als eis gesteld dat de (ver) bouw moet bijdragen aan de eigen energie opwekking middels zonnecel of windmolen NB zelfs in Londen). De gemeente zelf heeft daarin een duidelijke voorbeeldfunctie te vervullen. Te denken valt daarbij aan het nieuw te bouwen stadhuis.

Bij binnenstedelijke herontwikkeling is het behoud en herbesteding van industrieel erfgoed zoals dat op ondermeer het Indiëterrein het geval is met de oude textielcomplexen van groot belang. Van belang is verder de aanleg van duurzame bedrijventerreinen en de bereikbaarheid daarvan voor fietsers. Duurzame bedrijventerrein kunnen ook deels een recreatieve functie vervullen. Aangezien de gemeente eigenaar en beheerder is van de openbare ruimte in de stad kan een meerwaarde worden gecreëerd door een duurzame inrichting en beheer van die openbare ruimte.

Wat wordt er in meer concrete zin bedoeld met duurzame inrichting en beheer van openbare ruimte ?

Je zou hierbij kunnen denken aan het People Planet Profit principe verdient nadere uitwerking en operationalisering voor almeloze beleidsvelden. Dit zou bij uitstek een opdracht voor de Kenniskring van het lectoraat Duurzame Leefomgevingsvraagstukken van de Academie van Ruimtelijke Ontwikkeling en Bouw kunnen zijn (Theo de Bruin cs)

4. Mobiliteit

Duurzaam onderweg: sturen in vervoerssoorten

Op het gebied van mobiliteit voert het Rijk een actief beleid om het gebruik van de auto te ontmoedigen en om het gebruik van fiets en openbaar vervoer te stimuleren. Ook lokaal kunnen we de keuze van de burger voor vervoerssoorten sturen en worden we beloond met een betere luchtkwaliteit. Daartoe nemen we maatregelen, waarbij het belonen van de keuze voor fiets en openbaar vervoer centraal staan. Samenwerking met partners (logistiek, openbaar vervoer, belangenvertegenwoordigers) staat centraal om tot concrete afspraken en investeringen te komen om de gewenste positieve milieu effecten te kunnen bewerkstelligen.

Uitvoering van de fietsnota vormt een wezenlijke bijdrage aan een duurzamer Almelo. Daarbij wordt ook gedacht aan meer gelegenheid om de fiets veilig (gratis) te stallen in de binnenstad en bij het station en verbetering van de fietsroutes van en naar het stadscentrum. Meer sturing in

vervoerssoorten moet ook bijdragen aan een betere en milieuinpasbaardere bereikbaarheid van de binnenstad. Meer ontmoediging- en tegelijkertijd aanmoedigingsbeleid, bijvoorbeeld een experiment met gratis openbaar vervoer van en naar het ziekenhuis. Het parkeren van de auto op straat moet duurder zijn dan het parkeren in een parkeergarage, waardoor de auto meer uit het straatbeeld kan verdwijnen. De vrijkomende ruimte kan dan voor andere doeleinden worden gebruikt.

Bij sturing in vervoerssoorten kan ook worden gedacht aan de aanleg van fietssnelwegen, ongelijkvloerse kruising voor fietsers, meer bruggen voor fietsers en voetgangers over het Almelo-Nordhornkanaal, verbetering van de bereikbaarheid met stadsbussen, maar ook de aanleg van park&ride-terreinen en/of parkeergarages, onder meer bij het centraal station.

Rijksbeleid en het beschikbare regionale en nationale vervoersnetwerk bepalen in hoge mate de keuze van auto, fiets of openbaar vervoer door de burger. In Almelo wordt maximaal ingespeeld op de vraag zoals deze hieruit volgt. Het lokale bestuur is in de eerste plaats dienstverlenend, waarbij we wel zo veel mogelijk de rekening neerleggen bij de gebruiker. Door de diverse vervoerssoorten te faciliteren dragen we bij aan Almelo als aantrekkelijke woon-, winkel- en werkstad. Denk verder ook aan: ruime en aantrekkelijke parkeergarages aan de rand van de binnenstad, vlotte doorstroming van verkeer, wegen in woonwijken inrichten om te veilig rijden, winkelmogelijkheden dichtbij grote vervoersassen.

5. Educatie

Structurele en actieve educatie, informatie en voorlichting op het gebied van groen, milieu en duurzaamheid

Gedragverandering en bewustwording van inwoners, en vooral jongeren, is een voorwaarde voor het bereiken van lokale en mondiale duurzaamheidsdoelstellingen. Natuur- en milieueducatie en voorlichting is een elementaire voorziening waarmee al op jonge leeftijd moet worden begonnen, onder andere op Basisscholen, om op de lange termijn wenselijk duurzaam gedrag te kunnen bereiken. Dit is aanvullend op het Basisonderwijs.

Natuur- en milieueducatie wordt verbreed tot duurzaamheidseducatie, dat wil zeggen, het gaat niet alleen over vogels en vlinders, maar ook om vragen als energiebesparing, gezonden meer bewegend leven en afvalscheiding (ook plastics) en preventie. Basisscholen en andere doelgroepen worden actief benaderd met als doel een breed duurzaamheids-denken te bevorderen en te internaliseren

Gedrag op het gebied van duurzaamheid is afhankelijk van de eigen afwegingen die burgers maken. De rol van de gemeente richt zich voornamelijk op het beschikbaar stellen van informatie op het gebied van natuur, milieu en duurzaamheid en leefbaarheid (een schone stad) . Het is de taak van de overheid om in elk geval zodanige informatie en voorlichting te geven dat inwoners bij het maken van hun keuzes traditioneel gedrag op geheel vrijwillige basis kunnen inruilen voor meer duurzaam gedrag, en daar ook een goed gevoel aan over houden.

Basisscholen, inwoners en belangenorganisaties kunnen bij het Natuur- en Milieu Centrum Almelo terecht met vragen. Basisscholen kunnen lesmaterialen lenen als ondersteuning van de onderwijsdoeleinden, de zogenaamde leskisten. Iedere leskist bevat specifieke informatie en lesmateriaal over een bepaald onderwerp. Het Natuur- en Milieu Centrum Almelo werkt nauw samen met deskundige vrijwilligers van het IVN. Binnen de website van de gemeente Almelo beschikt het Natuur- en Milieu Centrum over een eigen informatief onderdeel.

Wat is er gedaan met de jaarlijkse opzomeractie (ludieke schoonmaakactie) die ertoe leidt dat scholieren maar ook regulier burgers bewust worden van de hoeveelheid zwerf - en wegwerpvuil dat men argeloos in de publiek ruimte achterlaat. wegwerp vuil.

6. Leefbare omgeving

De stad is dynamisch maar inwoners ondervinden zo min mogelijk hinder

De bewoners van Almelo moeten rustig kunnen wonen in de woonwijken buiten de binnenstad. Bewoners dienen gevrijwaard te zijn van diverse vormen van overlast en onveiligheid. Functies die elkaar bijten worden gescheiden. In de wijken is genoeg openbare ruimte om groen aan te leggen, bomen te planten, te spelen, te wandelen en fietsen. De openbare ruimte heeft een menselijke maat. De wijken moeten zo worden vormgegeven dat er levensloopbestendig kan worden gewoond. Grotere wijken dienen te beschikken over winkelcentra, wijkcentra, gezondheidscentra en andere wijkgebonden functies zoals basisscholen, voorzieningen voor jongeren en ouderen en bijvoorbeeld een eigen wijkmarkt. De overige economische functies vinden hun plaats in de binnenstad of op de bedrijventerreinen. Voor overlastgevendende activiteiten is geen plaats in woonwijken. Bestaande overlasteringen worden opgeheven.

De ruimte in de stad is schaars en moet daarom efficiënt worden benut. Meervoudig ruimtegebruik is daarom onontkoombaar. Dit vergroot de dynamiek van de stad. Dit geldt ook voor de openbare ruimte: verblijven, recreatie, verkeer, evenementen kunnen er allemaal tegelijk plaatsvinden. Met creatieve oplossingen kunnen die functies goed naast elkaar bestaan. Dit maakt de stad ook dynamisch en bruisend. Wonen in de binnenstad betekent acceptatie van de daar aanwezige levendigheid. Kleinschalige werkfuncties in de woonwijken worden geaccepteerd door omwonenden. Een mix van wonen, werken en leren in de wijken betekent ook dat bewoners zich minder hoeven te verplaatsen binnen de stad en dat zij daardoor hun dag beter, efficiënter en duurzamer kunnen indelen.

7. Cradle to Cradle (C2C, afval = voedsel)

C2C: daar doen we aan mee!

De Cradle to Cradle-visie van Michael Braungart en William McDonough kan leiden tot een nieuwe industriële revolutie. Het Cradle to Cradle (van wieg tot wieg) concept is een uitdaging aan de mensheid om producten slimmer en intelligenter- lees duurzamer – te ontwerpen en het produceren en gebruiken daarvan schoon en ecologisch volkomen verantwoord te laten plaatsvinden. Het overblijvende materiaal kan na consumptie of verbruik in zijn oorspronkelijke vorm worden teruggegeven aan biologische of technische kringlopen, waardoor het eindelijk te hergebruiken is. Cradle to Cradle is een radicaal andere aanpak dan de recycling van materialen die we nu toepassen. Bij recycling moet veel energie in het proces gestopt worden om materiaal te herwinnen voor nieuw gebruik, denk aan de recycling van glas. Na enkele keren recyclen is het basismateriaal van zo'n slechte kwaliteit geworden door allerlei verontreinigingen dat het voor altijd verloren gaat voor hergebruik. Een Cradle to Cradle ontworpen glazen fles zal daarentegen tot in het oneindige kunnen worden hergebruikt zonder kwaliteitsverlies, en met inzet van weinig energie. De centrale gedachte van C2C is dat alle gebruikte materialen na hun leven in het ene product alsnog nuttig en ecologisch neutraal kunnen worden ingezet in een ander product en daar houd je vanaf het eerste ontwerp van het product rekening mee.

Almelo is een maakstad en kan dus veel bijdragen aan C2C. C2C wordt actief gepromoot bij de bedrijven, onder andere door opdrachten voor de ontwikkeling van C2C producten. Bij stadsontwikkelingen worden de principes van C2C toegepast, o.a. in stedenbouw, weg- en waterbouw, invulling van openbare ruimtes, energiebesparing en materiaalgebruik. Hergebruik, duurzaamheid en C2C-gehalte van materialen is een voorwaarde bij gemeentelijke onderhoudsprojecten en bij de inkoop daarvan.

In 2015 koopt Almelo voor 100% duurzaam in (jaarlijks inkoopbudget: 80 miljoen euro). De – soms - hogere directe kosten van duurzaam inkopen zijn een investering in een duurzamere toekomst. Een goed voorbeeld hiervan vormt het ontwerp voor het nieuwe Stadhuis, te weten: CO2-neutraal, duurzaam en Cradle to Cradle.

C2C: ook aansluiten bij wat beschikbaar is en zichzelf bewezen heeft

De gemeente Almelo investeert ook in C2C-maatregelen en -technieken die in de praktijk hun meerwaarde bewezen hebben, zoals zonnecollectoren, isolatie, duurzaam bouwen. Er zijn veel C2C projecten in en buiten Nederland, waar hiermee ervaringen worden opgedaan. Wanneer deze praktische ideeën opleveren, neemt Almelo deze over en past ze toe.

Het uitgangspunt moet zijn dat Cradle to Cradle niet kostenverhogend is, maar een investering op de langere termijn betekent die zichzelf terugverdient.

8. Partners

Duurzame partners: lange betrokkenheid betekent duurzame afwegingen en betrokkenheid

Wanneer zakelijke partners van de gemeente, burgers en bedrijfsleven langer betrokken zijn bij projecten, activiteiten en gebieden in de stad, dan zullen zij ook afwegingen maken waarbij de lange termijn voorop staat. Op deze manier wordt natuurlijk individueel menselijk gedrag – het denken vanuit eigen belangen – ten dienste gesteld van het collectieve belang op de langere termijn. Betrokkenheid met de stad Almelo is bij de keuze van dergelijke partners vanzelfsprekend. Dergelijke partners worden en voelen zich medeverantwoordelijk voor de toekomst van de stad. Zij krijgen dan ook het recht om over de toekomst van de stad mee te denken, gelijkwaardig aan iedere inwoner van Almelo.

Denk aan: projectontwikkelaars die het onderhoud van de openbare ruimte 5 jaar na oplevering van een nieuwe wijk uitvoeren, strategische allianties als onderdeel van duurzaamheidsstrategie (denk aan gemeenten met hoge duurzaamheidsambities, provincie, woningbouwcorporaties).

Of het toepassen van concepten als build and maintain voor 20 jaar in een contract .

Duidelijk is dat Almelo geen behoefte meer is aan projectontwikkelaars of andere zakelijke partners die komen voor de snelle winst en dan weer vertrekken.

Flexibel partnerschap: om in te spelen op snel veranderende vragen

Elk tijdsgewricht, elke fase in een project en elke politieke richting vraagt om andere partners om tot resultaat te komen. Ontwikkelingen gaan snel en dat betekent dat we moeten investeren in het vermogen om snel te kunnen veranderen. Alleen door flexibel partnerschap komt de diversiteit van partners en burgers tot bloei. Gemeentelijke partners komen uit Almelo, Twente, binnen- en buitenland om hun opdrachten in Almelo uit te voeren.

Denk aan: in overleg met partners de behaalde resultaten op korte termijn centraal stellen, dienstverleners aansturen op tevredenheid van huidige klanten

Algemeen

Zoals gemeld, juich ik het vertalen van een abstract en veel omvattend begrip als duurzaamheid in concretere uitgangspunten zeer toe. Door te werken met een beperkte set uitgangspunten kan de gewenste richting van toekomstige ontwikkelingen worden geduid. Dit kan voeding bieden aan het werken aan concrete onderwerpen en dossiers in de gemeentelijke (beleids)praktijk. Om deze rol te kunnen vervullen moeten de uitgangspunten voldoende helder en scherp worden verwoord. Daarbij moet ook worden gewaakt voor interne consistentie en voor het signaleren van de samenhang tussen de verschillende uitgangspunten. Beide kunnen worden versterkt. Ik geef hiervan hieronder enkele voorbeelden.

Een uitgangspunt krijgt kracht als het duidelijk is verwoord, met zo mogelijk een doelstelling erbij. Ik begrijp dat een Discussienota niet de bedoeling heeft om beleidsdoelstellingen vast te leggen, maar om impact te hebben, kan de tekst sterker articuleren wat de beoogde *richting* is waarin ontwikkelingen worden gewenst; met eventueel zelfs een indicatie daarbij welke instrumenten/mogelijkheden gezien worden om hieraan ook vorm te geven. Hieronder signaleer ik waar aanscherping mogelijk of zelfs wenselijk is op dit vlak.

De relatie met overige beleidsprocessen is een belangrijk aandachtspunt om te voorkomen dat de Discussienota een incident is in de processen van beleidsontwikkeling. Weten wat je wil, is van groot belang. Weten wanneer dit relevant is, dus bij elke onderwerpen en dossiers, is dat eveneens. Bij sommige uitgangspunten wordt dit al verwoord, maar bij andere blijft dat nog onduidelijker.

Een laatste algemene opmerking: de gemeente Almelo kan niet alleen zorgdragen voor een duurzame samenleving. Juist de gecoördineerde inzet van anderen (overheden, private organisaties, inwoners) is noodzakelijk. In de huidige tekst wordt vooral aandacht geschonken aan de inhoud van duurzaamheid en minder aan de vraag welke rol en positie Almelo zelf, maar zeker ook anderen daarin hebben.

1. Groene longen

De tekst zet een sterke conserverende sfeer neer. Dat is voor het behoud van het landschap en meer specifiek de groene longen belangrijk. Opgepast moet wel worden dat gebieden niet 'op slot' worden gezet. Ik pleit voor een toekomstgerichte, ontwikkelingsvisie die wel uitgaat van de bescherming van bestaande kwaliteiten maar ook nieuwe kwaliteiten mogelijk maakt. Groene longen of stadsranden zijn bij uitstek ook de plekken waar nieuwe, innovatieve vormen van economische dragers hun plek vinden (bijvoorbeeld rond verbrede plattelandsondernemingen, knooppunten, enz.) en waar in de nabijheid ook met behoud van ruimtelijke en ecologische kwaliteit attractieve woonmilieus kunnen worden geschapen (zie ook de wens tot meer hogere inkomens bij 3). Het belang van innovatie, naast het behoud van kwaliteiten, kan sterker worden aangezet.

2. CO2 / klimaat

De nadruk op klimaat valt te prijzen. Hier ligt de komende jaren een majeure opgave. Dat er wordt gewezen op de samenhang met hogere schaalniveaus is ook terecht: juist bij klimaat ligt de oplossing niet alleen op het lokale niveau. Toch kan er op lokaal niveau veel gebeuren. De huidige tekst ademt nog niet volledig het gevoel van urgentie dat passend is ten aanzien van klimaatverandering. Ik pleit voor een duidelijke stellingname op de volgende terreinen:

- CO2-neutraal (per ...)
- Klimaatbestendig in termen van de omgang met water
- Klimaatbestendig in termen van het bestrijden van hitte in de stad.

Centraal dient verder te staan het beïnvloeden van gedragspatronen, voor zover binnen de macht van de gemeente uiteraard, in een duurzame, klimaatneutrale richting. In dat verband zou niet gesproken moeten worden over duurzaam *bouwen*, maar juist duurzaam *wonen*. Het bouwen van een duurzame leefomgeving/wijk/kantoor/woning is daar slechts een (uiteraard niet onbelangrijk) onderdeel van. De vraag hoe gebruikers verleid kunnen worden om die omgeving duurzaam te gebruiken, is uiteindelijk de kernvraag. Het belang van gedrag en gedragspatronen mag meer aandacht krijgen naast het ontwerp en op bouw gerichte perspectief.

3. Duurzame stad

Ik signaleer een mogelijke tegenspraak in de tekst. Gesproken wordt in e eerste alinea over de prioriteit bij inbreiding. De tweede alinea benadrukt de waarde van nieuwe ontwikkelingen. Beide argumentaties kan ik overigens onderschrijven, maar door ze op deze manier te presenteren, blijft onduidelijk welke richting nu wordt gekozen, dus de waarde van dit principe voor toekomstige besluitvorming. Gezien de bevolkingsprognoses voor Almelo ligt het voor de hand om het primaat te leggen bij inbreiding, behoudens ontwikkelingen voor zeer specifieke doelen en doelgroepen. Verder is de zinsnede ten aanzien van het nieuwe stadhuis gevoelsmatig minder stellig dan onder 3.

4. Mobiliteit

Niet mijn terrein; geen opmerkingen.

5. Educatie

In de tekst wordt gesteld dat het de taak van de overheid is om informatie te geven zodanig dat inwoners hun gedrag *op geheel vrijwillige basis* kunnen veranderen. Mijn stelling is dat de overheid er is om te sturen op beleidsdoeleinden met de inzet van die instrumenten die het meest effectief en efficiënt zijn. Dat kunnen regels, prikkels, voorlichting of samenwerkingsarrangementen zijn. Juist de slimme mix van verschillende instrument is daarbij van cruciaal belang. De nadruk op vrijwilligheid (en daarmee voorlichting en educatie) deel ik daarmee niet. Educatie is zeer van belang, maar is niet alleen zaligmakend. Ook andere vormen van gedragsbeïnvloeding zullen nodig zijn. Hier ligt overigens ook een duidelijke relatie naar hogere overheden.

Ik pleit verder voor het zoveel mogelijk aansluiting zoeken bij bestaande educatiemiddelen/kanalen en dus niet te snel aparte duurzaamheidseducatie te ontwikkelen.

6. Leefbare omgeving

De tekst ademt sterk de sfeer van functiescheiding. Soms is dat inderdaad noodzakelijk om een functie, zoals wonen, voldoende kwaliteit te geven. Een stad blijkt echt vaak meer 'toekomst-proof' naarmate er meer diversiteit aanwezig is. Dat geeft flexibiliteit in het gebruik. In dat verband is er een trend naar bijvoorbeeld wijkeconomie: op bescheiden schaal economische activiteiten toestaan in de wijk. Dit past ook bij de trend, mede onder invloed van bijvoorbeeld ICT-ontwikkelingen, dat veel bedrijvigheid niet zozeer behoefte heeft aan een bedrijventerrein, maar juist ook op andere plaatsen tot uitdrukking kan komen; tot zelfs in openbare ruimten als buurtcentra, bibliotheken en horeca.

Ook bij dit punt constateer ik overigens een tegenspraak in de tekst: eerst wordt gepleit voor een scheiding van functies, terwijl de laatste alinea's juist een pleidooi geven voor een zekere mate van integratie en menging van functies. De vraag is wat de sturende kracht is als beide perspectieven als gelijkwaardig worden gepresenteerd in de Discussienota. Mijn pleidooi is voor een scherpere keuze die dichter ligt bij functiemenging en diversiteit, uiteraard met oog voor de noodzakelijke bescherming van functies waar nodig.

7. Cradle to Cradle

C2C is nog geen volledig uitgewerkt concept, maar wel een aantrekkelijk en positief perspectief. In die zin wordt het met name in Nederland ook positief opgepakt door de markt. Goed dus dat het ook in de Acht van Almelo terugkomt. Gezien het feit dat nog veel kennis en ervaring nodig is, zou ik pleiten voor expliciete aandacht voor kennisopbouw en bijvoorbeeld het expliciteren van de relatie met kennisinstellingen (UT, Saxion) en marktpartijen op dit punt.

8. Partners

Samenwerking is de kern van een succesvolle duurzame ontwikkeling. Duurzaamheid kan niet alleen vanuit een gemeente vorm krijgen, maar zal noodzakelijkerwijs vooral varen op het benutten van particulier initiatief (en bijdragen vanuit andere overheden). Dat daarbij gekozen

wordt voor partners die bereid zijn om langere tijd mede-verantwoordelijkheid te dragen, is logisch en verstandig. De vraag die daarbij opkomt, is naar de rol die Almelo zelf wil en kan spelen. Dat wordt nu niet benoemd. Dat is ook lastig om alleen te beantwoorden, maar zou wel tot onderwerp van gesprek met de partners gemaakt kunnen worden.

Reactie Rembrandt de Vries

Aan: Bert Kuiper

Van: Rembrandt

Onderwerp: de discussienota "De Almelo Acht"

Datum: 1 november 2009

Hartelijk dank voor het toezenden van de Discussienota "De Almelo Acht".

Na 1 jaar (11 november 2008 kan als start worden gezien) van een zgn. interactief beleidsproces is er dan de discussienota "De Almelo Acht" gebaard.

Een notitie, die uitblinkt door vaagheid en algemeenheden.

Een notitie die het merendeel van de beleidsambtenaren in één dag uit hun mouw schudden.

Terwijl omringende gemeenten, zie Enschede, een nota vaststellen met concrete actiepunten worden in de "De Almelo Acht" acht relevante thema's genoemd, kort omschreven en enkele algemene suggesties gedaan.

Ik heb jou als voorbereiding op onze bespreking d.d. 9 maart 2009 een notitie gemaild met enkele concrete punten. Sinds 9 maart is er het één en ander gebeurd en ik zou hem nu iets anders, maar dan met nog meer concrete actiepunten, opstellen.

Ik zou als ik jou was een 2 sporen beleid voeren nl:

1. de discussie over de "De Almelo Acht" laten doorsudderen. Het proces wordt ingehaald door de gemeenteraadsverkiezingen en het dan op te stellen raadsprogramma. Immers het merendeel van de politieke partijen zal in het verkiezingsprogramma aandacht aan duurzaamheid besteden. De coalitie partijen zullen dat in het Raadsprogramma terug willen zien.
2. met een concreet actieplan komen, waarin ook aandacht wordt besteed aan het 'Platteland en duurzaamheid' en de werkgelegenheidscomponent. Een dergelijk actieplan kan op korte termijn worden opgesteld. Eventueel zou de fractie dat kunnen doen.

Nog een paar opmerkingen:

- waarom geen bijlage met welke zaken de afgelopen periode zijn opgepakt, daarbij kan worden verwezen naar het actieplan milieubeleid 2007-2010. Bijvoorbeeld de 15 projecten die in het kader van SLOK zijn ingediend.
- de raad heeft geld voor zgn ecoteams beschikbaar gesteld, hoe is de stand van zaken
- heeft de gemeente het zgn "groen akkoord" ondertekend?
- niet het wiel meer uitvinden maar kijken naar andere gemeenten zoals Amersfoort, Hardenberg, Heerhugowaard om mar enkele te noemen
- de aanpak scholen, daarvoor is extra geld beschikbaar, waarom dat niet genoemd
- enz. enz

Ik denk dat er al het nodige is gestart (zie ook het Nijrees), waarom dat niet ventileren en aangeven hoe nu verder in plaats van eindeloze debatten.

Bijlage 2

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax 038 425 48 88
provincie.overijssel.nl
postbus@overijssel.nl

RABO Zwolle 39 73 41 121

Inlichtingen bij
dhr. J. Bakhuis
telefoon 038 499 81 61
J.Bakhuis@overijssel.nl

GEMEENTE ALMELO	
Reg.nr.	
Afd.	Kopie aan:
- 1 DEC 2009	
Ambt.:	Atgedaan:
Ontvangstbevestiging	JA/NEEN

Gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC ALMELO

Voorontwerpbestemmingsplan De Velden en partiële herziening Structuurplan 2009,
Indië-terrein.

Datum

26.11.2009

Kenmerk

2009/0183303

Pagina

1

Uw brief

Uw kenmerk

In het kader van het vooroverleg als bedoeld in het Besluit ruimtelijke ordening heeft uw college de provinciale eenheid Ruimte, Wonen en Bereikbaarheid verzocht te adviseren over het voorontwerp bestemmingsplan "De Velden" in combinatie met de partiële het structuurplan 2003, voor zover dat plan betrekking heeft op het Indië-terrein. Mede namens de andere provinciale eenheden adviseren wij als volgt.

A. Planbeschrijving

Het voorontwerpbestemmingsplan "De Velden" heeft tot doel een planologisch en juridisch kader te scheppen voor een strook langs de Kolthofsingel, het westelijk deel van het Indië-terrein. Hiervoor zijn de bestemmingen "gemengd 1, 2 en 3", geprojecteerd. Op grond van het vigerende bestemmingsplan zijn hier mogelijkheden voor bedrijven in de categorie 1 tot en met 4.

Het plan beoogt daarnaast tevens de plankaart van het bestaande structuurplan te herzien. Met een partiële herziening van dit structuurplan zoals dat in 2003 door de raad is vastgesteld, wordt beoogd de in het huidige structuurplan geprojecteerde gebieden "bestaand werken" en "wonen ontworpen" aan te passen.

Het westelijk deel van het Indië-terrein (=fase1) betreft dit bestemmingsplan, om in het oostelijk deel van het Indië-terrein op termijn ook woningbouw mogelijk te maken wordt het structuurplan herzien. In het huidige structuurplan voor het Indië-terrein uitgegaan van 250 woningen, de herziening houdt rekening met een uitbreiding naar 600 woningen.

B. Planbeoordeling

a) algemeen

Op 1 juli 2009 zijn de Omgevingsvisie en de Omgevingsverordening vastgesteld. In de Omgevingsvisie en de Omgevingsverordening is het ruimtelijke beleid van de provincie vastgelegd, dat ondermeer in de plaats treedt van het Streekplan Overijssel 2000+.

Omdat het plan na vaststelling van de Omgevingsvisie en de Omgevingsverordening in procedure zal worden gebracht zal het plan en de daarbij behorende toelichting gebaseerd moeten zijn op de Omgevingsvisie en de Omgevingsverordening, die na publicatie respectievelijk op 1 september 2009 in werking zijn getreden. Ten tijde van de opstelling van het bestemmingsplan was de Omgevingsvisie Overijssel nog niet van kracht. Daarom is in de plantoelichting niet ingegaan op de Omgevingsvisie.

Wij verzoeken u in de toelichting van het plan aan te geven hoe in het plan rekening te gehouden met de Omgevingsvisie en de Omgevingsverordening.

Bijlagen

Datum verzending

27. NOV. 2009

De vigerende bestemming, maakte op deze locatie zwaardere milieucategorieën mogelijk (tot en met 4). Het bedrijventerrein De Velden schaaft deze mogelijk terug naar bedrijvigheid de lichtere milieucategorieën 1 en 2. In het licht van de voorgestane woningbouw ontwikkeling op het overig deel van het Indië-terrein is dat een logische stap.

Wij adviseren u uw behoefte voor kantoren in dit plan nader te onderbouwen.

b) transformatie Indië-terrein (uitbreiding) woningbouw (structuurplan herziening)

In de Omgevingsverordening Overijssel, een van de uitvoeringsinstrumenten van de Omgevingsvisie, zijn in paragraaf 2.2 (wonen) regels opgenomen ten aanzien van de ontwikkeling van nieuwe woonlocaties. Eén van de vereisten hieruit is dat bestemmingsplannen en projectbesluiten uitsluitend in de totstandkoming van nieuwe woonlocaties voorzien indien de nieuwe woningbouwlocaties naar aard, omvang en locatie in overeenstemming zijn met de gemeentelijke woonvisie waarover overeenstemming is bereikt met de buurgemeenten en met Gedeputeerde Staten van Overijssel. Uit een woonvisie zal moeten blijken hoe de woningbouwprogrammering binnen de gemeente wordt ingevuld, waarin de relatie van herstructurering en nieuwe terreinen en toepassing van SER ladder goed moet zijn aangegeven.

Wij merken op dat deze ontwikkeling goed aansluit op het optimaal benutten van het stedelijk gebied (SER-ladder). Wij verzoeken u de woningbehoefte met inachtneming van paragraaf 2.2 nader te onderbouwen. Op grond van de Omgevingsverordening is dit gebaseerd op een gemeentelijke woonvisie.

Op grond van de Omgevingsverordening voorzien bestemmingsplannen en projectbesluiten uitsluitend in uitbreiding van woningbouwlocaties indien deze naar aard, omvang en locatie in overeenstemming zijn met de gemeentelijke woonvisie waarover overeenstemming is bereikt met de buurgemeenten en met Gedeputeerde Staten van Overijssel. Het voorliggende plan is niet gebaseerd op een woonvisie waarover ondermeer overeenstemming is bereikt met de buurgemeenten en Gedeputeerde Staten.

Een onderbouwing op grond van een woonvisie paragraaf uit het bestemmingsplan vooruitlopend op een woonvisie voor de gehele gemeente Almelo achten wij mogelijk.

Voor zover met dit bestemmingsplan op een woonvisie wordt vooruitgelopen, dient afstemming over de uitbreiding van de woningbouw op een vergelijkbare wijze als voorgeschreven in de Omgevingsverordening plaats te vinden. In dat geval dient over dit plan afzonderlijk afstemming met buurgemeenten en Gedeputeerde Staten op planniveau plaats te vinden.

Het is belangrijk deze afstemming over de uitbreiding van deze locatie vóór de ter visie legging van het ontwerpbestemmingsplan te doen plaatsvinden.

c. externe veiligheid

In het plan staat op pagina 28, paragraaf 3.3.4 externe veiligheid en technische infrastructuur, bij het onderdeel 'externe veiligheid' het volgende:

"De spoorlijn tussen Deventer en Almelo wordt echter wel gebruikt voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Voor het vervoer van gevaarlijke stoffen is de Circulaire RisicoNormering Vervoer Gevaarlijke Stoffen (augustus 2004) van toepassing. Vanwege het groepsrisico geldt er in het algemeen voor het vervoer van gevaarlijke stoffen een veiligheidszone van 200 meter vanuit de as van de spoorlijn. Binnen de veiligheidszone dient rekening te worden gehouden met de norm voor het groepsrisico. Omdat het plangebied van dit bestemmingsplan binnen 200 meter van de spoorlijn is gelegen, dient er een onderzoek naar het plaatsgebonden risico en het groepsrisico te worden verricht."

In BIJLAGE 3 bij VenW/DGMO-2008/4424 "TUSSENSTAND CONCEPT-ONTWERP BASISNET SPOOR ", Hoofdstuk 4 Basisnet Spoor in Praktijk in paragraaf 4.3 Gemeenten Laatste alinea is aangegeven:

"Wel geldt dat voor alle bouwplannen binnen 200 meter langs een spoorlijn het groepsrisico moet worden verantwoord. Op plaatsen met hoge groepsrisico's zal nieuwbouw niet zonder meer mogelijk zijn. Langs routes waar veel toxische vloeistoffen langs worden vervoerd, kan de afstand waarvoor het groepsrisico moet worden verantwoord groter zijn."

Gelet op de bestaande situatie van het groepsrisico (overschrijding), het huidige vervoer van gevaarlijke toxische stoffen over het spoor door Almelo en de mogelijke toename hiervan in de toekomst dringen wij er bij u op aan het onderzoek niet te beperken tot de genoemde 200 meter.

Het belangrijke aspect externe veiligheid kan nog niet beoordeeld worden. De intensivering van de bouwmogelijkheden voor wonen en werken (kantoren) is van invloed op de externe veiligheid. Het rapport van Oranjewoud is nog niet beschikbaar en ook de gemeentelijke weging van de gemaakte veiligheidsanalyse niet. Wij adviseren u hierover tijdig met de provincie af te stemmen en hierover contact op te nemen met H. Broshuis H.Broshuis@overijssel.nl (038-4997626)

C. Advies

Datum
26.11.2009
Kenmerk
2009/0183303
Pagina
3
Uw brief
Uw kenmerk

1. Wij kunnen in principe instemmen met het terugschalen van zwaardere bedrijvigheidscategorieën naar lichtere in dit bestemmingsplan.
2. Wij vinden dat het bestemmingsplan voor wat betreft de externe veiligheid aanvulling nodig heeft. Een inzichtelijke behandeling van het aspect externe veiligheid toegespitst op dit bestemmingsplan is noodzakelijk. Op grond hiervan zal nader moeten worden bepaald of de geprojecteerde functies vanuit extern veiligheidsbeleid doorgang kunnen vinden c.q. te verantwoord zijn. Wij kunnen op dit moment hierover geen finaal oordeel geven;
3. Voor wat betreft de uitbreiding van het wonen van 250 naar 600 woningen, c.q. de beoogde aanpassing van het structuurplan, merken wij op dat uw huidige structuurvisie voor het plangebied naar woningbouw stuit qua locatie in beginsel niet op bezwaren, maar ook hier geldt mits dit verantwoord is in verband met externe veiligheid en voorts mits de beoogde ontwikkeling past in een afgestemde woonvisie c.q. de te maken prestatieafspraken.

Indien u voornemens bent om (delen van) deze ruimtelijke plannen door middel van een projectbesluit planologisch mogelijk te maken zonder dat de planopzet op wezenlijke onderdelen wordt gewijzigd, dan kunt u deze brief tevens beschouwen als onze vooroverlegreactie ten aanzien van het projectbesluit.

ir. L.J.W. Hendriks,

hoofdeenheid Ruimte, Wonen en Bereikbaarheid.

GEMEENTE ALMELO	
Reg.nr.	
Afd.	Kopie aan:
8 OKT 2009	
Ambt.:	Algedaan:
Ontvangstbevestiging	JA/NEEN

Gemeente Almelo
Mevrouw M.M. Weerink
Postbus 5100
7600 GC Almelo

BEZOEKADRES Koolkersweg 1
7609 PZ Almelo

POSTADRES Postbus 5006
7600 GA Almelo

TELEFOON 0546 83 25 25

FAX 0546 82 11 76

info@wrđ.nl

www.wrd.nl

VERZENDDATUM

07 OKT. 2009

BEHANDELD DOOR D.F.J.C. Peters

UW KENMERK 2009/21049

BIJLAGE(N) -

DOORKIESNUMMER 0546 832 526

ONS KENMERK 09.11995

ONDERWERP Advies structuurplan Indiëterrein en voorontwerpbestemmingsplan "De Velden".

Geachte mevrouw Weerink,

Wij hebben de volgende opmerkingen n.a.v. de voorliggende plannen omtrent de geplande transformatie van het bedrijventerrein Indië.

Structuurplan

In de onmiddellijke nabijheid van het plan ligt de rwzi Almelo Vissedijk. In het structuurplan staat dat bij herontwikkeling van het Indiëterrein rekening dient te worden gehouden met de geurhinder van de rwzi Almelo Vissedijk. Hierbij wordt gerefereerd naar de bijzondere regeling voor rwzi's uit de NeR, maar deze wordt volgens ons niet helemaal juist geïnterpreteerd. Er staat letterlijk: "De regeling in de NeR houdt in dat ter plaatse van aaneengesloten woonbebouwing, lintbebouwing of andere geurgevoelige objecten een maximale immissieconcentratie dient te worden aangehouden van 3 ge/m³ (als 98 percentiel) in geval van nieuwe situaties." Vervolgens wordt geconcludeerd dat er, vanwege de ligging van de volgens het structuurplan van toepassing zijnde geurcontour, geen beperkingen voortvloeien uit de geursituatie van de rwzi. Dit is naar onze mening niet geheel juist. De bijzondere regeling uit de NeR luidt als volgt: Ter plaatse van de aaneengesloten woonbebouwing, lintbebouwing of andere geurgevoelige objecten dienen de volgende waarden als maximale immissieconcentraties te worden aangehouden:

- 1 ge/m³ als 98-percentiel voor nieuwe situaties;
- 3 ge/m³ als 98-percentiel voor bestaande situaties.

Ter plaatse van verspreid liggende woonbebouwing en van woningen op industrieterreinen dienen de volgende waarden als maximale immissieconcentraties te worden aangehouden:

- 2 ge/m³ als 98-percentiel voor nieuwe situaties;
- 7 ge/m³ als 98-percentiel voor bestaande situaties.

Voor nieuwe situaties dient dus een maximale immissieconcentratie van 1 ge/m³ als 98-percentiel te worden aangehouden i.p.v. de in het rapport genoemde 3 ge/m³ als het gaat om aaneengesloten woonbebouwing. Deze contour loopt over een deel van het plangebied, waardoor deze beperkingen met zich meebrengt voor de ontwikkeling van het Indiëterrein.

Voorontwerpbestemmingsplan

Het bestemmingsplan "De Velden" beperkt zich tot een deel van het Indiëterrein, te weten het deel langs de Kolthofsingel. In het voorontwerp wordt enkel de rwzi als geurrelevante inrichting in de omgeving aangemerkt, terwijl er zich andere bedrijven in de omgeving van het Indiëterrein bevinden die de geursituatie binnen het plangebied zouden kunnen beïnvloeden. Milieukundig gezien zou hier naar onze mening ook iets over in het plan opgenomen kunnen zijn.

Water

In hoofdstuk 3 van het plan, in paragraaf 3.3.1.1, worden de wateraspecten besproken zowel in de huidige situatie als in de toekomstige, inclusief de tijdelijke oplossingen. Inhoudelijk is één en ander overeenkomstig de met ons gemaakte afspraken.

Het dagelijks bestuur van het
waterschap Regge en Dinkel,
voor deze,
de procesmanager programmeren
van de afdeling beleid en beheer watersysteem

J.M. Westendorp

VROM-Inspectie
*Ministerie van Volkshuisvesting,
Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer*

> Retouradres Postbus 136 6800 AC Arnhem

Het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

GEMEENTE ALMELO	
Reg.nr.	
Afd.	Kopie aan:
30 SEP 2009	
Ambt.:	Afgedaan:
Ontvangstbevestiging	JA/NEEN

VROM-Inspectie
Directie Uitvoering
Regioafdeling Oost

Pels Rijckenstraat 1
Postbus 136
6800 AC Arnhem
www.vrom.nl

Contactpersoon
D. Gjaltema

T 026-3528400
F 026-3528455
vio-ruimtelijkeplannen
@minvrom.nl

VERZONDEN 29 SEP. 2009

Datum 25 september 2009
Betreft vooroverleg bestemmingsplan "De Velden" en
partiële herziening "Structuurplan Almelo 2009, Indië-terrein"

Kenmerk
20090051315-DGJ-O

Kopie aan
Provincie Overijssel,
Eenheid RWB
Postbus 10078
8000 GB Zwolle.

Geacht college,

Op 13 juli 2009 heb ik uw verzoek ontvangen om advies op grond van artikel 3.1.1 van het Besluit op de ruimtelijke ordening (Bro) over het voorontwerpbestemmingsplan "De Velden" en de partiële herziening van het "Structuurplan Almelo 2009, Indië-terrein".

In de brief van 26 mei 2009 aan alle colleges van burgemeester en wethouders heeft de minister van Volkshuisvesting Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM) aangegeven over welke nationale belangen uit de Realisatieparagraaf Nationaal Ruimtelijk Beleid (RNRB, TK 2007-2008, 31500 nr. 1) gemeenten altijd vooroverleg moeten voeren met het Rijk. Gemeenten verzoeken zelf de afzonderlijke rijksdiensten om advies. De VROM-Inspectie (VI) coördineert vervolgens de rijksreactie over voorontwerpbestemmingsplannen, -projectbesluiten en -structuurvisies richting gemeenten.

Bovengenoemde plannen geven aanleiding tot het maken van de volgende opmerking, gelet op de nationale belangen zoals die zijn verwoord in de RNRB. Het nummer achter het nationaal belang verwijst naar het nummer in de RNRB.

Nationaal belang 09: Milieukwaliteit en externe veiligheid

Zowel in de partiële herziening "Structuurplan Almelo 2009, Indië-terrein" (structuurvisie in het kader van de nieuwe Wet op de ruimtelijke ordening (Wro)) als in het bestemmingsplan "De Velden" is aangegeven dat er nog nader onderzoek wordt uitgevoerd op de aspecten luchtkwaliteit, geluid en externe veiligheid. Door het ontbreken van relevante gegevens over deze aspecten kan ik nu nog niet beoordelen of de plannen in overeenstemming zijn met het nationale beleid. Ik verzoek u deze aspecten alsnog inzichtelijk te maken en te verwerken bij uw besluitvorming.

Contactpersoon: de heer D. Gjaltema van de VROM-Inspectie,
telefoon: 026-3528400.

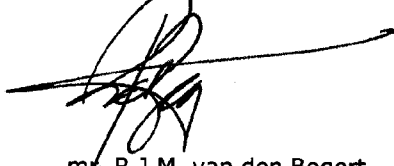
VROM-Inspectie
Directie Uitvoering
Regioafdeling Oost

Datum
25 september 2009

Kenmerk
20090051315-DGJ-O

Ik vertrouw erop dat u de opmerkingen op een adequate wijze zult verwerken in de plannen.

Hoogachtend,
de directeur-inspecteur regio Oost,

mr. R.J.M. van den Bogert

GEMEENTE ALMELO	
Reg.nr.	
Afd.	Kopie aan:
2 8 SEP 2009	
Ambt.:	Afgedaan:
Ontvangstbevestiging	JA/NEEN

HULPVERLENINGSDIENST

Nijverheidstraat 30
7511 JM Enschede
Postbus 1400
7500 BK Enschede
tel. 053 487 65 43
fax 053 487 65 00
www.regiotwente.nl
info@regiotwente.nl

College B&W gemeente Almelo
Afdeling ROM
De heer H.E. Blok
Postbus 5100
7600 GC ALMELO

Uw kenmerk:
2009/21064

Ons kenmerk:
OV/RIB/MR/09005259

Datum:
21 september 2009

Bijlage(n):
-

Onderwerp:
Advies Structuurplan Almelo 2009
Indië-terrein

Behandeld door:
M. Reefhuis

Doorkiesnummer:
053 – 487 65 24

E-mail:
m.reefhuis@regiotwente.nl

VERZONDEN 25.09.09

Geacht college,

Op 13 juli hebben wij van u de partiële herziening van het Structuurplan Almelo – Indië-terrein ontvangen. U heeft ons in het kader artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening verzocht een advies uit te brengen over deze herziening. Na beoordeling van de door u aangeleverde stukken hebben wij een advies kunnen opstellen. In deze brief lichten wij ons advies toe.

Indië-terrein

De gemeente Almelo is voornemens het Indië-terrein in Almelo te ontwikkelen. Het gebied werd vroeger gebruikt als industrieterrein, maar gezien de ligging ten opzichte van het centrum is de ambitie om het terrein in te richten als een aantrekkelijke, stedelijke woonomgeving. De herziening van het structuurplan voor het Indië-terrein voorziet in de ontwikkeling van 600 woningen, daar waar het oorspronkelijke structuurplan nog uit gaat van 250 woningen. Daarnaast wordt een klein deel van het Indië-terrein ingericht voor bedrijfsdoeleinden en maatschappelijke voorzieningen.

Risico's spoor

De doorgaande spoorlijn Deventer – Almelo wordt ook voor het vervoer van gevaarlijke stoffen gebruikt. Voor de toekomst wordt een toename van het vervoer van goederen, en ook gevaarlijke stoffen, voorzien. Het plangebied ligt op beperkte afstand (tussen circa 50 tot 600 meter) van deze spoorlijn. Bovendien liggen de dichtstbebouwde delen van het plangebied het dichtst bij het spoor.

U geeft in de structuurvisie aan dat een onderzoek naar het plaatsgebonden risico en het groepsrisico benodigd is. Vanwege de toename van het aantal personen in het spoorgebied door de ruimtelijke ontwikkelingen enerzijds en de toename van het vervoer van gevaarlijke stoffen anderzijds, is er reeds in de huidige situatie sprake van een forse overschrijding van de oriënterende waarde van het groepsrisico in het stationsgebied van Almelo¹. Het voorgenomen plan brengt een groot aantal extra aanwezigen binnen het effectgebied van mogelijke incidenten op de doorgaande spoorlijn. Een extra risicofactor daarbij is de aanwezigheid van de wisselstraat van het emplacement direct voor het plangebied. Het groepsrisico zal door de toevoeging van personen in het plangebied Indië-terrein verder toenemen.

¹ A.S. Veger MSc. *Memo berekening toename groepsrisico ten gevolge van gedeeltelijke ontwikkeling Indiëterrein*. Oranjewoud i.o.v. gemeente Almelo, 16 april 2009.

Hulpverleningsaspecten Indië-terrein

De bereikbaarheid van het gebied is goed. Om het gebied heen lopen of komen belangrijke verkeersaders te liggen. Voor de ontsluiting van het gebied geeft u aan rekening te houden met de hulpdiensten. Wij raden u aan bij de uiteindelijke plannen voor dit gebied met uw lokale brandweer hier naar te kijken. De inrichting van de erftoegangswegen is daarbij een belangrijk aandachtspunt, omdat drempels, paaltjes en straatparkeren een negatieve invloed hebben op de bereikbaarheid door hulpdiensten.

De open wateren die aan de zuidzijde van het terrein zijn geprojecteerd kunnen wellicht ingezet worden als secundaire bluswatervoorziening. Dit betekent dat hier dan wel specifieke aandacht voor moet zijn, zoals de vereiste waterdiepte, de opstelplaats, etc.

Ruimtelijke ambities stationsgebied Almelo

Het plan Indië-terrein is niet de enige ontwikkeling die de gemeente in de omgeving van het stationsgebied wil realiseren. Om voor het gehele gebied een goede afweging te kunnen maken tussen het spanningsveld vervoer, ruimtelijke ordening en fysieke veiligheid is het nodig alle ontwikkelingen in één keer mee te nemen in één integrale verantwoording van het groepsrisico. Er worden immers in het gehele stationsgebied veel extra personen toegevoegd ten opzichte van de huidige situatie.

Door de verantwoording van alle plannen in één keer te laten plaatsvinden, vindt een evenredige afweging plaats tussen de verschillende oplossingsrichtingen. Om de mogelijke investeringen in voorzieningen zo effectief en efficiënt mogelijk te laten zijn, is een integrale benadering onontbeerlijk. Voorzieningen zijn namelijk van belang voor alle ontwikkelingen tezamen en de kosten ervan moeten worden toegeschreven aan alle ontwikkelingen. Bovendien kan alleen door het gehele gebied integraal te verantwoorden een echte keuze worden gemaakt over het ambitieniveau ten aanzien van de ruimtelijke ontwikkeling. Bij een verantwoording per deelgebied kan dit laatste slechts in zeer beperkte mate.

Een vervolgonderzoek naar de invloed op het plaatsgebonden risico en het groepsrisico als gevolg van het totaal van deze ontwikkelingen wordt door ons dringend geadviseerd, voordat afzonderlijke plannen in procedure worden genomen.

Belangrijke aspecten in een verantwoording waarin alle geplande ontwikkelingen integraal worden meegenomen zijn:

- bronmaatregelen
- ruimtelijke ambities
- zelfredzaamheid
- hulpverlening
- acceptatie restrisico

Deze aspecten lichten wij hierna toe.

Bronmaatregelen

De mogelijkheden van het gemeentebestuur om bronmaatregelen te treffen bij het spoorvervoer zijn zeer beperkt. De kaders daarvoor worden op landelijk niveau door ministeries bepaald. In dat kader heeft de minister van Verkeer en Waterstaat opdracht gegeven tot de ontwikkeling van een zogenaamd basisnet voor vervoer van gevaarlijke stoffen, onder andere voor het spoorvervoer. Binnen dit basisnet spoor wordt gekeken naar bronmaatregelen. Door deze maatregelen zal het groepsrisico mogelijk nog gaan dalen. Bronmaatregelen zijn ook noodzakelijk gezien de hoge overschrijding van de oriënterende waarde. De verwachting is echter dat de gemeente Almelo voor haar stationsomgeving rekening moet blijven houden met een overschrijding van de oriënterende waarde, ondanks maatregelen vanuit het basisnet.

Ruimtelijke ambities

Afhankelijk van het effect van bronmaatregelen op de hoogte van het groepsrisico, maar ook de mate waarin de gemeente een overschrijding wil accepteren kan men kijken naar het ambitieniveau ten aanzien van ruimtelijke ontwikkelingen. Indien de gemeente haar voorgenomen plannen wil blijven ontwikkelen, dan houdt dit in de ogen van de regionale brandweer in dat een investering in de voorzieningen ten gunste van bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid rond het spoor niet uit kan blijven.

Ten aanzien van het Indië-terrein kan worden overwogen om de dichtheid van het gebied vlakbij het spoor aan te passen.

Zonering toepassen op ruimtelijke ordening

Voor de bevordering van de zelfredzaamheid adviseren wij om het externe veiligheidsbeleid uit te breiden met een extra ambitie ten aanzien van de spoorzone. Aan de hand van een beleid met een zonering rond het spoor kunnen bepaalde functies met verminderd zelfredzame personen verder van het spoor af worden gehouden. Ook kan in de zonering worden aangegeven welke bouwkundige eisen aan gebouwen wordt gesteld op bepaalde afstanden van het spoor; hoe dicht bij het spoor, hoe meer rekening wordt gehouden met incidenten op het spoor.

Binnen het Indië-terrein zouden functies met verminderd zelfredzame personen op grotere afstand van het spoor geprojecteerd kunnen worden. Zodoende kan worden voorkomen dat bij een incident mensen die niet zelfstandig kunnen vluchten onnodig slachtoffer worden.

Risicocommunicatie

Naast dit beleid moet ook worden ingezet op risicocommunicatie. Risicocommunicatie bevordert de bewustwording bij personen in het invloedsgebied en geeft een handelingsperspectief in het geval van een incident. Dit heeft een positief effect op de zelfredzaamheid van de personen in het invloedsgebied.

Rampenbestrijding

Naast de zelfredzaamheid is aandacht voor de mogelijkheden voor rampenbestrijding benodigd. Afhankelijk van het ambitieniveau ten aanzien van de ruimtelijke ontwikkelingen moet een investeringsplan worden opgesteld om het veiligheidsniveau van de spoorzone te verbeteren. Daarin moet aandacht zijn voor adequate bluswatervoorzieningen gericht op de scenario's op het spoor en de bereikbaarheid van de infrastructuur door hulpdiensten. Voorzieningen voor bluswater en bereikbaarheid zijn een noodzaak om de hulpdiensten in staat te stellen aan bron- en effectbestrijding te doen en zodoende de effecten van een voorzienbaar incident te beperken.

De regionale brandweer is bereid om de gemeente Almelo bij de invulling van de bovenstaande acties inhoudelijk te ondersteunen, indien dit gewenst is.

Restrisico

Reeds in de huidige situatie is het mogelijk dat er zich een incident voordoet op het spoor. In een bebouwde omgeving leidt een incident met gevaarlijke stoffen tot een groot aantal slachtoffers. De capaciteit van de hulpverleningsdiensten schiet in die gevallen tekort, omdat deze capaciteit grotendeels gebaseerd is op de dagdagelijkse basiszorg. Voor grote rampen moeten de hulpdiensten gebruik maken van bijstand uit andere regio's. Bijstand is echter pas na langere tijd beschikbaar.

Conform Maatrap en Operationele Prestaties Twente (2002) bereiden de hulpdiensten zich voor op maatscenario V (van ramptype 4 'ongeval met brandbare/explosieve stof in open lucht'). Dit komt overeen met een BLEVE-scenario bij een LPG-tankstation in bebouwd gebied. De spoorzone in Almelo is een dichtbebouwde omgeving. De capaciteit van de hulpdiensten zal bij een incident niet toereikend zijn. Daarbij wordt opgemerkt dat met name op het gebied van geneeskundige hulpverlening nog tekorten in de benodigde capaciteit voor dit scenario worden geconstateerd. Dit 'restrisico' dient zichtbaar deel uit te maken van de verantwoording van het groepsrisico door de gemeente.

Conclusie

De ontwikkeling van het Indië-terrein brengt een groot aantal extra personen in het invloedsgebied van een mogelijk incident met het transport met gevaarlijke stoffen over de doorgaande spoorlijn Deventer – Almelo. Omdat er in de huidige situatie in Almelo al sprake is van een forse overschrijding van de oriënterende waarde van het groepsrisico is een (integrale) verantwoording van het groepsrisico noodzakelijk. Onzes inziens is de verantwoording alleen mogelijk indien alle geplande ontwikkelingen in de stationsomgeving van Almelo gezamenlijk worden meegenomen.

-vervolgblad 3

Middels bronmaatregelen binnen het Basisnet moet al een deel van de overschrijding worden opgelost. Er resteert ook na deze bronmaatregelen een overschrijding van het groepsrisico die wettelijk moet worden verantwoord. Wij adviseren de gemeente Almelo om binnen afzienbare tijd een verantwoording van het groepsrisico voor de gehele spoorzone op te stellen, waarbij alle voorgenomen plannen en mogelijke maatregelen integraal worden meegenomen en mede vanuit veiligheidsoptiek worden afgewogen.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

da

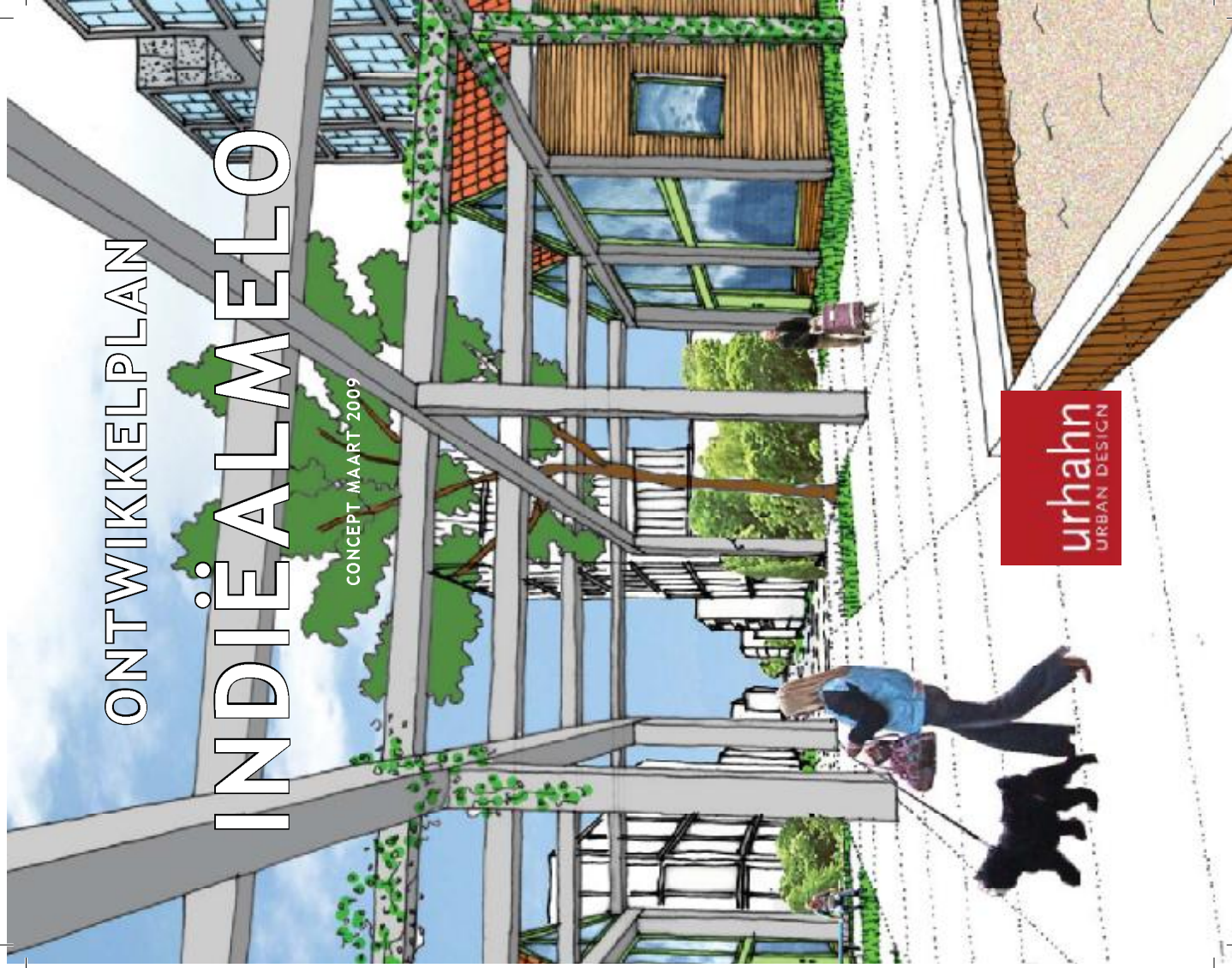

ing. S.J.M. Wevers MCDm
Regionaal commandant brandweer

Een afschrift van deze brief wordt verzonden naar uw lokale commandant brandweer

ONTWIKKELPLAN INDIËALMELO

CONCEPT MAART 2009

urhahn
URBAN DESIGN

ONTWIKKELPLAN INDIËALMELO

CONCEPT MAART 2009

INHOUDSOPGAVE

4	Voorwoord
6	Vertrekpunt
14	Visie en ambitie
16	Planconcept
18	Ontwikkelplan
28	Openbaar gebied
50	Uitgeefbaar gebied
70	Ontwikkelen en beheren
74	Bijlagen
75	Colofon

Dit ontwikkelplan werd opgesteld door Urhahn Urban Design bv
in opdracht van Ter Steege Vastgoed Rijssen

VOORWOORD

WAAROM EEN ONTWIKKELPLAN

Op een steenworp afstand van het centrum van Almelo ligt het fabriekscampus van het voormalige textielbedrijf Ten Cate. Het is een groot terrein waar merendeel van de mensen langs fietst op weg naar Aadorp, Vriezenveen of Veenland. Het gebied is afgebakend met een hek. Alleen werknemers kunnen het gebied in. Aan de noordzijde is een eerste 'publieke ingang' gecreëerd in de vorm van tijdelijke werk- en expositieruimte voor kunstenaars. Maar bij het merendeel van mensen uit Almelo is het gebied een blinde vlek in het stadsbeeld.

Het gebied is volledig in eigendom van Ter Steege Vastgoed Rijssen. Deze ontwikkelaar gaat het bestaande industriecomplex geleidelijk transformeren in een nieuw stuk binnenstad. Het gebied is circa 23 hectare groot en zal niet in één beweging worden verbouwd. Er zullen vele jaren met de ontwikkeling gepaard gaan. Dit is de reden dat er nu een ontwikkelplan is opgesteld en geen gedetailleerd stedenbouwkundig plan met een hoog uitwerkingsniveau. Het ontwikkelplan geeft houvast aan de geleidelijke ontwikkelingen en houdt vastgestelde kwaliteitswaarden vast. Het ontwikkelplan integreert de belangen en acties van vele partijen die bij de transformatie van dit textielcomplex betrokken (zullen) zijn.

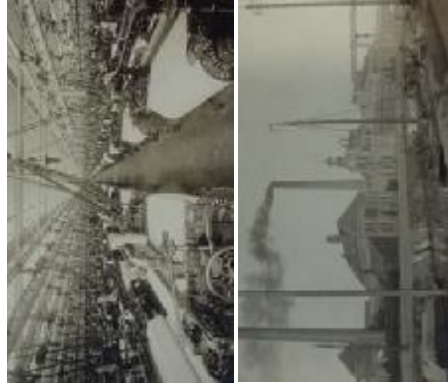
VERTREKPUNT

BINNENSTEDELIJK WOONWERKGEBIED

Met de ontwikkeling van IndiëAlmelo wordt een binnenstedelijk woonwerkgebied opgebouwd. Enkele fabrieksgebouwen worden hergebruikt, er is veel aandacht voor groen en bomen. De ligging aan het water wordt geaccentueerd middels van een nieuw aan te leggen waterplein. Baksteen, sheddaken, bomen en enkele middelhoogbouw accenten worden integraal onderdeel van een nieuw stedelijk gebied. IndiëAlmelo ligt enerzijds op de route tussen het centrum en het Noorderpark en anderzijds aan de Kolthofsingel die onderdeel uitmaakt van de binnenstadsring. Met de ontwikkeling van IndiëAlmelo wordt ruimte geboden aan mensen die zich graag aan Almelo willen (blijven) binden. Voor velen is dit de kans om een eerste stap in de wooncarrière te zetten, voor anderen de mogelijkheid door te groeien. Dit geldt ook voor ondernemers. Voor vele mensen zal IndiëAlmelo een nieuw thuis worden. Een plek waar men trots op kan zijn en waar herinneringen worden opgebouwd.

INDUSTRIE

Anno 2009 wordt het gebied hoofdzakelijk gebruikt door textiel gerelateerde bedrijven. Deze bedrijvigheid heeft een lang verleden. Enkele ondernemende families hebben Twente in 1691 een enorme economische impuls gegeven. Met het opstarten van de textielfabrieken is er werkgelegenheid gecreëerd, en de daarmee samenhangende ontwikkelingen. Er is geïnvesteerd in wegen, spoorwegen en kanalen. En er is een significante bijdrage aan de culturele en sociaal-maatschappelijke ontwikkeling, en de gezondheidszorg geleverd.

7

Al in 1691 protesteerde de familie Ten Cate tegen de verhoging van invoerrechten door Engeland. Het eerste officiële document van de Ten Cates dateert van 1704. De wortels van het huidige bedrijf TenCate komen uit Almelo en Nijverdal. In Almelo is de firma H. ten Cate Hzn. & Co tot 1957 onafhankelijk actief geweest. In Nijverdal legde Thomas Ainsworth in 1836 de basis voor de Koninklijke Stoom Weverij (KSW). In 1957 hebben de twee voornamelijk concurrenten de bestaande samenwerking omgezet in een fusie. De NV Textiel Fabrieken ten Cate / KSW was geboren. Na een naamswijziging in 1982 naar Koninklijke Nijverdal - Ten Cate, en in 1995 naar Koninklijke Ten Cate nv, werd in 2006 de laatste stap gezet naar het huidige TenCate.

Belangrijke data

- 1691 Verzoek aan de Staten van Overijssel mede uit naam van de familie Ten Cate
- 1704 Eerste officiële document firma H. ten Cate Hzn. & Co
- 1836 Thomas Ainsworth zet weverij op in Nijverdal
- 1851 De gebroeders Salomonson nemen de boedel van Ainsworth over, na zijn overlijden in 1849
- 1852 Godfried Salomonson mag het predikaat Koninklijk gaan voeren
- 1937 Fusie tussen KSW en H. ten Cate Hzn. & Co
- 1982 Naamswijziging naar Koninklijke Nijverdal - Ten Cate nv
- 1991 Omzet voor het eerst boven 1 miljard gulden
- 1993 Notering aan de beurs
- 1995 Naamswijziging naar Koninklijke Ten Cate nv

Bron: www.tencate.com

MASTERPLAN ALMELO EN ONTWIKKELPLAN INDIËALMELO

Het Masterplan Almelo (2004) vormt het ontwikkelingskader voor de stad richting 2030. Voorstellen voor vernieuwing en versterking van de stad zijn geformuleerd in vijf grote opgaven. Hieronder zijn de opgaven weergegeven met de interpretatie voor de IndiëAlmelo locatie:

- **Stad in Balans** gaat in op het vergroten van de aantrekkelijkheid van de stad om daarmee scheefgroei in de bevolkingsopbouw tegen te gaan. IndiëAlmelo levert haar bijdrage in de vorm van een gevarieerd woningaanbod, ruimte voor stedelijk programma en aantrekkelijke openbare ruimte om de maatschappelijke interactie te stimuleren.
- **Binnenstad als brandpunt** onderstreept de waarde van een sterk centrum. Met de ontwikkeling van de voormalige textiellocatie wordt een stuk binnenstad toegevoegd waar ruimte is voor complementair programma.
- **Vlinder en spin** schetst de bestaande stedelijke structuur en de voorgestelde verbeteringen. Een parkweg brengt de auto bij het te ontwikkelen Waterwijk. Tevens vormt dit een lint dat het groen uit het Noorderpark ruimte geeft om dichterbij het centrum te komen.
- **Simultaan schaken.** Twente wordt nu over de volle breedte getypeerd door herontwikkeling van het industrieel verleden. Door de grote omvang

van de locaties is er ruimte om in te spelen op actuele vragen en behoeftes.

- **Slimme strategie.** Met het inzetten van toegankelijkheid door raamwerk, recycling industrieel verleden, ruimte voor ontmoeten, diversiteit in sferen, ruimte voor ontwikkeling vergroet dit gebied op een natuurlijke wijze met de rest van Almelo.

IndiëAlmelo wordt in de visie genoemd als hét schakeelpunt tussen de stad en het toekomstige Noorderpark. Met het Masterplan wordt ook nadrukkelijk gewerkt aan het profileren van Almelo in de Netwerkstad Twente. De groene kwaliteiten en het aanwezige water vormen de basis voor een onderscheidend woon-, werk- en recreatieaanbod. Programmatisch wordt hieraan gewerkt door de ontwikkeling van een ROC, VMBO unilocatie, Internationaal Indoor Sportaccommodatie, een bioscoop en een poppodium.

Naast het Masterplan is ook het Waardestellend onderzoek van Oversticht 2002 een belangrijke onderlegger voor de ontwikkeling. Hierin wordt een waardeoordeel gegeven over bestaande bomen, gebouwen en gebiedsstructuren. Voor IndiëAlmelo is dit een startkapitaal waar zuinig en bewust mee moet worden omgegaan.

Masterplan Almelo (2004), ontwikkelgebieden

NIEUWE IDEEËN HEBBEN OUDE GEBOUWEN NODIG

Het industriële verleden van het Indiëcomplex is rijk en biedt talloze mogelijkheden voor 'nieuwe combinaties' van trend en traditie. 'Nieuwe ideeën hebben oude gebouwen nodig', zei de beroemde Amerikaanse-Canadese stadsfilosofe Jane Jacobs al treffend. Het Indiëcomplex beschikt over dergelijke oude gebouwen, terwijl Almelo nieuwe ideeën maar al te goed kan gebruiken. Het zou prachtig zijn als het complex uitgroeit tot een creatieve broedplaats waar ondernemerschap, innovatie en cultuur floreren. De Zeche Zilverveen in Essen, de Westergasfabriek in Amsterdam en de Mediacentrale in Groningen zijn daarvoor wenkende perspectieven. Maar het Indiëcomplex staat natuurlijk wel in Almelo. Realiteitszin bij de herontwikkeling van het terrein is dan ook geboden: ontwikkel met het hoofd in de wolken, maar blijf wel met beide voeten op de grond.

Gert-Jan Hospers, economisch-geograaf en Twentoloog aan de Universiteit Twente

RANDVOORWAARDEN EN UITGANGSPUNTEN

De toekomstige ontwikkelingen worden richting gegeven door enkele harde randvoorwaarden en uitgangspunten.

Randvoorwaarden

- **Plangrens** Het plangebied IndiëAlmelo wordt enerzijds begrensd door bestaande elementen als de Kolthofsingel en het Overijsselskanaal. Aan de noord en oostzijde wordt de grens bepaald door het profiel van de geplande burgemeester Schneiderssingel.
 - **Beleidsstukken** Een richtinggevend stuk waar vele beleidsdocumenten samen komen is het Masterplan Almelo 2004. Specifiek voor het plangebied heeft het Oversticht een waardestellend onderzoek gedaan naar de industriële gebouwen en structuren.
 - **Te handhaven bebouwing** De watertoren is een monument. Aan de Haven Noordzijde wonen en werken enkele mensen. Deze worden gerespecteerd en ingepast in de ontwikkelingen.
 - **Milieuhindercontouren** Vanuit het aangrenzende werkgebied Turfkaade Oost zijn enkele geluid- en geurcontouren vastgelegd. De omliggende wegen produceren geluid en fijnstof. Vanuit het spoorremplacement zijn enkele externeveiligheidscontouren vastgesteld.
 - **Kabels en leidingen** De hoofdstructuur van kabels en leidingen loopt om het plangebied. In het gebied zijn enkele verdeelstations (gas en electra) aanwezig.
 - **Waterberging** Voor de gebiedsontwikkeling wordt een waterberging- en afvoer vereist van xxxxm3/ m3 per uur
 - **Waterkering** De noordelijke oevers van het Overijsselskanaal en kanaal Almelo-Nordhorn heeft een kerende functie. Deze kerende functie moet worden hersteld bij eventuele doorbraken voor het waterplein.
- Gedetailleerde kaarten en omschrijvingen van de randvoorwaarden zijn opgenomen in de bijlage "Grip op locatie".

Uitgangspunten

- **Ontwikkeling van een nieuw aantrekkelijk stuk binnenstad.** IndiëAlmelo wordt een gebied waar mensen gaan wonen, werken, samenleven en op bezoek komen. Met de ontwikkeling wordt een aantrekkelijk en karaktervol gebied opgebouwd waar mensen (en de gemeente) trots op kan zijn.
- **Divers programma.** Met de ontwikkeling van IndiëAlmelo wordt een zo groot mogelijke programmatische diversiteit voorzien. Dit onderstreept het binnenstedelijke karakter. Globaal is er ruimte voor circa 40.000 m² BVO werkfuncties en circa 620 woningen.
- **Waterplein als stedelijk knooppunt.** Een belangrijk onderdeel van de verknoping wordt het waterplein. Hier wordt op ruimtelijke, programmatische en functionele wijze de oude en nieuwe stad gekoppeld.

- **Hergebruik waardevolle bebouwing en structuren.** Naast de monumentale watertoren wordt het behoud en hergebruik van meerdere en anderzootige fabrieksgebouwen voorgestaan.
- **Invassen waardevol groen.** Almelo is een groene gemeente. Bestaande waardevolle en vitale bomen leveren een bijdrage aan dit beeld en vormen als zodanig een startkapitaal.
- **Spreading en mix.** Een binnenstedelijk gebied kenmerkt zich door een mix en spreading van programma en (woon)typologieën.
- **Optimale verknoping met omgeving.** IndiëAlmelo heeft een eigen karakter maar maakt onderdeel uit van de binnenstad. De ruimtelijke en functionele verknoping met de bestaande (en de veranderende) stad wordt optimaal.

VISIE EN AMBITIE

UNIEKE IDENTITEIT

Met de ontwikkeling van IndiëAlmelo wordt de binnenstad van Almelo vergroot en verrijkt met een uniek en herkenbaar gebied. Wonen zal het gebied domineren. De woonomgeving wordt versterkt met voorzieningen en werkfuncties. Het unieke karakter wordt ontleent aan de ligging aan het kanaal en de manier waarop hier wordt ingespeeld met wonen, voorzieningen en openbare ruimte. Andere sfeer-makers zijn enkele bestaande fabrieksgebouwen en volwassen bomen. De gebouwen hebben een typische maatvoering en materiaalgebruik. Deze wordt als inspiratiebron voor nieuwbouw opgevoerd. De grote bomen zullen in de toekomstige situatie met kop en schouders boven de bebouwing uitsteken. Hiermee wordt de groene identiteit van Almelo van meet af aan zichtbaar in het nieuwe stuk stad. Met het ontwikkelen van een aantrekkelijk en herkenbaar stuk stad wordt Almelo verrijkt met een nieuw milieutype. Een stuk stad waar bewoners, ondernemers en bezoekers zich in herkennen en trots op zijn. Hiermee versterkt Almelo haar positie in Twente. Dit is in de lijn van het Masterplan Almelo en het Binnenstadplan.

GELEIDELIJK

IndiëAlmelo is een groot gebied dat zich stapsgewijs zal voegen aan de bestaande stad. Geruime tijd zal er sprake zijn van nieuwbouwwontwikkelingen en vestigende bewoners naast fabriekshallen die nog in gebruik zijn bij textielproducenten. Dit is spannend en vraagt om logistieke oplossingen. Het is ook bijzonder omdat het hek rond het complex geleidelijk open gaat en 'de stad' eindelijk dicht bij de oude bedrijvigheid in de buurt kan komen. Dit is het moment dat de waardering voor bestaande gebouwen bij een breed publiek vorm kan krijgen.

HELDER RAAMWERK

De transformatie gaat stapsgewijs en vraagt daarmee om een helder kader waarbinnen de stappen zich kunnen ontwikkelen. Door de tijd kunnen zich veel onvoorzijne ontwikkelingen voordoen. Om te voorkomen dat de ontwikkeling zich zal voegen naar

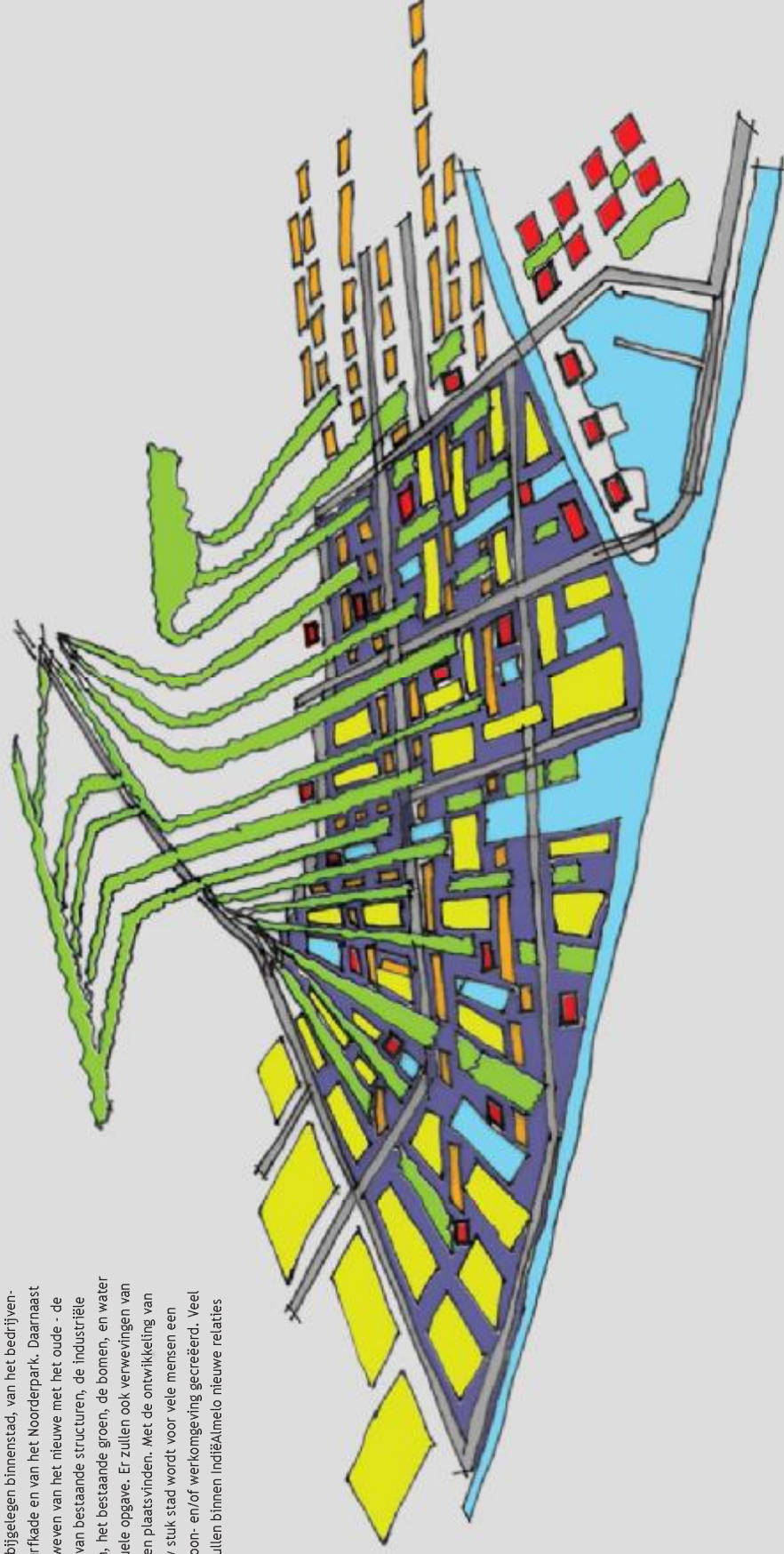
de waan van de dag' worden enkele basiskwaliteiten vastgelegd die houvast geven aan deze onzekerheden. Met het definiëren van enkele ankerpunten blijft duidelijk wat de onderscheidende karakteristieken

van het uiteindeijkke nieuwe stuk binnenstad zullen zijn. Naast de vaste punten worden er ontwikkelmarges aangegeven. Hiermee wordt het mogelijk flexibel op wissellende omstandigheden in te spelen.

PLANCONCEPT: WEVEN

Weven is de rode draad in de historie en de toekomst van het IndiëAlmelo-complex. De identiteit, of het DNA, van de locatie is bepaald door de jarenlange textiel-, kunststof- en weefselproductie van de Koninklijke Nijverdal Ten Cate NV. Verweven is de leidraad voor de toekomstige ontwikkeling. Niet alleen het verweven van functies, als wonen en werken, maar ook het verweven van sferen: de sfeer van de nabijgelegen binnenstad, van het bedrijventerrein Turfkaede en van het Noorderpark. Daarnaast is het verweven van het nieuwe met het oude - de recycling van bestaande structuren, de industriële gebouwen, het bestaande groen, de bomen, en water - een actuele opgave. Er zullen ook verwevingen van levenslijnen plaatsvinden. Met de ontwikkeling van een nieuw stuk stad wordt voor vele mensen een nieuwe woon- en/of werkomgeving gecreëerd. Veel mensen zullen binnen IndiëAlmelo nieuwe relaties aangaan.

ONTWIKKELPLAN

WATER

Almelo blijft zich ontwikkelen. IndigéAlmelo is over 20 jaar één van de onderdelen van de binnenstad. Stedelijke lijnen zullen de 'oude' en meer recente gebieden met elkaar verbinden. Zo is er het Twentekanaal met openbare oevers die een kenmerkende lijn richting het centrum trekt. Het kanaal vormt de zuidgrens van IndigéAlmelo en de waterkant geeft kleuring aan een aantal bijzondere woonmilieus. Door het kanaal op een aantal plekken te verbreden met waterbassins ontstaat er diepte in het gebied. Deze ruimte is prettig om te wonen, maar biedt ook plaats aan (stedelijke) voorzieningen. Het verrijkt het pallet van bijzondere plekken en programma's in en rond het centrum van de stad. Langs een van de nieuwe bassins wordt een strandje gegraven. Deze plek markeert het bijzonder schakelpunt en trekt bezoekers uit IndigéAlmelo, maar ook elders uit de stad.

RECYCLING

De lange lijnen door het gebied worden richting gegeven door oude fabrieksgebouwen. De oude hallen waren noord-zuid georiënteerd. Dit heeft een bijzonder helder lijnenspel achtergelaten dat als basis fungeert voor de ruimtelijke hoofdstructuur. De meest karakteristieke noord-zuidlijn is de zogenaamde Kalverstraat. Het profiel van 7 meter met de karakteristieke sheddak 'zaagland-randen' leent zich voor een gebruik als voet- en fietsverbinding tussen de waterkant en het Noorderpark. Binnen Almelo zijn er snellere routes, maar dit wordt een leuke en aantrekkelijke. De afmeting en inrichting sluiten goed aan bij de 'menselijke maat' en de programmering langs de route is afwisselend en attractief. De zaaglandstructuur wordt als aanleiding en inspiratie voor bebouwing in de aangrenzende velden ingezet.

EEN BIJZONDERE TOREN

De ligging aan het water wordt op stedelijk niveau vormgegeven door een bijzonder ruimtelijk, architectonisch en programmatisch gebouw. Om het bijzondere karakter te onderschrijven krijgt dit gebouw de werktitel Crazy Tower. Samen met de monumentale watertoren wordt de nieuwe stedelijke ruimte in de vorm van een waterplein omarmd. Deze (stads)plek ligt aan de noordzijde van het kanaal en daarmee met een goede programmering en vormgeving van de openbare ruimte een bijzondere aantrekkingskracht genereren.

referentie: toren in Sao Paulo

mogelijk: hernieuwde Kalverstraat

EIGEN KARAKTERS

Parallel aan de Klaverstraat lopen nog twee noord-zuidstraten. Ieder met een eigen profiel en karakter. In oost-westrichting ligt de Kolthofstraat. Deze wordt in oostelijke richting doorgetrokken en sluit aan op de burgemeester Schneiderssingel. Deze lijn verknoopt verschillende eigenheden binnen het gebied. Ten eerste koppelt de route het werkgebied De Velden met de woongebieden. Verder zullen langs de lijn bijzonder groene woongebieden te herkennen zijn, maar ook meer stenige. Ook liggen er enkele oude fabrieksgebouwen die worden hergebruikt. Grote bestaande bomen en die fabrieksgebouwen zijn belangrijke elementen die IndiëAlmelo haar bijzondere karakter verschaffen. De route langs de noordzijde van de Almeloze kanalen wordt enigszins verlegd en verrijkt met een afwisseling van stedelijke woonmilieus. Door het aanleggen van enkele waterbassins wordt de route in noordelijke richting verlegd. Het oostelijke deel komt parallel aan de Kolthofstraat te liggen en sluit in westelijke richting aan op de bestaande Haven Noordzijde. Iedere lijn krijgt haar eigen karakter. De lange lijnen verzorgen de hoofdstructuur voor het autoverkeer, fietsroutes en openbare parkeerplaatsen.

GROEN

Langs de lijnen zijn subtiele ruimtelijke verschillen waar te nemen. Zo worden hagen en voortuinen voorgesteld om de ruimtelijke samenhang te bevorderen. En het versterkt het groene karakter van Almelo in de nieuwe straatbeelden.

IndiëAlmelo heeft nu al een groen karakter

ACCENTEN

Langs een aantal lijnen worden appartementengebouwen ontwikkeld. Deze verzorgen een verassende afwisseling tussen de overige grondgebonden woningen die aansluit bij een binnenstadsmilieu. Tevens zorgen de hogere gebouwen (4 a 6 lagen) voor oriëntatie. Ze creëren een idee van diepte binnen IndiëAlmelo.

hoogteaccent geeft besef van diepte (referentie Roombeek)

referentie accent Hamburg

ONTWIKKELKAART

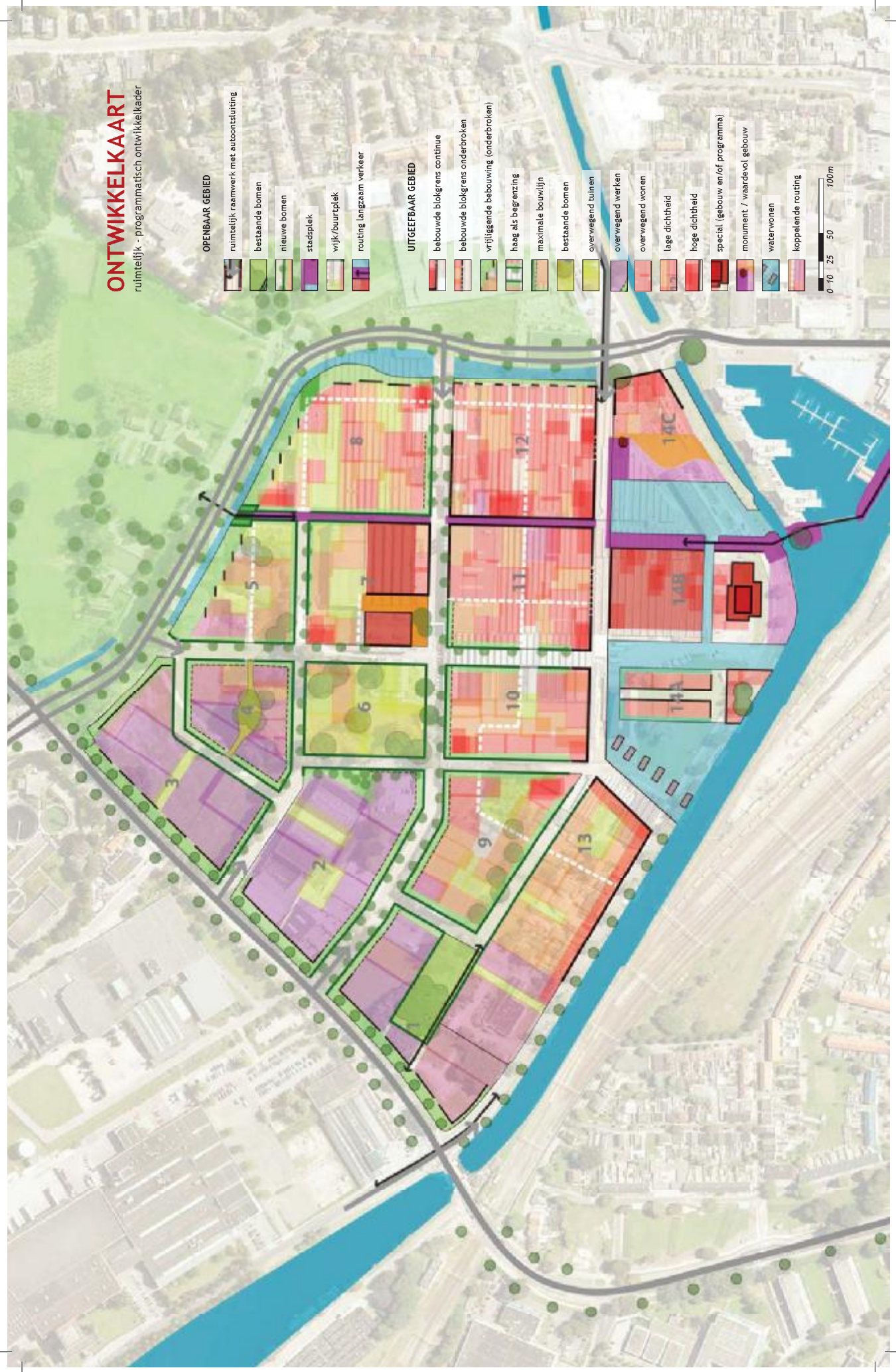
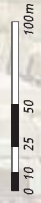
ruimtelijk - programmatisch ontwikkelkader

OPENBAAR GEBIED

- ruimtelijk raamwerk met autoontstuiting
- bestaande bomen
- nieuwe bomen
- stadplek
- wijk/buurtplek
- routing langzaam verkeer

UITGEFBAAR GEBIED

- bebouwde blokgrens continue
- bebouwde blokgrens onderbroken
- vrijliggende bebouwing (onderbroken)
- haag als begrenzing
- maximale bouwlijn
- bestaande bomen
- overwegend tuinen
- overwegend werken
- overwegend wonen
- lage dichtheid
- hoge dichtheid
- special (gebouw en/of programma)
- monument / waardevol gebouw
- waterwonen
- koppellende routing

PROEFVERKAVELING

Het ruimtelijk raamwerk dat voortkomt uit enkele typische gebouwen en wegen van het huidige fabriekscomplex definieert unieke ontwikkelblokken. Deze zijn uniek omdat geen blok een gelijke maatvoering heeft. Dit impliceert dat de uiteindelijke verkaveling ook geen stempeling van voorgaande stappen zal worden. Per blok zullen unieke situaties worden ontworpen. De ingrediënten per blok zijn ongeveer gelijk. De vijf basis bouwtypen keren praktisch in ieder blok terug. Alleen de verhouding tussen de typen en de groepering zal onderling verschillen. Aan de hand van een proefverkaveling wordt een mogelijk beeld geschetst. Dit beeld geeft inzicht in de ruimtelijke kenmerken van de wenselijke gebiedsmilieu. Daarnaast fungeert de verkaveling tevens om grip te krijgen op de programmatische mogelijkheden en de aantallen.

WOONTYPOLOGIEËN

Rijwoning

Korte rijtjes, huur en koopwoningen

Geschakelde woningen

Met een tuin en parkeren op het kavel

Vrijstaande woningen

Met een grote tuin, parkeren op het kavel en veel variatie in bouwtypen

Patrowoningen

Gelijkvloerse programmering

Waterwoningen

Wonen op of aan het water

Appartementen

Compacte complexen van 4 tot 6 lagen en één grote toren aan het Overijsselskanaal

PROGRAMMA

Wonen wordt het hoofdprogramma van de tweede ontwikkelingsfase in IndiëAlmelo. Naast wonen is aanvullende programmering mogelijk en wenselijk. Het industrieel erfgoed is een potentiële drager voor aanvullende maatschappelijke voorzieningen zoals horeca, cultureel programma, kleine commerciële winkels, onderwijs etc.

Het nieuwbouwprogramma bevat circa 620 woningen. Het woonprogramma is gevarieerd en de verschillende financieringscategorieën komen verspreid over het gebied voor.

26

Wonen en werken in het groen en aan het water.

Ja, dat kan op het Indië complex en nog wel op loopafstand van de binnenstad van Almelo.

Respect voor de historie van het gebied is zichtbaar in het stedenbouwkundige plan. Een plan waarin delen van het oorspronkelijke Indië complex behouden blijven.

Het gebied onderscheidt zich door kostbare natuur op en aan de noorzijde van het terrein.

Het kanaal en het waterplein sluiten harmonisch aan bij de plannen van de waterstad Almelo.

De Denktank heeft vele inspirerende denkbekenden besproken zoals o.a. een arbeidslaan- een media/ art centrum - een zorgcentrum - een voorzieningen cluster - een allactonen concept m.a.w. een multifunctionele wijk.

Groen, water, historische panden en het specifieke weefstraten plan bieden de toekomst voor wonen en werken in een nieuw stuk stad.

Bas Keijzer, voorzitter Denktank IndiëAlmelo

blokken woongebied (geel) en werkgebied De Velden (oranje)

27

OPENBAAR GEBIED

Binnen het geheel van de IndiëAlmelo locatie wordt gezocht naar eenheid en diversiteit van straten en plekken. De verschillende milieutypen geven aanleiding ook bij de inrichting van de openbare ruimte te thematiseren. Zo zijn alle randen van IndiëAlmelo verschillend van aard en hierop zal moeten worden aangesloten. (Noorderpark, binnenstad, kanaal, Turfkade) Bij de inrichtingsvoorstellen wordt rekening gehouden met waardevolle bomen en her te gebruiken bestratingmateriaal. Omdat het eindplan niet volledig gedetailleerd zal zijn worden er principeprofielen opgetekend.

RUIMTELIJK RAAMWERK

Het ruimtelijk raamwerk definieert de ruimte voor de interne ontsluiting en ontmoetingsruimtes, maar legt ook de verbinding met de omgeving. Het openbaar gebied zal met name de verkeersruimte en pleintjes inhouden, maar ook het waterplein en de boulevards langs het kanaal. Binnen de uitgeefbare blokken kunnen in de definitieve uitwerking/verkaveling openbare routes (langzaam verkeer en parkeerontsluiting) worden aangegeven.

ruimtelijk raamwerk

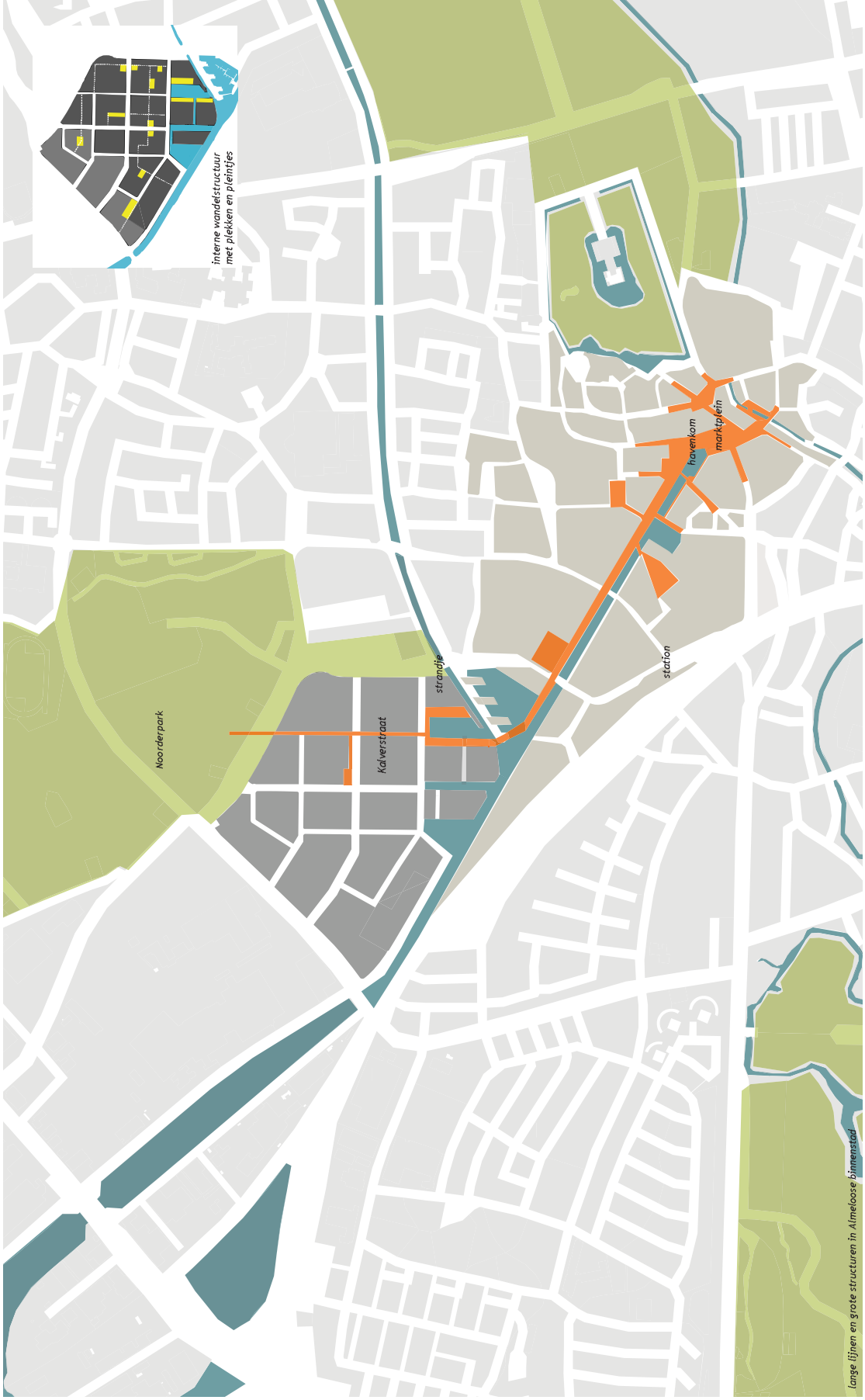

28

voorbeelduitwerking schakeelpunt IndiëAlmelo - binnenstad

29

lange lijnen en grote structuren in Almeloese binnenstad

LANGE LUNEN

Het ruimtelijk raamwerk van IndiëAlmelo zal in grote mate het karakter van het nieuwe stuk binnenstad bepalen. De openbare ruimte in het algemeen is het gebied waar de meeste mensen, bewoners, bezoekers, passanten, hun beeld van de wijk zullen bepalen. Met het definiëren van enkele ruimtelijke principes voor de diverse lange lijnen wordt de basis voor de verdere gebiedsontwikkeling gewaarborgd en daarmee het toekomstige gebiedskarakter.

Beschrijving van de lange lijnen van zuid naar noord en van oost naar west

A. De meest zuidelijke lange lijn wordt gevormd door de Haven Noordzijde en de verlegde Sluis-kade Noordzijde. Het beeld van deze weg wordt bepaald door waterkanten. Het westelijk deel van Haven Noordzijde wordt gehandhaafd. De woonboten aan de oever worden verwijderd. Hiermee wordt de weg een boulevard. Dit boulevardprofiel

lange lijnen in het plangebied

wordt in oostelijke richting voortgezet. Waar de weg langs open water ligt wordt eenzijdig geparkeerd aan de zijde van de bebouwing. Hiermee ontstaat een plezierig wandelgebied langs het water. Op een aantal punten ligt de weg tussen bebouwing. Hier is ruimte voor tweezijdig langsparkeren. Het profiel wordt vrij stening met bebouwing direct aan het trottoir. De stoep aan de waterzijde wordt met een afwijkende bestrating uitgevoerd. Hiermee wordt het bijzonder karakter van de waterfront onderstreept. De stoep wordt op een paar plekken verbreed en gaat over in een kade en een plek aan de voet van de oude watertoren.

B. De langste route door het gebied wordt gevormd door de bestaande Kolthofsingel (een afslag van de Kolthofstraat die de westelijke begrenzing van IndiëAlmelo vormt) en het verlengde hiervan in oostelijke richting. De route koppelt De Velden (werkgebied) met wonen en (buurt)voorzieningen. De route wordt zo eenduidig mogelijk vormgegeven om een scheiding tussen wonen en werken te voorkomen. De oost- en westentree krijgen een uitnodigende dubbele bomennrij. In het centrum van het gebied wordt het profiel asymmetrisch met een enkele bomennrij aan de zuidzijde en losse bomen aan de noordzijde.

Een aantal waardevolle bestaande bomen zullen hier een dominante positie innemen. Vooral rond het voorziengencentrum ontstaat hiermee een zonnige openbare ruimte met ruim zicht op de karaktervolle hergebruikte fabrieksgebouwen. Het parkeren kan zowel haaks als in langsricting worden vormgegeven. De keuze hangt samen met de behoefte aan openbare parkeerterruimte voortkomend uit de programmering van de aangrenzende ontwikkelblokken.

C. De meest noordelijke oost-westlijn wordt ingezet door de Kolthofstraat. Ook hier wordt wonen en werken gekoppeld. Een nieuwe bomennrij en eenduidige materialisering vormt de basis voor de samenhang. De inrichting is enerzijds functioneel waar het gaat om de gebruiksmogelijkheden van het werkgebied, maar vooral ook aantrekkelijk waar het fungeert als entreegebied voor nieuwe bewoners.

D. Voor IndiëAlmelo vormt de Kalverstraat een belangrijke identiteitsdrager. De lange lijn wordt ingezet door de bestaande Kalverstraat met haar typische profielmaat van 7 meter tussen voormalige fabriekscomplexen. De route is een belangrijke interne verkeersstructuur. Op het schaalniveau van de stad koppelt deze (voortgezette) lijn een belangrijke schakel voor langzaam verkeer tussen het centrum van Almelo via de noordelijke kades van het kanaal, via het sluiszencomplex in het Almelo-Nordhornkanaal over een nieuwe kade langs een oud sheddalgebouw, door de Kalverstraat, in noordelijke richting, naar het Noorderpark. De sfeer van de oude hallen wordt vastgehouden in de nieuwe bebouwing van de aangrenzende gebieden. Ten noorden van de profiel tussen de voormalige shed-muren wordt het profiel voortgezet middels hagen.

E. Parallel aan de Kalvertijl ligt een straat opgespannen tussen het Noorderpark (en burgemeester Schneiderssingel) en de nieuw waterbekkens. Het koppelt daarmee twee belangrijke sfeergebieden. De straat kent een eenduidige inrichting. Een bijzonder punt langs de straat vormt het voorziengencentrum in een voormalig fabrieksgebouw. F. Weer een stap westelijker ligt een straat die het werkgebied verbindt met wonen en de waterfront. De openheid richting de waterfront is een overkoepelend principe voor de noord-zuidstraten.

Montagebeeld herinrichting Kalvestraat

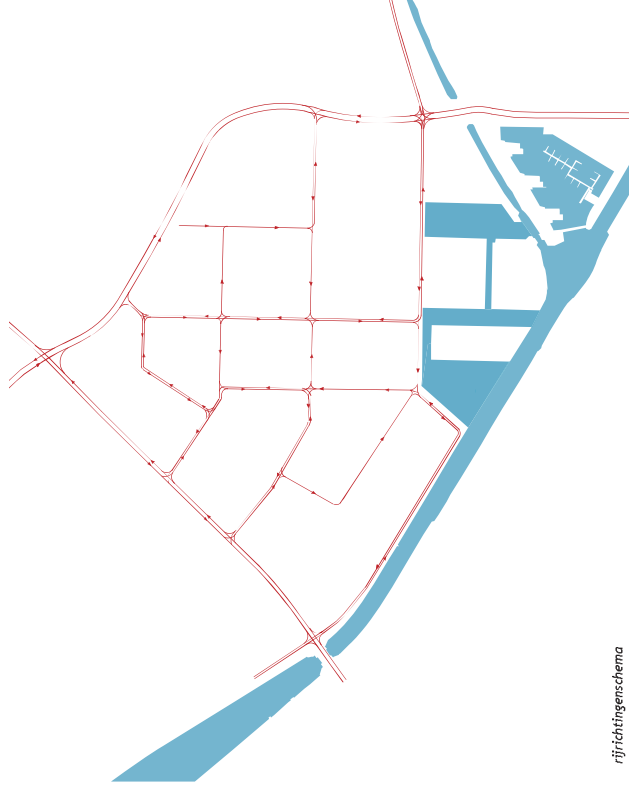
VERKEER EN PARKEREN

De functionele inrichting van het raamwerk is belangrijk voor de interne verkeersafwikkeling en de aansluiting van de verkeerssystemen op de omgeving. IndiëAlmelo wordt volledig ingericht als 30 km/u -zone. De milieutypen beschrijven een globale verdeling van functies over het gebied. De programatische verdeling wordt bepalend voor de verkeersstromen. De profilering van de straten wordt hierop toegesneden. Om sluipverkeer door IndiëAlmelo te ontmoedigen worden enkele eenrichtingsstraten ingericht.

Naast rijdend verkeer (auto en langzaam verkeer) worden hier parkeerterreinen voor bewoners, bezoekers en voorzieningen opgenomen.

Een bijzondere verkeerssoort is het scheepvaartverkeer. Het waterplein speelt een prominente rol in de ontwikkeling van IndiëAlmelo. Een waterplein wordt pas echt een aantrekkelijke ruimte als er wateractiviteiten plaats vinden. Bereikbaarheid van de bekkens voor watergebruikers is daarom belangrijk. Er moet voldoende diepgang en doorvaarthoogte worden gewaarborgd. Vanuit recreatief oogpunt bestaat er de wens de kanalen van Twente en de Duitse regio voor pleziervaart bevaarbaar te maken hetgeen de nautische sfeer ten goede komt.

Brandweer
pim

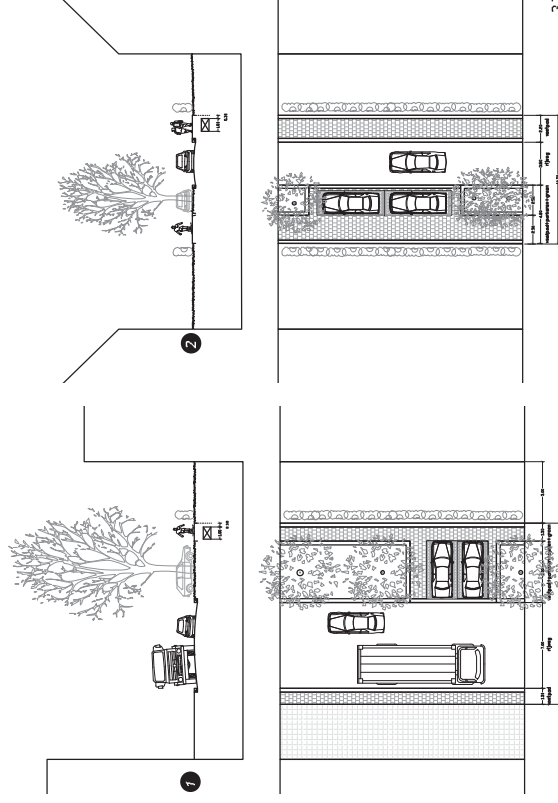
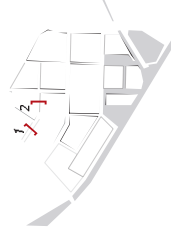

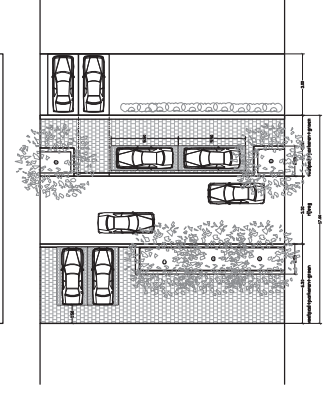
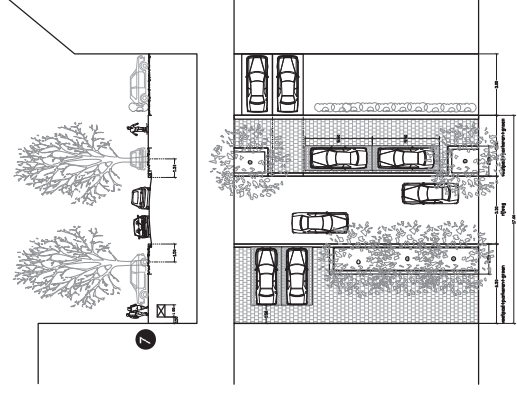
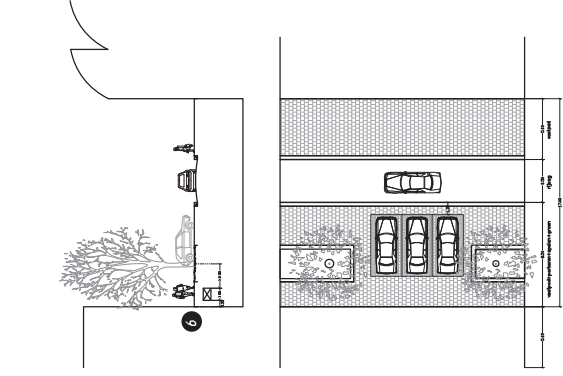
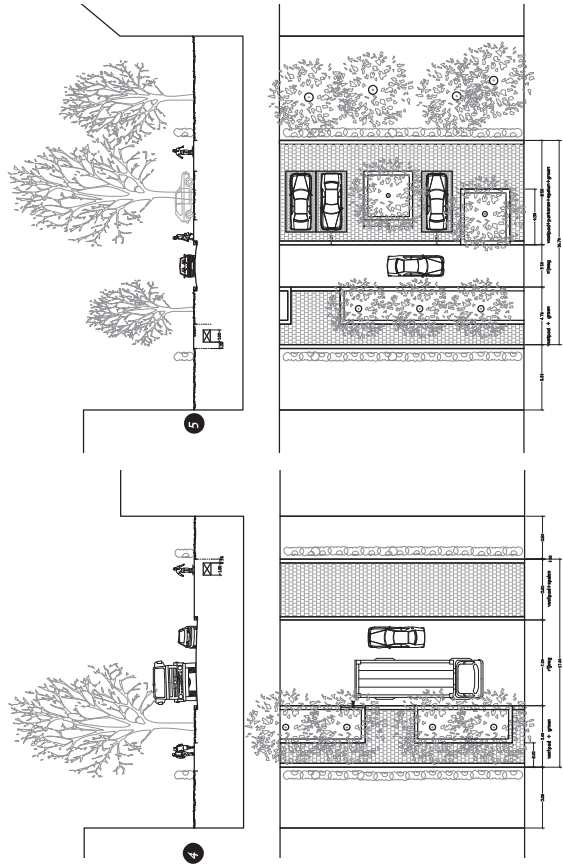
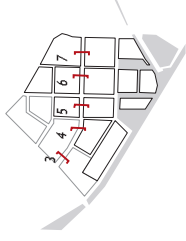
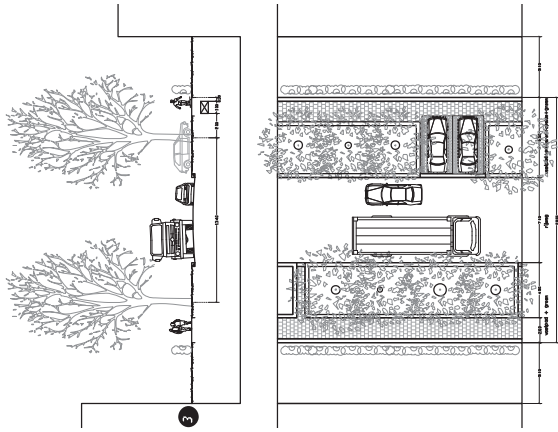
rijrichtingschema

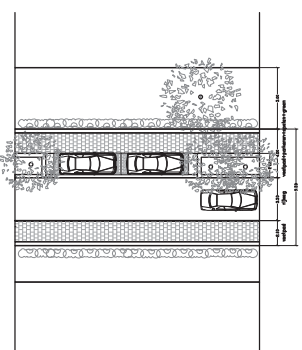
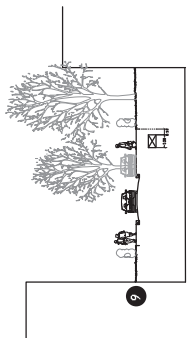
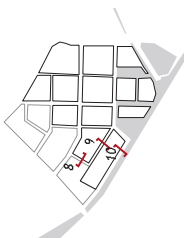
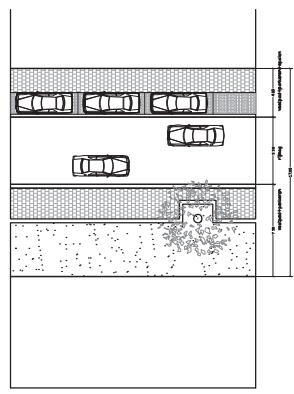
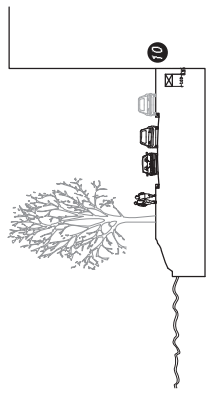
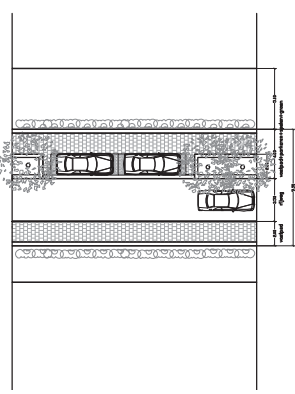
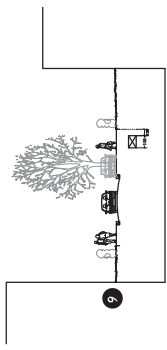
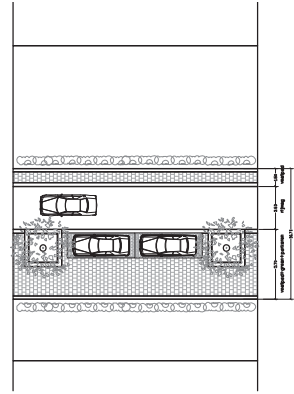
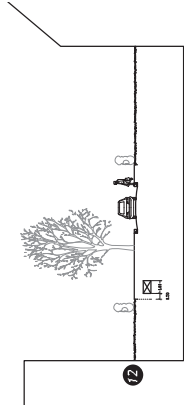
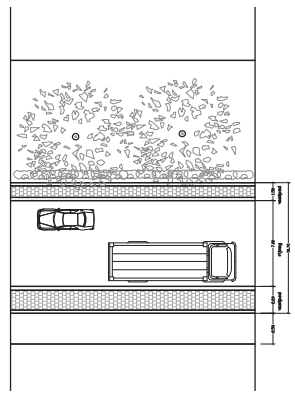
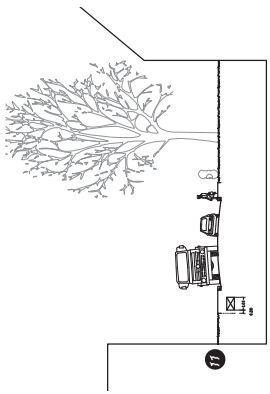
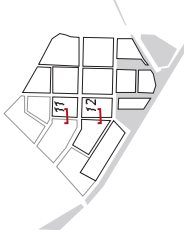
PROFIELEN

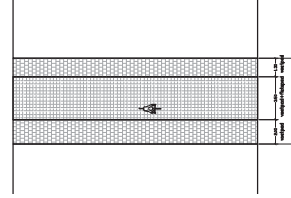
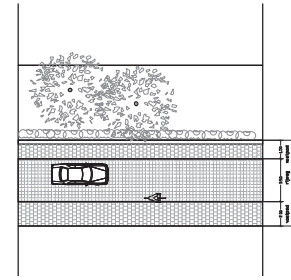
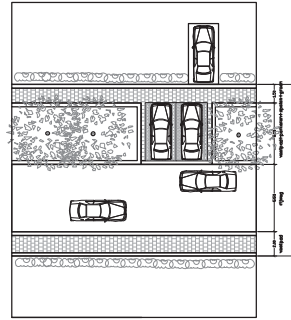
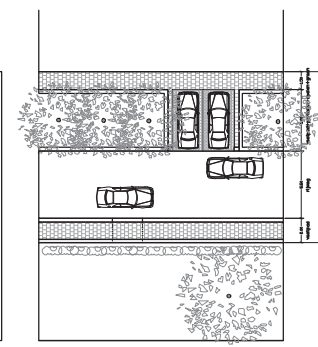
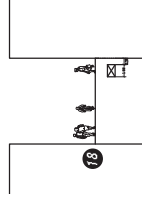
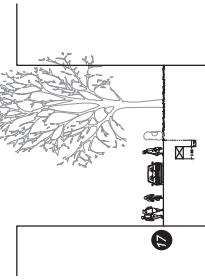
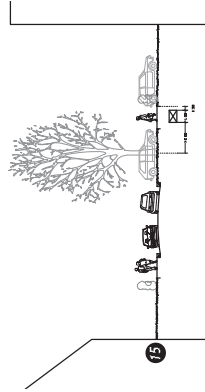
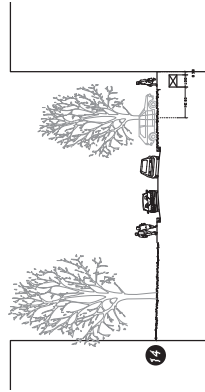
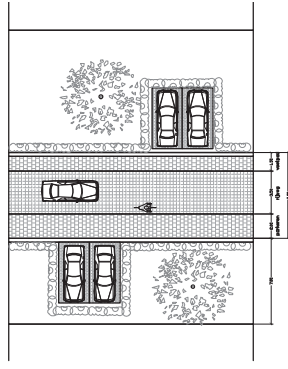
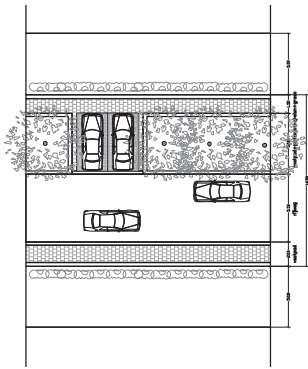
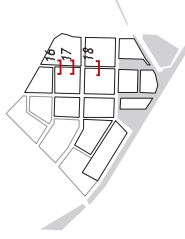
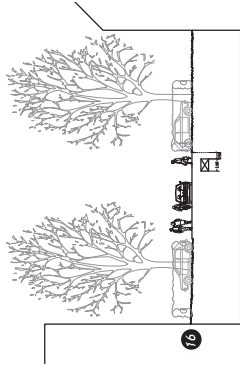
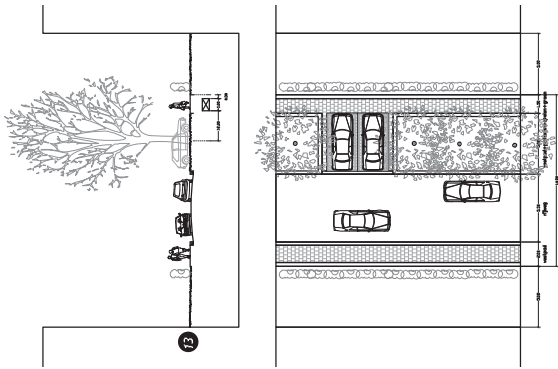
De functionele verkeersafwikkeling (30 km/u gebied) wordt gegarandeerd door een passende inrichting van de straatprofielen. De lange lijnen worden gekenmerkt door een constante profielmaat van het openbaar gebied tussen de uitgiftegrenzen. In deze ruimte worden enkele, vaak subtiele, variaties voorzien. Een belangrijke toekomstwaarde van de profielmaat vormt de flexibiliteit en veranderbaarheid binnen de profielen. Tijdens het opstellen van het Ontwikkelplan is het nog niet volledig duidelijk welk en hoeveel programma er binnen de ontwikkelblokken gaat worden gebouwd. Dit heeft invloed op bijvoorbeeld het gewenste parkeeraanbod. De straten zijn zodanig gedimensioneerd dat er een variabel parkeeraanbod kan worden uitgewerkt. De richtinggevende parkeernormen zijn:

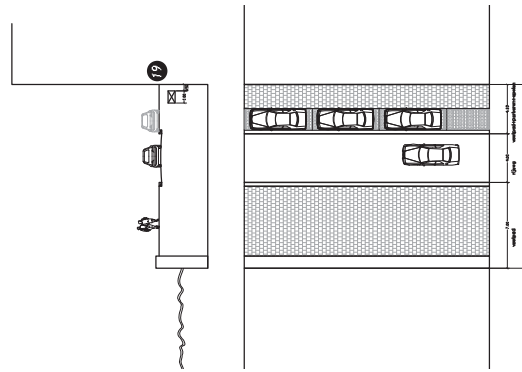
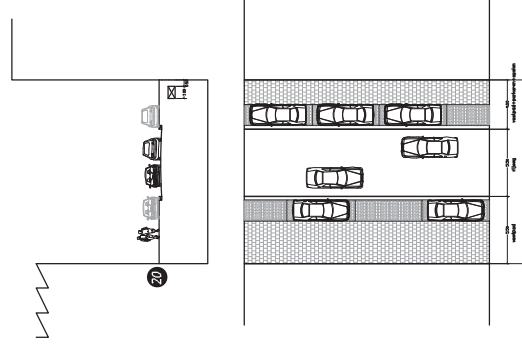
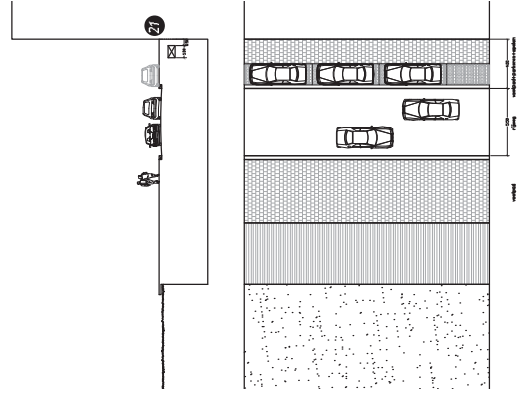
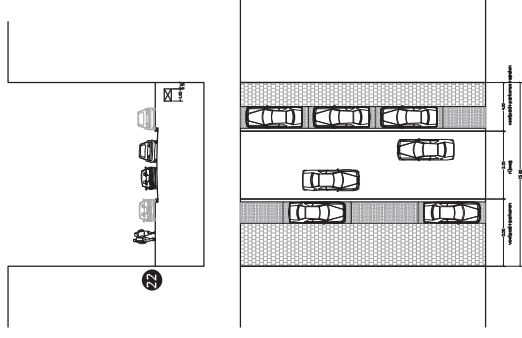
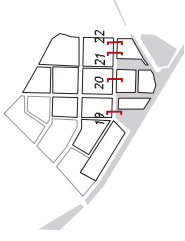
Grondgebonden woningen 1,8 per woning
Appartement 1,4 tot 1,6 per eenheid

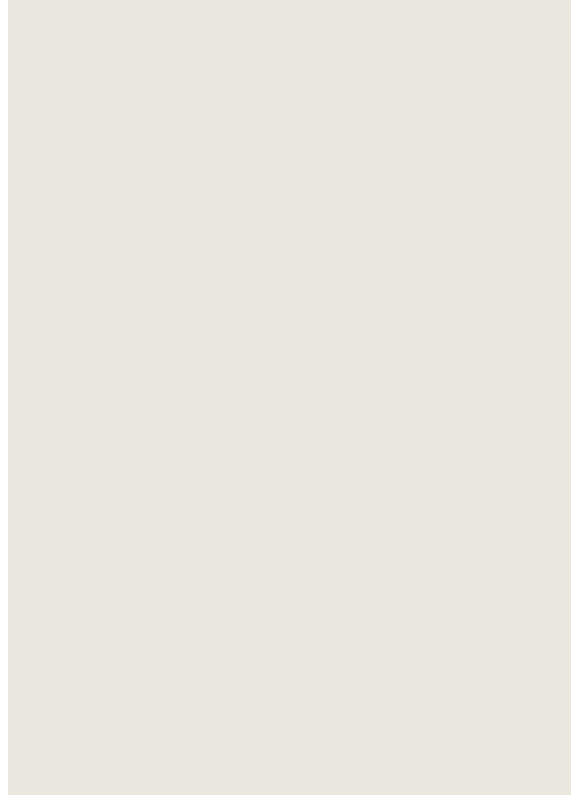

KABELS EN LEIDINGEN

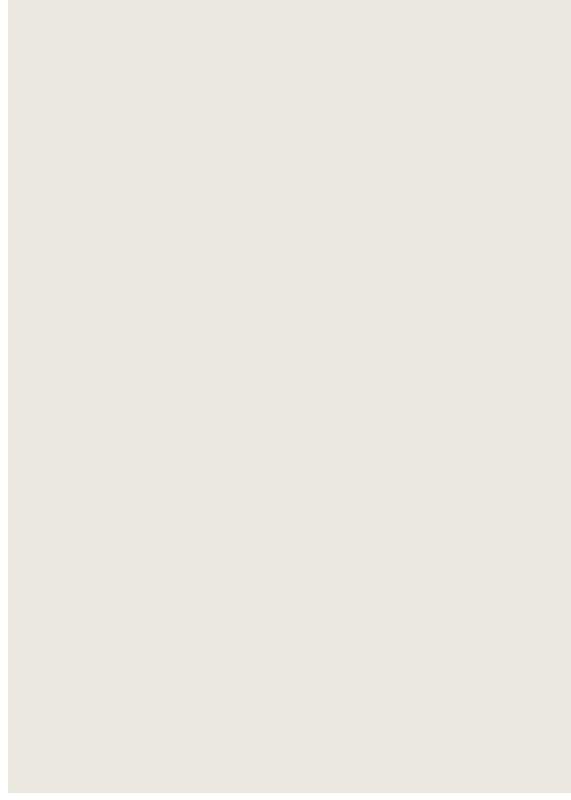
Een belangrijke conditie voor de ontwikkeling van IndiëAlmelo is een goed georganiseerde ondergrondse infrastructuur. De hoofdstructuur volgt de lange lijnen door het plangebied en sluiten aan op het netwerk van De Velden. Vanuit de hoofdlussen wordt tijdens de ontwikkeling koppelingen door de blokken aangelegd.

46

WATERHUISHOUDING

Toelichting W+B: scheiding De Velden - IndiëAlmelo, waterberging, afvoer op kanaal en watergangen langs burgemeester Schneiderssingel, educatieve waarde van zichtbare afvoer...

47

KUNST IN DE OPENBARE RUIMTE

De textielindustrie is bepalend geweest voor de groei en vorming van Twente. Deze industrie trekt zich terug. Om het verleden van de regio voor de toekomstige generaties zichtbaar te houden kan er informatieve en educatieve kunst in de openbare ruimte worden toegepast. Een voorbeeld hiervan is in het Hop, Zaandam te vinden. Plaquettes geven een beschrijving van de geschiedenis van de plek en het verloop van het transformatieproces (emotie). Het is ook denkbaar om bestratingmateriaal of meubilair te voorzien van verwijzingen naar het industrieel verleden. Thema's die aangehaald kunnen worden zijn: werknemers, ondernemers, gebouwtypen, machines, producten, klanten en bijzondere gebeurtenissen.

Een meer directe verwijzing naar het verleden is het hergebruik van (delen van) fabrieksgebouwen of machines. In het waardedstellend onderzoek zijn omschrijvingen gedaan van potentieel te behouden gebouwen.

Naast een verwijzing naar het verleden zorgt kunst in de openbare ruimte voor maatschappelijke interactie. Binnen het nieuwe binnenstadgebied wordt een serie pleintjes en plekken voorgesteld. Deze plekjes worden ieder uniek vormgegeven en zullen zo een bijzonder adres voor de omwonenden vormen. In het werkgebied Kolthofzone worden de eerste twee plekken vormgegeven. Deze plekken kunnen een bijzondere rol vervullen in het samenbrengen van buurtbewoners en werknemers van de omliggende bedrijven. Om de maatschappelijke interactie te bevorderen moet de ruimte aantrekkelijk en veilig worden ingericht. De materialisering van de plekken kan hierbij een rol spelen.

PRACHTIG WATERBASSINS

Eigenlijk was de eerste de beste bijeenkomst van de Denktank Inatèrrein ook de meest opmerkelijke. Gert Urhahn presenteerde zijn ideeën en kwam naar mijn smaak met een meesterlijke ingreep. De haakse bocht bij de driesprong Haven Noordzijde/Luisikade Noordzijde, haalde hij er met een pennestreek uit. In Urhahn's visie wordt de Haven Noordzijde een rechte weg en de 'punt' die vrijvalt, een prachtig waterplein.

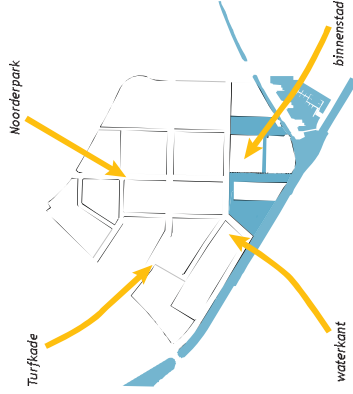
Ik weet niet hoe het de anderen verging, maar persoonlijk had ik er onmiddellijk beeld bij. Ik zag de ruimte, de nieuwe wand van huizen en appartementen en alle activiteiten die er mogelijk kunnen zijn - en die we later met z'n allen ook de revue lieten passeren. Ik hoop die ideeën van Urhahn heel snel werkelijkheid te zien worden.

Hanny ter Doest, journaliste Twentse Courant/Tubantia

UITGEEFBAAR GEBIED

SFEERGEDIEDEN EN PROGRAMMA

Het plangebied is groot en kenmerkt zich voor de ontwikkeling tot stedelijk gebied al door een aantal bijzonderheden. Alle randen hebben een verschillende karakteristiek; een grens aan het Twents kanaal, aan de binnenstadsring Kolthofsingel, aan de Vissendijk die de grens met een groen buitengebied vormt, aan het Rosarium en aan de nieuwe jachthaven. In het gebied zijn enkele bijzondere elementen aanwezig zoals grote boomgroepen, bijzondere gebouwen en bestratingmaterialen. Al deze bijzonderheden vormen een aanleiding voor een specifiek karakter binnen het plangebied IndiëAlmelo.

RUIMTELIJKE OMSCHRIJVING

De overheersende bouwhoogte is 10 meter (twee bouwlagen met een kap). Over het plangebied zijn enkele middelhoge woontorentjes verspreid. Deze hebben een oriëntatie functie. Ze zorgen op blokniveau voor afwisseling en spannende overgangen tussen hoog en laag zoals je dat vaker in de binnenstad of direct hiëromheen tegenkomt. De lange lijnen van de openbare ruimte binden de diverse programma's en bouwtypologieën met elkaar. Ter bevordering van de ruimtelijke samenhang binnen de diversiteit wordt langs een aantal lijnen of ten minste een significant deel van de lijn een haag als scheiding tussen het openbaar en uitgeefbaar gebied opgenomen. Langs de randen van het gebied, op de overgang richting het profiel van de toekomstige burgemeester Schneiderssingel, worden eveneens hagen ingezet op de overgang van de groene buitengebieden via de privétuinen in te kaderen. Hiermee wordt de privacy van de nieuwe bewoners georganiseerd en tevens de aanblik op IndiëAlmelo georganiseerd.

Rond het nieuwe waterplein zijn enkele appartementencomplexen geconcentreerd. Deze dragen enerzijds bij aan de ruimtelijke afbakening van de waterbekkens. Anderzijds levert het water een aantrekkelijk woonmilieu waar veel mensen van kunnen genieten. Naast de spreiding van bebouwing worden een aantal pleintjes in de ontwikkelingen vrijgehouden. Deze bieden primair de mogelijkheid om ontmoetingspunten vorm te geven. De mogelijkheid om elkaar op een ongedwongen manier te kunnen ontmoeten bevordert de sociale cohesie in de buurt. Een pleintje of een plek draagt tevens bij aan de lokale identiteit. Door iedere plek een eigen karakter mee te geven (groen, baksteen, spel, etc.) ontstaat de mogelijkheid zich te oriënteren en zich aan te spiegel.

EXPRESSIE

In de nieuwbouw zal qua vorm en materialisering een verwijzing naar de voormalige industriële bebouwing waarneembaar zijn. Tevens vormt de binnenstedelijke ligging een inspiratie voor vormgeving en positionering van gebouwen. De bovenaan van de nieuwbouw wordt bepaald door het gebruik van bakstenen (qua maat en textuur goed aansluitend bij stenen van fabrieksgebouwen), beton, staal en glas. De shed-dakstructuur komt in ieder geval terug in een aanzienlijk deel van de nieuwbouw rond de kalverstraat (velden 8, 10, 11 en 12)

IndiëAlmelo is geen buitenwijk waar de woningen hoofdzakelijk in 'nette' straatjes staan. In IndiëAlmelo is diversiteit en verrassing te vinden. Om de samenhang op cruciale punten in het plan te waarborgen worden hagen op de grens tussen het openbaar en uitgeefbaar gebied opgenomen. Deze hagen worden tijdens de ontwikkeling geplaatst en daarna beheerd door de nieuwe bewoners.

1, 2, 3, 4. DE VELDEN

Werkgebied langs de Kolthofsingel, 1e fase

De vier blokken aan de Kolthofsingel zijn reeds in ontwikkeling. Voor dit gebied is eind 2008 een apart document opgesteld, het Stedenbouwkundig Plan De Velden. Samen met de andere deelgebieden in Almelo moet dit gebied, dat vooral op werken gericht is, een eenheid vormen. Een korte samenvatting van de beoogde sfeer:

1. Ruimte voor kantoren, zorgfuncties en horeca. Ruimtelijk kenmerkend zijn de grote bestaande bomen in de achtertuin. Zo ontstaat er voor de bedrijven een formele voorkant aan de straat en een groene parkachtige achterkant. Deze plek is de achtertuin van de bedrijven én de voortuin van toekomstige bewoners. Het vormt daarmee een schakelpunt tussen wonen en werken.
2. Ruimtelijk wordt dit blok gedomineerd door de bestaande opslag- en productiehal. Om aansluiting tussen wonen en werken te bevorderen wordt deze schaal zo veel mogelijk gebroken door kleinere bebouwing en bomen om het pand te groeperen.
3. In deze zone worden zowel kantoren als midden- en kleinbedrijf ontwikkeld. Het kavel op de noordpunt ligt zeer strategisch.
4. Dit blok vormt een expliciete overgang tussen wonen en werken middels enkele woonwerk kavels. In het centrum van het blok worden enkele grote bomen gehandhaafd. Deze vormen een bijzonder decor en herkenningspunt voor de ontwikkelingen in deze hoek van IndiëAlmelo.

5. RIJIM WONEN IN HET GROEN

aan de rand van de stad -
aan de rand van het park

algemene karakteristiek

- x Grondgebonden wonen + werkkavels
- x Tuinen
- x Minimale openbare ruimte
- x Merendeel parkeren op eigen terrein

programma

- blokmaat: 8.285 m²
- uitgeefbaar gebied ca. 6.500 m²
- Tussen de 12 en 25 woonkavels. Een mix tussen enkele rijtjes, geschakelde en enkele vrijstaande woningen.
- enkele woonwerk-kavels aan de zijde van De Velden. Hier wordt een geleidelijke overgang tussen wonen en werken vormgegeven.

ruimtelijk

- zo veel mogelijk kavelentrees aan omliggende straten. De kavels met achtertuin aan burgemeester Schneiderssingel worden ontsloten middels binnenstraat/pad
- losse verkaveling langs burgemeester Schneiderssingel om zo vanuit de singel het gebied in te kunnen kijken
- veel ruimte voor tuinen en hiermee het groene karakter van het Noorderpark als een groene waas IndiëAlmelo in trekken
- lage dichtheid door relatief grote kavels
- parkeren volledig op eigen kavel, bezoekers in de omliggende straten

expressie

- instandhouding en privatisering van zo veel mogelijk waardevolle/vitale bomen
- individuele expressie van woningen
- minimaal 80 % woningen met kap

6. VILLA'S ONDER DE OUDE EIKEN

vrije kavels achter hagen en tussen grote bestaande bomen

algemene karakteristiek

- x Grote grondgebonden woningen (> 600m³)
- x Individueel opdrachtgeverschap
- x Grote tuinen
- x Bestaande bomen in tuinen
- x Geen openbare ruimte
- x Parkeren op eigen terrein

programma

- Blokmaat en uitgeefbaar gebied: 8.160 m²
- Wonen (12 tot 16 kavels), twee-onder-een-kap mogelijk
- optioneel werken aan huis

ruimteijk

- blok volledig verkaveld/uitgeefbaar
- veel ruimte voor tuinen
- vrijliggende bebouwing
- waardevolle vitale bomen moeten worden opgenomen in het bouwplan
- voor een binnenstadlocatie, een lage dichtheid
- kavelontsluiting vanuit omliggende straten
- voortuinen met haag langs omliggende straten
- parkeren volledig op eigen kavel, ook als er wordt gewerkt aan huis
- bezoekersparkeren zo veel mogelijk op eigen terrein. Deels ruimte in noordelijke, oostelijke en zuidelijk ontsluitingsstraat

expressie

- grote volwassen bomen en een haag die het hele bouwblok omvat bepalen de eerste indruk
- individuele expressie van woningen, collectieve expressie middels haag
- dakvorm vrij
- alle zijden van blok zijn voorkant

7. BOOGHAL MET VOORZIENINGEN

appartementen en buurtvoorzieningen met veel baksteen

algemene karakteristiek

- x grondgebonden woningen, appartementen en wonen-werken in oud fabriekscomplex
- x Hergebruik hallen (maatschappelijk)programma
- x Parkeren appartementen en grondgebonden woningen hoofdzakelijk op eigen terrein
- x Parkeren voorzieningen in straten

programma

- blokmaat: 10.520 m² - uitgeefbaar gebied ca. 8.690 m²
- grondgebonden wonen in rijtjes en gescheiden (10-18) + appartementencomplex(12-20) in noordwest hoek
- optioneel woonwerkcombinatie in deel van fabriekshal met scheipdakconstructie
- (buurt)voorzieningen in oude brandweernal (nader te definiëren)
- Bijzondere openbare ruimte met kunst en bijzondere objecten

ruimteijk

- compact, steng met tuinen
- voortuinen langs noordelijke straat en verlengde Kalverstraat
- diverse kavelmaten
- grondgebonden + (twee) hergebruikte hallen + appartementencomplex
- kavelontsluiting hoofdzakelijk via omliggende wegen

expressie

- specifieke sfeer door hergebruik gebouwen
- sfeer extra aan te zetten door hergebruik oud bestratingmateriaal
- middels oude fabrieksgebouwen, naar noordzijde divers.
- Platte of zadeldaken, geen ronde of schepdaken

8. WONEN EN WERKEN AAN DE RAND VAN STADSPARK

overgang van stedelijk naar landelijk

algemene karakteristiek

- x Divers grondgebonden + appartementengebouw
- x Tuinen
- x Toegangstraatjes en wandelbaadjes
- x Groenplek aan de singel
- x Parkeren deels op pleintjes, deels op kavel

programma

- blokmaat: 16.140 m2 - uitgeefbaar gebied ca. 12.000 m2
- Grondgebonden woningen (35-55)+ twee appartementencomplexen (30-38)
- Grote variatie in verhouding rijtjes, geschakelde en vrij liggende woningen
- Mogelijkheden voor werken aan huis

ruimtelijk

- losse verkaveling langs Burg. Schneiderssingel om zo vanuit de singel het gebied in te kunnen kijken
- veel tuinen om zo het groene karakter van de Burg. Schneiderssingel het gebied in te halen
- grote variatie aan kavelmaten
- voortuinen met haag aan verlengde Kalverstraat
- een appartementengebouw als markering oostelijke en zuidelijke wijkontsluitingsweg
- diversiteit aan bouwtypes
- een appartementengebouw als markering oostelijke gebiedsreef, een gebouw in noordwesthoek om daarmee de diversiteit van het plangebied aan de buitenwereld te tonen

expressie

- alle randen van het blok hebben een andere versnijningsvorm
- groen, met name langs randen van burgemeester Schneiderssingel
- zadeldaken langs burgemeester Schneiderssingel
- individualiteit afleesbaar
- kavels langs verlengde Kalverstraat hoofdzakelijk vrijliggende bebouwing

9. COMPACT WONEN IN HET GROEN

diversiteit grondgebonden woontypen

algemene karakteristiek

- x Grondgebonden wonen + appartementengebouw
- x Tuinen
- x Toegangstraatjes en wandelbaadjes
- x Merendeel parkeren op eigen terrein, deels op pleintjes

programma

- blokmaat: 11.115 m2 - uitgeefbaar gebied ca. 9.500 m2
- hoofdzakelijk geschakelde en vrij staande woningen (32-38) + appartementencomplex (14-18) in zuidoosthoek (uitzicht op waterbekkens)

ruimtelijk

- bestaande vitale bomen aan zuidzijde van blok worden opgenomen in uitgeefbaar gebied. De straat aan deze zijde krijgt hiermee een asymmetrische indeling: Grote bomen in tuinen omzoomd door een grote haag aan de zijde van blok 9, compacte bebouwing met kleine voortuinen aan de zijde van blok 13
- geen kavelontsluiting via straat aan zuidzijde. Aan overige blokzijden wel directe kavelontsluiting
- hoofdzakelijk parkeren op eigen terrein. Bezokers in omliggende straten. Indien een rijtje, dan kleine parkeerkoer binnen in blok
- langs noordelijke wijkontsluitingsweg een formele voorplant met voortuin, haag en rooilijn
- idem langs westelijke ontsluitingsweg richting buurtplantsoen

expressie

- veel ruimte voor individuele en bijzondere vormgeving
- dakvorm langs noordelijke wijkontsluitingsweg zowel plat als zadeldak met nok naar straat
- voor overig deel dakvorm vrij
- compact maar groen

10. DIVERS, COMPACT EN WATERFRONT

grote diversiteit nieuwbouwtypologie in stedelijke setting

algemene karakteristiek

- x Grondgebonden wonen + appartementengebouw
- x Stevige wand richting waterbekkens
- x Doorgaande straatjes
- x Bijzondere plek
- x Parkeren hoofdzakelijk op kavel, deels op pleintjes

programma

- blokmaat: 9.700 m² - uitgeefbaar ca. 8.500 m²
- grondgebonden wonen (28-36) + appartementen (18-22) in noordwesthoek als accent langs lange oost-westlijn door Indië/Almelo
- parkeren hoofdzakelijk op eigen kavel en deels in kleine koffer binnen in blok, bezoekersparkeren in omliggende straten

ruimteijk

- aan zuidzijde een stevige wand als afbakening van waterbekken (gemiddeld 3 bouwlagen)
- overige zijden hebben voortuin met haag. Aan de noordzijde is een rooilijn gedefinieerd die samenhang langs de lange oost-weststraat organiseert
- kavels aan de randen van het blok worden direct vanuit de aangrenzende straat ontsloten

expressie

- veel ruimte voor individuele en bijzondere vormgeving
- bebouwing aan waterzijde voornamelijk plat dak
- dakvorm langs noordelijke wijkontsluitingsweg zowel plat als zadeldak met nok naar straat
- voor overig deel dakvorm vrij
- compact maar groen
- bebouwing aan waterzijde staat direct aan de straat
- in bebouwing aan waterzijde zijn individuele woningen afleesbaar (verticale betijning of individuele kavels)

11. NIEUW STADSBLOK

grote diversiteit nieuwbouwtypologie in stedelijke setting

algemene karakteristiek

- x Grondgebonden wonen + appartementengebouw + ateliers aan Kalverstraat
- x Toegangstraatjes en wandelpaadjes
- x Bijzondere plek
- x Parkeren deels op pleintjes, deels op kavel

programma

- blokmaat: 12.765 m² - uitgeefbaar ca. 10.000 m²
- grondgebonden wonen (44-55) + appartementen (20-26) in zuidwesthoek als accent en afbakening van waterbekken
- bebouwing langs Kalverstraat biedt mogelijkheden voor werken aan huis of ateliers
- parkeren hoofdzakelijk op eigen kavel en deels in kleine koffer binnen in blok, bezoekersparkeren in omliggende straten en in koffers

ruimteijk

- aan zuidzijde een stevige wand als afbakening van waterbekken (3 bouwlagen + appartementengebouw)
- westzijde en deel noordzijde hebben voortuin met haag. Aan de noordzijde is een rooilijn gedefinieerd die samenhang langs de lange oost-weststraat organiseert
- het deel aan de noordelijke weg die grenst aan de Kalverstraat heeft een harde rooilijn langs de straat
- de oude fabriekswand (al dan niet gereconstrueerd) aan de Kalverstraat wordt scheiding tussen de openbare ruimte en nieuwe woningen of tuinen (tuinmuur)
- kavels aan de randen van het blok worden direct vanuit de aangrenzende straat ontsloten, ook aan de Kalverstraat.
- het blok plaatsvinden (geen auto's over de Kalverstraat)

expressie

- veel ruimte voor individuele en bijzondere vormgeving
- bebouwing aan waterzijde plat dak
- overige dakvorm vrij, maar als er zadeldaken komen, dan refereert de nokrichting aan de sted-dakstructuur
- de oude fabrieksmuur (al dan niet gereconstrueerd) wordt dominant onderdeel van de nieuwe bebouwing aan deze zijde van het blok. In de muur worden gaten gezaagd voor entrees, ramen en doorkijktjes naar tuinen

12. SHED-STAD

wonen, werken en recreëren in een decor shed-constructies

algemene karakteristiek

- x Compact grondgebonden wonen + appartementengebouwen + ateliers
- x Tuinen + plantenbakken + waterterras
- x Toegangstraatjes en wandelpaadjes
- x Bijzondere plek met ruimte voor kunst en/of sport
- x Parkeren deels op pleintjes, deels op kave

programma

- blokmaat: 14.235 m² - uitgeefbaar ca. 10.000 m²
- grondgebonden wonen (40-50) + drie appartementgebouwen (45-60)
- Grote diversiteit, appartementen, grondgebonden met kleine tuinen
- Veel aandacht voor jongeren / starters
- bebouwing langs kalverstraat biedt mogelijkheden voor werken aan huis of ateliers
- parkeren waar mogelijk op eigen kavel en deels in kleine koffer binnen in blok, bezoekersparkeren in omliggende straten en in koffers

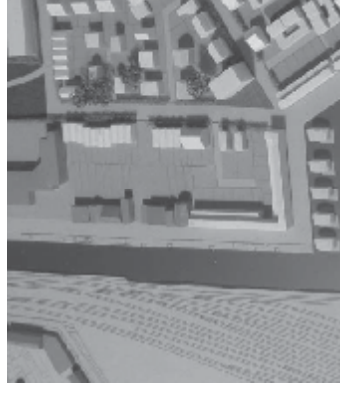
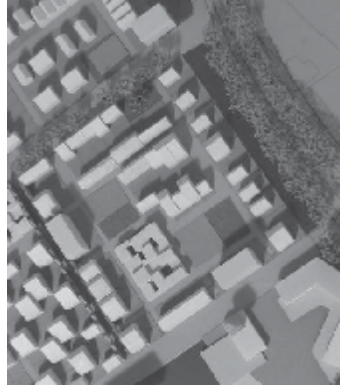
ruimtelijk

- Contouren van oud fabriekspand vormen de rooijlijn voor de randen van het stedelijk blok
- Alle randen zijn relatief dicht en hard
- Rooilijnen zuid, west en noordzijde op blokrand
- Aan oostelijke waterpartij enige transparantie zoals elders langs burgemeester Schneiderssingel
- Appartementen aan waterzijde hebben gebouwde parkeervoorziening

expressie

- Nieuwbouw binnen contouren van fabrieksgebouw
- De gevel langs kalverstraat wordt geïntegreerd in nieuwbouw
- De kapstructuur refereert aan sheddaken
- in bebouwing aan waterzijde zijn individuele woningen aflesbaar (verticale belijning of individuele kavels)

64

13. AAN HET KANAAL

herenhuizen aan het water en rijtjes aan de noordzijde

algemene karakteristiek

- x Herenhuizen aan de waterkant + rijtjes aan de noordzijde
- x Tuinen en dakterrassen
- x Beperkte openbare ruimte
- x Parkeren in de straat, op eigen terrein en in hof

programma

- blokmaat: 6.870 m² - uitgeefbaar ca. 4.700 m²
- grondgebonden wonen (35-45)
- parkeren waar mogelijk op eigen kavel en deels in kleine koffer binnen in blok, bezoekersparkeren in omliggende straten

ruimtelijk

- randen langs het water zijn stevig en continue (drie bouwlagen), noordrand is meer divers van opzet
- straat langs noordzijde heeft asymmetrisch profiel

expressie

- in bebouwing aan waterzijde zijn individuele woningen aflesbaar (verticale belijning of individuele kavels)
- bebouwing langs waterkant heeft overwegend plat dak, overige bebouwing vrije kapvorm

65

14A. NAUTISCH KWARTIER

waterwonen

algemene karakteristiek

- x Waterwonen (op of aan)
- x waterterras
- x Minimale openbare ruimte
- x Parkeren op kavel(drive-in / float-in) + koffer

programma

- blokmaat: 7.000 m2 (eilandje) - uitgeefbaar gebied ca. 6.000 m2
- ca. 40 woningen waarvan merendeel drijvend of direct aan de waterkant
- Mogelijkheden voor aanleggen bootje/sloep

ruimtelijk

- Compact wooneiland + drijvende woningen
- Alle woningen hebben een plek aan het water

expressie

- Compact en redelijk geïsoleerd van de rest
- Platte daken of refererend aan sheddaken

14B. DE WATERFABRIEK

CRAZY TOWER

stedelijk, hergebruik, voorzieningen en wonen

algemene karakteristiek

- x Appartementen + cultureel programma
- x Balkons
- x Kades
- x Ondergronds parkeren + straat

programma

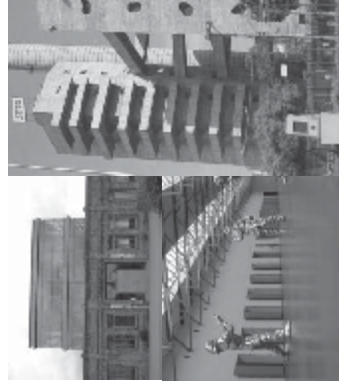
- blokmaat: 14.395 m2 - uitgeefbaar gebied ca. 8.500 m2
- Stedelijk programma (in de plinten) rond het waterplein (winkels, voorzieningen, cultuur, horeca)
- Voornamelijk wonen in appartementen (80-110)
- Bijzonder programma op de 'kop' aan het kanaal (in de zichtlijn van de route langs het kanaal)
- Hergebruik fabriekspand; commerciële voorzieningen, onderwijs, cultuur, etc.

ruimtelijk

- Compacte bebouwing die waterbekkend afbakenen
- Bestaande shedhal wordt uitgebouwd met nieuwe elementen
- Parkeren onder nieuwbouw en mogelijk deels in shedhal

expressie

- Oriëntatie op het oostelijke waterplein
- Hoogbouwaccent op kop aan kanaal als blikvanger vanuit centrum
- Combinatie van oud en nieuw
- 'harde' openbare ruimte (stedelijk, industrieel, nautisch)
- Hoog ambitieniveau, duurzame inrichting

14C. WATERPLEIN

stedelijk, openbaar, ruimtelijk, publiek programma

algemene karakteristiek

- x Cultuur + horeca
- x Grondgebonden wonen
- x Terras
- x Sporttuin + strand
- x Gebouwd parkeren + straat

programma

- blokmaat: 3.290 m² - uitgeefbaar gebied ca. 1.400 m²
- Monument met een nieuwe bestemming (publiek of commercieel?)
- Bijzonder wooncomplex aan ooststrand (10-20, drive-in met terras dat overgaat in groene openbare ruimte/strand)
- Horeca-paviljoen in het water
- Drijvend programma (horeca, waterfietsverhuur, roeibootverhuur, afmeerplekken, etc)

ruimtelijk

- Veel ruimte voor openbaar/publieksprogramma
- Wonen is relatief ondergeschikt en exclusief

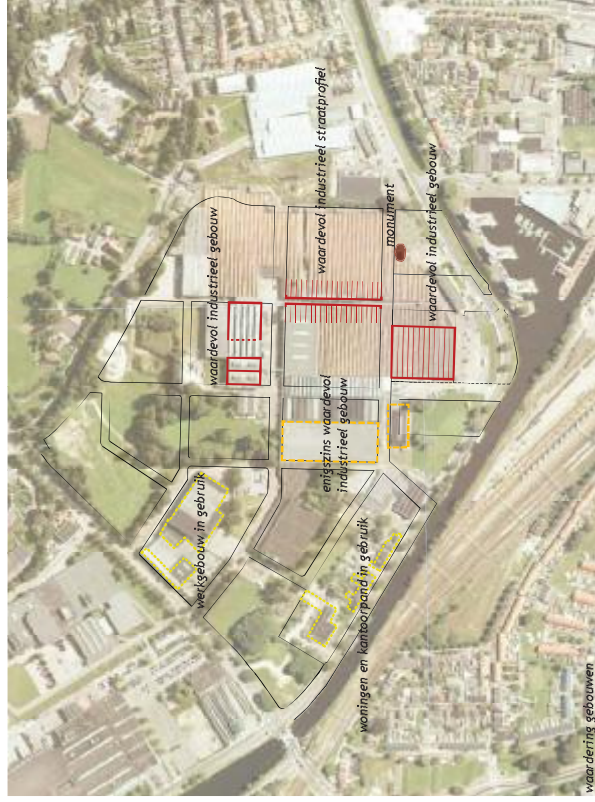
expressie

- Oriëntatie op het waterplein
- Gepaste inpassing van watertoren
- Hoog ambitieniveau, duurzame inrichting

HERGEBUIK BESTAANDE GEBOUWEN

In de uitgeefbare gebieden zijn enkele bestaande gebouwen aangewezen die waardevol zijn om te behouden. De watertoren is een monument en staat vast als te behouden gebouw. Voor de overige waardevolle gebouwen moet een programma worden gevonden. Dit kan definitief maar ook tijdelijk van aard zijn. Bestaande gebouwen kunnen op verschillende wijzen worden opgenomen in de nieuwe situatie. Om zicht te houden op maat en schaal van de gebouwen van de voormalige textielindustrie is het handhaven van een compleet gebouw wenselijk. Vooral de ruimtelijkheid van het interieur en de bijzondere constructie elementen worden zichtbaar bij een breed publiek. Om dit te kunnen bewerkstelligen moet een passend programma worden gevonden. Een publieke functie is het meest wenselijk. In de meeste gevallen zal het niet mogelijk zijn een volledig gebouw te behouden. In die gevallen kunnen ook onderdelen van gebouwen de sfeer van de industriële complexen vasthouden.

WIM STEGEMAN, GEBOREN IN ALMELO

Gebiedsontwikkelaar, nieuw betrokken bij Indië, maar persoonlijk al sinds mijn geboorte een band met Almelo. Tijdens mijn jeugd daggelijks de "brug over" om naar het lyceum aan de Kolthofsingel te fietsen. Op vrijdagmiddag naar de Tapperij. Maar ook de zondagse visite bij een tante aan de Gravenallee. Hier hoorde je plotseling het geluid van auto's wegvallen, voelde je de rust, en "ploomp": een waterhoentje dat onderduikt! Almelo heeft het allemaal.

Almelo wil mensen boeien en aan zich binden!

Voor Ter Steege vastgoed is Indië Almelo de plek, waar het verleden identiteit geeft aan onze toekomstvisie op wonen. Een wijk op een plaats, waar stedelijke ambities gebundeld zijn en je geniet van wat Almelo te bieden heeft! Als gebiedsontwikkelaar zie ik Indië herleven in rustplekken, verrassende nieuwe gebouwen en karakteristieke industriële elementen. Wij zorgen ervoor dat wonen en werken bij het centrum verweven wordt met kleurige functies. Een invulling van het stedenbouwkundig plan, waarin ook zorg of scholing is opgenomen, zorgen dat de wijk echte levenbestendigheid krijgt. Iets dat de toekomstige bewoners op waarde zullen weten te schatten.

ONTWIKKELEN EN BEHEREN

Met het opstellen van een ontwikkelplan wordt de ontwikkeling van een aantrekkelijk stuk binnenstad gegarandeerd. Tijdens en na de ontwikkeling moet het ook een leefbaar gebied blijven. Beheer is daarmee een belangrijk aspect van het ontwikkelplan.

FLEXIBEL

De definiëring van het ruimtelijk raamwerk maakt de ontwikkelingsmogelijkheden divers. Er kan stap voor stap worden besloten welk blok eerst en volgend zal worden ontwikkeld. De basis voor een primair wegensysteem ligt er al. Van hieruit kan worden doorontwikkeld in iedere gewenste richting. Ook het moment om de vernieuwing van de straten aan te gaan staat vrij. Het ontwikkelprincipe is hiermee bijzonder flexibel en biedt vele mogelijkheden voor de diverse partijen om haar beslismomenten te bepalen en aan te passen. De kracht van de locatie is de aanwezigheid van gebouwen bomen, groen en bedrijvigheid. Tijdens de stapsgewijze ontwikkeling vormt dit een karaktervolle ambiance die de nieuwe bewoners een geborgen gevoel meegeven.

STURING

Parallel met het ontwikkelplan wordt een ontwikkeltraject vastgelegd. Het ontwikkelplan werkt inspirerend en kader vormend voor private en publieke partijen. In het ontwikkelplan zijn (beeld)kwaliteitsaspecten opgenomen. Deze geven voldoende houvast aan de welstand. Binnen de gebiedsontwikkeling van IndiëAlmelo zijn ook een aantal bijzondere projecten aan te wijzen. Deze zijn bijzonder omdat ze een stempel zullen drukken op de beleving en waardering van IndiëAlmelo binnen de gemeente Almelo. Concreet gaat het hierbij om de vormgeving en programmering van het waterplein als schakelpunt met de stad, de ruimtelijke as van de Kalverstraat en de her te gebruiken brandweerhal en scheidakgebouw. Bij het formuleren van de opdracht voor de uitwerking van deze gebieden en gebouwen moet samenwerking worden gezocht met een supervisie team.

SUPERVISIE

Voor het bewaken van de grote lijnen, de ambities en de uitwerking van enkele aangewezen bijzondere gebieden wordt een supervisie team aangesteld. Het supervisie team werkt mee aan de opdrachtformulering voor de projecten in het aangewezen plangebied. Zij adviseren in de architectenkeuze voor gebouwen en openbare ruimte. Het supervisie team is tijdens het vormgevingsproces op een aantal cruciale momenten aanwezig. Zo wordt er een gezamenlijke kick off bijeenkomst georganiseerd waarbij het supervisie team het plan, doelstelling en ambities toelicht. Tijdens de ontwerp sessies schuiven leden van het supervisie team op een aantal sleutel momenten aan om de ontwikkelingen te overzien en partijen te adviseren in de voortgang. Het doel van de intensieve samenwerking is het optimaliseren van de mogelijkheden van de gebiedsontwikkeling en het voorkomen van stremmingen door (gemeentelijke) procedures.

BEELDKWALITEIT

De volgende aspecten bepalen de basiskwaliteit van het toekomstige woonwerkgebied IndiëAlmelo.

Structuur

- x Raamwerkuitbreiding door aan te sluiten op bestaande (industriële) gebiedsstructuren
- x Ontwikkelen van samenhangende lange lijnen met ieder een eigen identiteit
- x Inpassen van waardevolle bomen (in uitgeefbaar en openbaar gebied)
- x Vergroten kadestructuur / wateroppervlak + expliciet bouwen gericht op de waterkant
- x Zachte groene overgang met Noorderpark aan noord- en oostzijde
- x Spreiding programma
- x Spreiding typologieën
- x Spreiding hoogteaccenten
- x Spreiding openbare plekken
- x Helderere formele routes + informeel langzaam verkeer netwerk
- x Materialisatie openbare ruimte
- x Toepassing van kunst in de openbare ruimte

Gebouwen

- x Industriële uitstraling
- x Overwegend gebruik van bakstenen (qua maat en textuur goed aansluitend bij stenen van fabrieksgebouwen), beton, staal en glas
- x shed-dakstructuur in een aanzienlijk deel van nieuwbouw rond Kalverstraat (velden 8, 10, 11 en 12)
- x Variatie in gebouwen en kavels

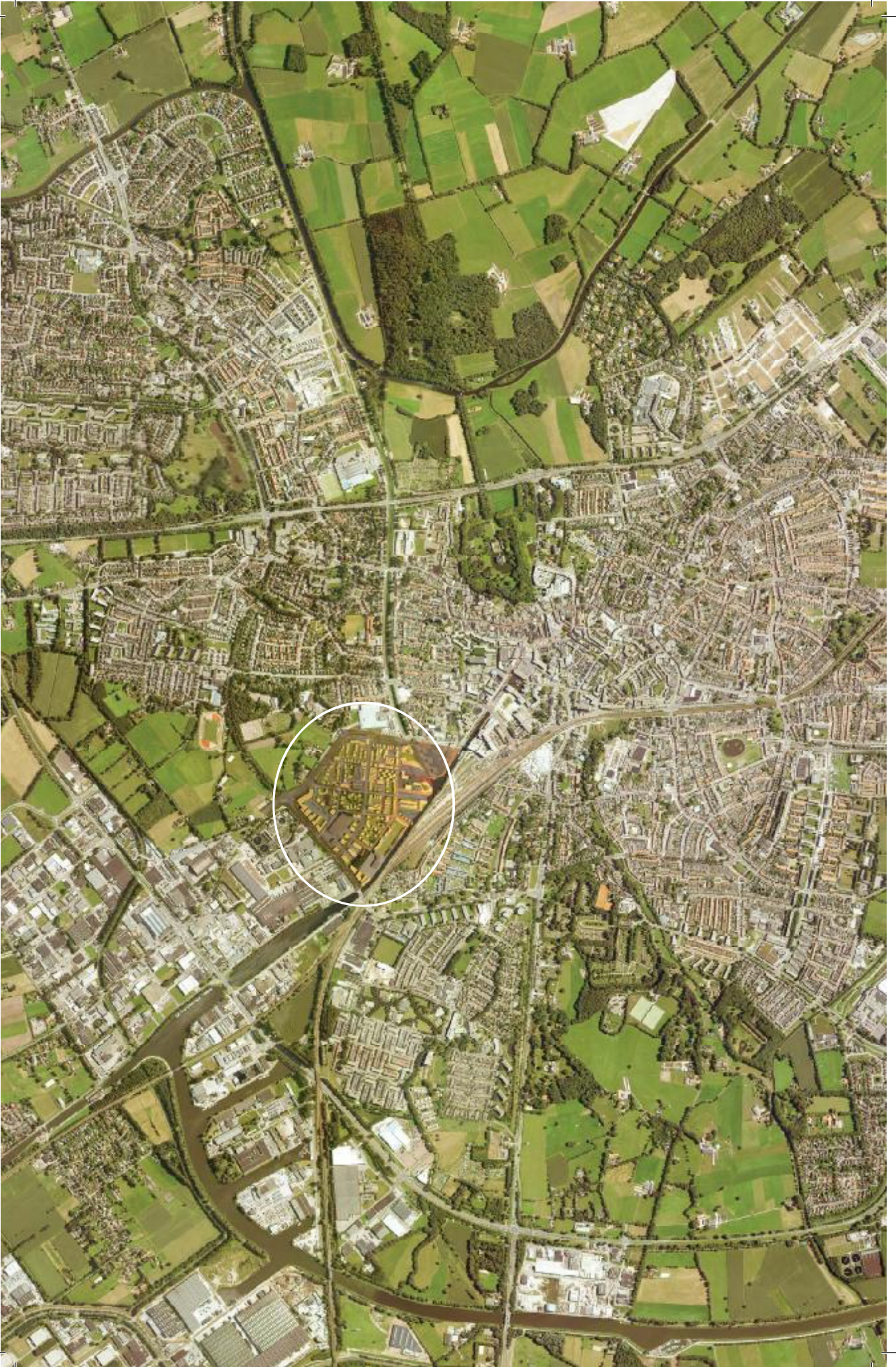
Specials

- x Waterbassins + crazy tower
- x Kalverstraat met aangrenzende gebieden
- x Hergebruik booggebouw
- x Randen langs burgemeester Schmeiderssingel

Kwaliteitsbewaking

- x Supervisie team

BIJLAGEN

GROEIDOCUMENT W+B
GRIP OP LOCATIE W+B
WATERHUISHOUDINGPLAN

COLOFON INDIËALMELO

Ter Steege Vastgoed Rijssen

Bert Hallink
Erwin Tijhof
Joke ten Hove
Wim Stegeman

Urhahn Urban Design

John Breen
Gert Urhahn
Northon Flores Troche
met medewerking van Robert ten Elsen, Takeshi
Mukai, Josje Marie Vrolijk, Elena Blasin, Mimza Wever

Witteveen + Bos

Arjan Bossenbroek
Niels Monster
Mark Vermeer

Van Riezen en Partners

Serge van Donkelaar
Mark van Otterloo

Projectgroepleden

Fons Reekers / Michiel ten Dam (projectleider)
Arjen Dohmen (stadsbeheer, groen)
Chris Vanderheyden (stedenbouwkundige)
Christian ter Elst
Gerard Schopman
Hans Veidscholten (verkeerskundige)
Henk Koopman (onderwijs en samenleving)
Hermie Loohuis (milieu)
Herman Mulder
H. Wild (economische zaken)
Josta Liedenaum (verslag)
Marita Weerink (planologie)
M. Schrouwers (Planeconoom)
Vincent Nikamp (ct stadsbeheer)
Rob Hogt
Tom Nieuwenhuis

Erwin Tijhof (Ter Steege Vastgoed Rijssen)

John Breen (Urhahn Urban Design)
Serge van Donkelaar (Van Riezen en Partners)

DenkTank IndiëAlmelo

De heer P.G. Alferink
De heer mr. E. ten Cate
Mevrouw H. ter Doest
De heer mr. dr. G.J. Hospers
De heer D.J. de Jong
De heer B.-A.-F. Keizer
De heer E.-J. Krouwel
De heer A.G. van Leersum
Mevrouw A. van der Lof
Mevrouw M. Mertens
Mevrouw drs. C. Reinders
De heer ir. P. Timmerman
De heer Gert Urhahn
De heer John Breen
De heer Bas van 't Hag
De heer Bert Hallink
impresario Pieter G. Alferink Artists Management bv, Amsterdam
directeur effectenbank Ten Cate & Cie NV, Amsterdam
journalist De Twentsche Courant / Tubantia
docent Universiteit Twente, faculteit Bedrijf, Bestuur en Technologie
rector openbare scholengemeenschap Erasmus, Almelo
voorzitter Industriële Kring Twente
voorzitter Monumentencommissie Hengelo, raadslid Gemeente Dinkelland
voormalig voorzitter Kamer van Koophandel Twente-Salland
Raad van Toezicht Woningstichting Beter Wonen, Bestuurslid Landschapsbeheer Overijssel
eigenaar Melita Mertens Consultancy en Management Almelo
directeur Apeldoorns Museum, Raad van Bestuur Cultuur Onder Dak Apeldoorn
docent Universiteit Twente, faculteit Gedragswetenschappen
directeur stedenbouwkundige Urhahn Urban Design, Amsterdam
stedenbouwkundige Urhahn Urban Design, Amsterdam
projectleider ontwikkeling Indiëcomplex Ter Steege Vastgoed
directeur Ter Steege Vastgoed

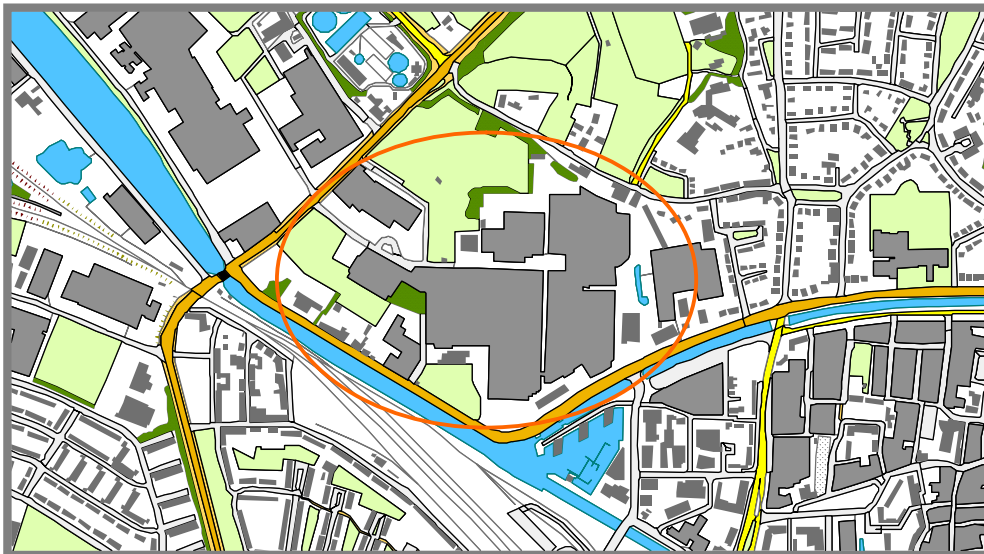
Partiële herziening Structuurplan Almelo 2009

Indië-terrein

Inleiding.

Almelo wil de komende jaren een grote kwaliteitsslag maken. Eén en ander is verwoord in het Masterplan. Het Indiëterrein heeft een sleutelpositie in de noordelijke ontwikkeling van Almelo en vormt dan ook één van de kernprojecten als drager van het Masterplan. Het voormalige fabriekscomplex van Koninklijke Ten Cate biedt kansen voor de ontwikkeling van een hoogwaardig modern binnenstedelijk woonmilieu, gecombineerd met bedrijvigheid en dienstverlening. De landschappelijke kwaliteit van het Noorderpark, het Overijssels kanaal en het kanaal Almelo- Nordhorn worden gezien als aanknopingspunten voor de ontwikkeling van een woongebied met twee gezichten. De waardevolle en beeldbepalende industriegebouwen completeren deze waardevolle locatie.

Aanleiding van de herziening.

Op 6 maart 2003 is het Structuurplan Almelo vastgesteld. Dit plan geeft een visie op de gewenste toekomstige ruimtelijke ontwikkeling van Almelo. Het Indiëterrein is hierin gedeeltelijk aangewezen als “bestaand werk” en gedeeltelijk als “wonen ontworpen”. Het Structuurplan maakt woningbouw in het plangebied mogelijk. Daarbij is specifiek voor het Indiëterrein aangegeven dat de woningbouw na 2005 start. Uit de plankaart blijkt tevens dat het plangebied aan de oostzijde wordt begrensd door de nieuwe radiaal (Burgemeester Schneiderssingel) en daarop aansluitend de groene long. De groene long is doorgetrokken tot aan het stadscentrum. Voor zover woningen op het westelijk deel zijn voorzien, is dit in strijd met het structuurplan. Op dit onderdeel dient het Structuurplan en plankaart te worden herzien. Daarnaast gaat het Structuurplan uit van een bouw van 250 woningen, terwijl het aantal geraamd is op 600 woningen.

Historie Koninklijke Ten Cate.

De wortels van de Koninklijke Ten Cate gaan terug tot in elk geval 1704, het jaar waarin het eerst melding wordt gemaakt van textielactiviteiten vanuit Almelo door de familie Ten Cate. Uit het memoryboek van Hendrik ten Cate (1768-1783) blijkt dat deze Almelose linnenreder contacten had over het gehele land. Onder de leiding van zijn kleinzoon Egbert (1804-1882) werd op 5 november 1860 de eerste stoomweverij in gebruik genomen. In 1891 werd de fabriek Tubantia gebouwd en in 1892 in dienst gesteld, doch later niet in gebruik genomen.

In 1898 werd de weverij "Java" overgenomen van de firma Cardinaal en Daey Ouwens. In 1912 werd de weverij "Indie" gebouwd. In 1927-1928 de weverij "Indie II" en "Spinnerij II". Op 1 januari 1940 werd de firma omgezet in een N.V.

In de tweede helft van de vorige eeuw ontstond scherpe prijsconcurrentie in binnen- en buitenland, voornamelijk als gevolg van internationale overcapaciteit. Ook was er de noodzaak de arbeidsproductiviteit op te voeren en nieuwe afzetgebieden te veroveren.

En doordat de KSW uit Nijverdal en H. ten Cate in productieproces en producten steeds meer op elkaar leken, kwamen beide elkaar steeds vaker tegen. Na enkele jaren van voorbereiding en een winstpoolingsovereenkomst, afgesloten in 1952, gingen H. ten Cate Hzn. & Co en de KSW in 1957 samen verder als Koninklijke Textiel Fabrieken Nijverdal-Ten Cate nv. De nieuwe onderneming mocht zich bij Koninklijk Besluit (1958) koninklijk blijven noemen. Het was de eerste naoorlogse industriële fusie in Nederland.

De historische waarde.

Voor het Indiëcomplex heeft Het Oversticht een snelle waardebeoordeling uitgevoerd ten tijde van de eigendomswisseling. Dit diende om te denken over de toekomst van het terrein. Het gebied bevat zeker elementen van waarde. De lay-out casu quo de indeling en ontsluiting van het gebied door poorten en toegangen is kenmerkend. Het gebied kent een aantal natuurlijke afscheidingen en wordt eveneens gekenmerkt door een helder stelsel van wegen. De vakken tussen de wegen zijn volgebouwd. Deze bebouwing kent met name sheddaken en een traditionele architectuur, eerst in baksteen, later in beton. Delen van het terrein zijn bewust niet bebouwd en kennen een (bewuste) parkachtige aanleg.

In de structuur en inrichting van het terrein is de industriestraat nog terug te vinden: straten van klinkers, in het midden stelconplaten waaronder de leiding/kabels worden geplaatst, omsloten door dichte muren zonder gaten. Het gebied ontleent zijn karakteristieken aan het geheel. Het gaat om meer dan om de historie of de individuele gebouwen.

Foto uit 1929.

Huidige situatie.

Op dit moment wordt de locatie gebruikt door het bedrijf Nicolon dat rond 2009 zal verhuizen naar een vervangende locatie en een aantal andere bedrijven die bedrijfsruimte huren van Ter Steege Vastgoed. Daarnaast zijn er enkele kleine bedrijven gevestigd aan de Visserdijk. Aan de Haven Noordzijde staan een aantal woningen en is tevens nog een tankstation gevestigd.

In gezamenlijk overleg tussen de gemeente Almelo en Ter Steege Vastgoed is besloten een deel van het industrieel erfgoed en de groen- en wegenstructuur zoveel mogelijk te behouden. Voorwaarden hierbij zijn een goede samenhang met de geplande nieuwbouw, een functionele invulling en inachtneming van de exploitatie. Voorbeelden van de groenstructuur zijn onder andere de eiken in het westen en de parkachtige aanleg in het midden van het terrein. Ook hier zijn verschillende parkbomen en uitheemse boomsoorten aanwezig. Het oorspronkelijk raster van wegen is enigszins aangetast door ingrepen, maar de hoofdlijnen zijn goed bewaard en zijn bepalend voor de inrichting van het gebied.

Omgevingsvisie Overijssel.

De provincie Overijssel zet met de Omgevingsvisie vooral in op het verbinden van bestaande kwaliteiten en nieuwe ontwikkelingen, waarbij de gebiedskenmerken van provinciaal belang als uitgangspunt dienen. Onderstaand model fungeert als leidraad bij de provinciale advisering.

Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel

De omgevingsvisie gaat uit van een onderbouwing van de woningbehoefte die is afgestemd. De omgevingsvisie geeft een ruimtelijke vertaling van het principe “inbreiding gaat voor uitbreiding” middels de zogenaamde SER-ladder (generieke beleidskeuze). Volgens de gebiedskenmerkenkaart van de Omgevingsvisie wordt het Indië-terrein aangemerkt als “Bedrijventerrein”.

Naast allerlei vakinhoudelijke generieke beleidskeuzes zijn er drie beleidskeuzes van toepassing op nagenoeg alle thema's.

1. Bovenlokale afstemming: plannen moeten met buurgemeenten worden afgestemd.
2. Integraliteit: voor woningbouw geldt voldoende en flexibel aanbod van woonmilieus die voorzien in de vraag en voor economie en vestigingsklimaat geldt vitale werklocaties, die aansluiten bij de vraag van ondernemingen;
3. SER-ladder: voor gebiedsontwikkeling op het gebied van woningbouw, bedrijfslocaties en voorzieningen moet eerst de zogenaamde SER-ladder doorlopen worden. Bij de SER-ladder worden ruimtelijke keuzes in een hiërarchische volgorde gemaakt en onderbouwd:
 - gebruik de ruimte die al beschikbaar is gesteld voor een bepaalde functie of door herstructurering beschikbaar kan worden gemaakt;
 - vergroot de mogelijkheden om door meervoudig ruimtegebruik de ruimteproductiviteit te verhogen;
 - aanleg van nieuwe terreinen waarbij relevante waarden en belangen in een gebiedsgerichte aanpak worden afgewogen, onder meer aan de hand van gebiedspecifieke kwaliteitsvoorwaarden.

Indien de toekomstige nieuwe functie van het Indië-terrein in de woningbouwprogrammering is opgenomen waar regionale overeenstemming over is bereikt is het plan in overeenstemming met de Omgevingsvisie.

Omgevingsverordening

In de toelichting op de verordening is aangegeven dat voor het realiseren van de opgave van nieuwbouw en herstructurering naast een sterke gemeentelijke regie, afstemming met buurgemeenten nodig is. De provincie ziet erop toe dat deze afstemming plaatsvindt, zodat vraag en aanbod in evenwicht zijn. De afstemming (woonvisie inclusief woningbouwprogramma) met buurgemeenten is dan ook als verplichting opgenomen in de omgevingsverordening. De gemeenten zullen in de woonvisie moeten aangeven hoe zij in een teruglopende woningmarkt, de regie voeren om de woningvoorraad in de toekomst te laten aansluiten op de behoeften van hun inwoners. Zoals bij de Omgevingsvisie vermeld is het project Indië in overeenstemming met de Omgevingsverordening indien een eventuele toename van het aantal woningen is opgenomen in de woningbouwprogrammering, waarover regionale overeenstemming is bereikt. In het kader van de eerste planologische maatregel die woningbouw mogelijk maakt dient hieraan te zijn voldaan.

Masterplan Almelo.

Het Masterplan Almelo (2002) vormt het ontwikkelingskader voor de stad richting 2030. In het Masterplan is het Indiëterrein één van de elf projecten die worden beschouwd als dragers van het Masterplan. Het Indiëterrein heeft een sleutelpositie in de noordelijke ontwikkeling van de stad. Het voormalige fabriekscomplex ligt tussen het centrum en het toekomstige Noorderpark, en biedt kansen voor de ontwikkeling van een hoogwaardig binnenstedelijk woonmilieu, gecombineerd met bedrijvigheid en dienstverlening. De landschappelijke kwaliteiten van park en kanaal worden gezien als aanknopingspunten voor de ontwikkeling van een woongebied met twee gezichten.

Een aantal historische onderdelen in dit plangebied kunnen mogelijk worden ingepast in de nog op te richten nieuwe bebouwing. Vooral de Engelse sheddaken en de robuuste watertoren geven het gebied een eigen karakter.

Bij de ontwikkeling van het Indiëterrein moet rekening worden gehouden met de milieuregels voor de industriële bedrijvigheid op het naastgelegen terrein Turfkade. In de toekomst moeten bedrijven met zware milieueisen uit deze omgeving worden geweerd.

Stedenbouwkundig concept.

Met de ontwikkeling van het Indiëterrein wordt een afgesloten fabrieksterrein opengesteld en omgezet in een woon-werkgebied. Er is gewerkt aan een onderlegger die de ontwikkeling van diverse soorten woningen, bedrijfsruimten, kantoren en voorzieningen mogelijk moeten maken. Uiteindelijk zal het gebied stapsgewijs een eigen gezicht krijgen met basiskenmerken zoals volwassen bomen, enkele fabrieksgebouwen (of delen daarvan) en kenmerkende materialen. Maar ook de sfeer van de randen zal in het nieuwe gebied terug te vinden zijn. Zo wordt er gericht naar de waterkant van de kanalen ontwikkeld (het gebied wordt gekenmerkt door waterpartijen) en naar het groene buitengebied dat uiteindelijk een stadspark gaat worden (verwevenheid groen en stedelijk). Maar ook de begrenzing van het werkgebied Turkade heeft haar invloed. Aan de Kolthofsingel zal dan ook alleen een werkfunctie passen, en in het overige daarachter liggende deel wonen en werken, als overgang naar de woonfunctie.

Uitgangspunt in het stedenbouwkundig concept is dat de bestaande lijnen de verkeersstructuur vormen en water het ordenend systeem is. Het schakelpunt van Indië en het kanaal richting het centrum wordt gemarkeerd door een waterplein. Aan dit plein komt een markante woontoren met uitzicht over het kanaal naar het centrum, naar de groene longen van de stad en over de daken van een spannend en divers woongebied.

Eén en ander is nader uitgewerkt in een Ontwikkelingsplan Indië, dat een bijlage vormt bij de partiële herziening van het Structuurplan Almelo.

Ruimtelijke structuur.

1-4 1e fase Kolkthofsingel (bedrijven, kantoren en dienstverlenende bedrijven)

5. ruim wonen in het groen / aan de rand van de stad – aan de rand van het park

6. villa's onder de oude eiken / vrije kavels achter hagen en tussen grote bestaande bomen

7. wijkcentrum / appartementen en buurtvoorzieningen met veel baksteen

8. wonen en werken aan de rand van stadspark / overgang van stedelijk naar landelijk

9. compact wonen in het groen / diversiteit grondgebonden woontypen

10. divers, compact en goedkoop / grote diversiteit nieuwbouwtypologie in stedelijke setting

11. nieuw stadsblok / grote diversiteit nieuwbouwtypologie in stedelijke setting

12. shed-stad / wonen, werken en recreëren in een decor van shed-constructies

13. aan het kanaal / herenhuizen aan het water

14a. Nautisch kwartier / waterwonen

14b. de Waterfabriek – Crazy Tower / stedelijk, hergebruik, voorzieningen en wonen

14c. Waterplein / stedelijk, openbaar, ruimtelijk, publiek programma

Woningbouw.

Voor een aanzienlijk deel van het Indiëterrein wordt een woningbouwinvulling voorgestaan van circa 600 woningen. In het onderstaande zal worden ingegaan op het voorgestane woningbouwprogramma. Daartoe zullen eerst de relevante (beleids)kaders worden aangegeven. De belangrijkste gemeentelijke (beleids)kaders van het woningbouwprogramma voor de Indiëlocatie zijn de Woonvisie 2005-2009, het Masterplan 204 en het Binnenstadsplan.

Woonvisie 2005-2009.

De woonvisie is gericht op de (sociale)structuurversterking van de stad. Er dienen aantrekkelijke woningen en woonmilieus te worden ontwikkeld. De kaders die de Woonvisie aangeeft zijn:

1. Groei en kwaliteit gericht op de concurrentiepositie van Almelo en het bieden van een woonkwaliteit in bestaande woonmilieus en wijken en inspelen op woonmilieus die nu nog onvoldoende aan bod komen en op groeimarkten.
2. Gedifferentieerde mogelijkheden voor huisvesting van groepen die in Almelo (willen) wonen waarbij bijzondere aandacht uitgaat naar ouderen, jongeren/starters en mensen met een laag inkomen.
3. Een samenhangend aanbod aan wonen, welzijn en zorg in de wijken gericht op een duurzame leefbaarheid van wijken.

Masterplan 2004.

Het Masterplan geeft aan dat het nieuwe opgerekte gebied (inclusief Indië) kansen biedt voor een hoogwaardig binnenstedelijk woonmilieu. Centrumstedelijke woonmilieus zullen hier gecombineerd worden met nieuwe soorten van bedrijvigheid en dienstverlening. Het beoogde woonmilieu kenmerkt zich door een mix van woningtypen, als dan niet gecombineerd met bedrijfsruimten. Voor de periode tot 2030 wordt uitgegaan van een vraag van 1200 tot 3150 woningen in centrum stedelijke woonmilieus.

Binnenstadsplan.

Mede gelet op de ontwikkeling aan de noordzijde van het centrum geeft het Binnenstadsplan aan dat er afstemming dient plaats te vinden tussen de verschillende woningbouwplannen.

Algemeen/uitgangspunten.

- De basis wordt gevormd door het Masterplan Almelo, de afspraken gemaakt binnen Netwerkstad Twente, de woningbouwafspraken 2005 tot 2010 Regio Twente, de Woonvisie Almelo en het woningbouwprogramma 2006 t/m 2010 e.v.;
- Een gedifferentieerd programma (doelgroepen, sectoren en financieringscategorieën);
- De bouw van woningen waarbij fasering plaats vindt in overeenstemming met het woningbouwprogramma;
- De verhouding sociaal versus markt bedraagt 20% versus 80%. Bij sociaal 50% koop en 50% huur.

- Ook de aandacht voor zogenaamde starterswoningen (in lager segment). Voor de meer kapitaalkrachtige ouderen ook denken aan grondgebonden woningen (kleinere bungalowachtige bouwvormen in de koopsector);
- De mogelijkheden voor grondgebonden woningen moeten worden benut.
- Aandacht voor levensloopbestendig bouwen, Woonkeur en duurzaamheid (duurzame inrichting van de woonomgeving);
- Goede bereikbaarheid en ontsluiting.

Woningaantal.

Bij de invulling van het Indiëterrein wordt uitgegaan van 600 woningen.

De fasering van het project kan afhankelijk zijn van de totale prioriteitstelling in het kader van de woningbouwplanning.

Overige aspecten.

Verkeer.

Tussen het Noorderpark en het Indiëterrein komt de Burgemeester Schneiderssingel. Deze weg vormt een belangrijke ontsluiting van de binnenstad vanuit het noorden. Het plangebied zal op deze nieuwe singel een aansluiting krijgen. De aansluiting op de Burgemeester Schneiderssingel mogen niet te dicht bij het kruispunt met de Kolthofsingel komen te liggen.

Het woongebied zal volledig ingericht worden als 30 km/u-zone. Objectief gezien is een verkeersveilige infrastructuur en randvoorwaarde, zodat ongevallen tot een minimum beperkt worden. Subjectief betekent dit dat bij de inrichting van infrastructuur gelet moet worden op de menselijke maat, zodat gebruikers deze als subjectief veilig ervaren.

Op dit moment is nog onduidelijk in hoeverre er openbaar vervoer in de wijk wordt gerealiseerd. Het is logisch te verontstellen dat er langs de Burgemeester Schneiderssingel bushaltes worden gerealiseerd.

Het gebied moet maximaal bereikbaar zijn met een minimale hoeveelheid aan infrastructuur, rekening houdend met bereikbaarheid van hulpdiensten. De ontsluitingsstructuur dient zodanig te worden ontworpen dat aantrekkelijke sluiproutes met veel gebiedsvreemd verkeer zoveel mogelijk wordt voorkomen.

Voor het aspect parkeren gelden de meest recente parkeercijfers (ten tijde van het bestemmingsplan) van het CROW als uitgangspunt. Voor woningen wordt uitgegaan van 1,8 parkeerplaats per grondgebonden woning en 1,4 tot 1,6 parkeerplaats per appartement.

Luchtkwaliteit.

Op 15 november 2007 is de Wet tot wijziging van de Wet Milieubeheer (ook wel bekend als de Wet luchtkwaliteit) in werking getreden. Hierin zijn luchtkwaliteitseisen opgenomen voor wat betreft een zestal stoffen in peiljaren 2010, 2015, 2020. Op grond van de luchtkwaliteitseisen dient de luchtkwaliteit bij het voorbereiden van ruimtelijke plannen te worden betrokken.

Afgewogen moet worden of het aanvaardbaar is om een project op een bepaalde locatie te realiseren. Bij de planologische maatregel die de woningbouw mogelijk maakt, zal bepaald moeten worden of onderzoek naar luchtkwaliteit noodzakelijk is.

Geluid.

Sinds begin jaren '80 is de Wet geluidshinder van kracht. De wet heeft tot doel om de geluidsoverlast voor nieuwe geluidsgevoelige functies te beperken. Volgens de Wet geluidshinder zijn woningen, scholen en bepaalde medische functies. Indien een geluidsgevoelige functie binnen een geluidszone van een weg met een snelheidsregime van 50 km/u of meer, spoorweg of industrieterrein mogelijk wordt gemaakt, dient bij het bestemmingsplan door middel van akoestisch onderzoek te worden nagegaan wat de geluidsbelasting ter plaatse van de geluidsgevoelige functie zal zijn.

Wegverkeerslawaai.

Aan de hand van gedetailleerde berekeningen met een concept-stedenbouwkundig plan, moet worden nagegaan wat de daadwerkelijke geluidsbelasting zal zijn op de woningen in het plangebied.

Spoorweglawaai.

De spoorlijn ten zuiden van Indië heeft gelet op het Besluit geluidshinder spoorwegen een geluidszone van 400 meter vanuit de buitenste spoorstaaf. Voor railverkeerslawaai geldt een voorkeursgrenswaarde van 55 dB op de gevel van de woning. In bepaalde gevallen kan het college van burgemeester en wethouders een hogere waarde vaststellen tot maximaal 68 dB.

Een groot deel van het plangebied zal een geluidsbelasting hebben van meer dan 57 dB(A).

Woningen kunnen in dit deel alleen worden gerealiseerd wanneer een Hogere Grenswaarde is verleend.

Industrielawaai.

Het plangebied grenst aan enkele locaties waar bedrijven gevestigd zijn. In het kader van wet- en regelgeving gelden er bepaalde afstanden tussen milieuhinderlijke bedrijven en de (te realiseren) "gevoelige bestemmingen". Gesteld wordt dat er geen "gevoelige" bestemmingen kunnen worden gerealiseerd binnen hindercontouren. Ook dient de uitbreidingsruimte die omliggende bedrijven hebben op grond van vigerende bestemmingsplannen en daaraan gekoppelde hindercontouren mee te worden genomen in de planontwikkeling. Waar mogelijk zullen kansen om deze contour terug te dringen ten behoeve van woningbouw benut kunnen worden.

Bodem.

Voor de realisatie van nieuwe bebouwing geldt dat er inzicht dient te zijn in de bodemkwaliteit. De bodem in het projectgebied dient daarom te worden getoetst aan de geldende streefwaarden¹ en interventiewaarden² die zijn opgenomen in de Circulaire streefwaarden en interventiewaarden bodemsanering (d.d. 24 februari 2000, VROM). Er is daarbij sprake van een geval van ernstige bodemverontreiniging indien een interventiewaarde van een stof wordt overschreden. Sanering is dan noodzakelijk.

Het Indiëterrein is geruime tijd in gebruik geweest ten behoeve van bedrijfsactiviteiten. In en nabij het plangebied zijn in het verleden diverse bodemonderzoeken verricht en enkele bodemsaneringactiviteiten uitgevoerd. Uit de bodemonderzoeken is gebleken dat op een aantal plaatsen op het Indiëterrein sprake is van een verhoogde concentratie aan verontreinigende stoffen in de grond en/of in het grondwater. Voor wat betreft de grond gaat het om immobiele verontreiniging met metalen (PAK en/of zware minerale olie). Daarnaast zijn er ook een aantal mobiele verontreinigingen (met name chloorhoudende oplosmiddelen en in mindere mate lichtere minerale olie) aanwezig. Ook zijn in de bovenste meter van de toplaag, verspreid over het terrein, bijmengingen

¹ Streefwaarden geven het milieukwaliteitsniveau aan van een "schone" bodem, die geschikt is voor alle mogelijke functies.

² Interventiewaarden geven het milieukwaliteitsniveau aan waarboven ernstige vermindering optreedt van de functionele eigenschappen van de bodem.

van puin, sintels, kolengruis en glas aangetroffen. Ter plaatse van de brongebieden met mobiele verontreinigingen zijn tevens verontreinigingen in het grondwater aangetroffen. Tenslotte is op een tweetal locaties asbest aangetroffen. Op basis van de omvang van de grondverontreiniging en/of de omvang van de grondwaterverontreiniging is voor het Indiëterrein als geheel sprake van een ernstige geval van bodemverontreiniging.

Voor het Indiëterrein is door KWA Bedrijfsadviseurs B.V. in januari 2006 een raamsaneringsplan opgesteld. In het raamsaneringsplan zijn de hiervoor genoemde verontreinigingen beschreven. Met het raamsaneringsplan worden de kaders van de uit te voeren saneringsmaatregelen vastgelegd, waarbij de daadwerkelijke invulling van de werkzaamheden in een later stadium door middel van plannen van aanpak zullen worden beschreven. Het college van burgemeester en wethouders heeft op grond van de Wet bodembescherming een definitieve beschikking inzake het Indiëterrein vastgesteld op 16 mei 2006. De beschikking betreft de vaststelling van een geval van ernstige bodemverontreiniging waarvan sanering spoedeisend is. Tevens heeft het college ingestemd met het raamsaneringsplan. De sanering van het Indiëterrein wordt momenteel uitgevoerd en zal zijn voltooid voordat het project wordt gerealiseerd.

Externe veiligheid.

Vanuit het oogpunt van veiligheid en technische infrastructuur is een aantal zaken van belang. Zo gelden er veiligheidszones met betrekking tot bepaalde leidingen en transport van gevaarlijke stoffen over de weg of over het spoor.

Het gebruik, de opslag en/of het vervoer van gevaarlijke stoffen als vuurwerk, LPG en giftige stoffen kan risico's met zich mee brengen. Voor ruimtelijke projecten in de nabijheid van het gebruik, de opslag en/of het vervoer van gevaarlijke stoffen moet daarom onderzoek worden gedaan naar individueel (plaatsgebonden) –en/of groepsrisico.

In de nabijheid van het plangebied zijn geen inrichtingen aanwezig waar activiteiten plaatsvinden die een risico vormen voor de omgeving.

Voor zover bekend zijn er in de nabijheid van het plangebied geen wegen die zijn aangewezen voor het transport van gevaarlijke stoffen over de weg.

De spoorlijn tussen Deventer en Almelo wordt echter wel gebruikt voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Ten behoeve van het bestemmingsplan dient onderzoek plaats te vinden naar het plaatsgebonden risico en het groepsrisico.

Geur.

Bij de herontwikkeling van het Indiëcomplex dient rekening te worden gehouden met de geurhinder van de rioolwaterzuiveringsinstallatie Almelo Vissedijk. Voor de rioolwaterzuiveringsinstallatie is een bijzondere regeling (G3) van de Nederlandse emissierichtlijn lucht (NeR) van toepassing. In deze bijzondere regeling van de NeR zijn richtlijnen opgenomen ter voorkoming van geurhinder.

De regeling in de NeR houdt in dat ter plaatse van aaneengesloten woonbebouwing, lintbebouwing of andere geurgevoelige objecten een maximale immissieconcentratie dient te worden aangehouden van 3 ge/m³ (als 98 percentiel) in geval van bestaande situaties en 1 ge/ m³ in geval van nieuwe situaties. Voor nieuwe situaties dient een maximale immissieconcentratie van 1 ge/ m³ als 98- percentiel te worden aangehouden. Deze contour loopt over een deel van het plangebied, waardoor deze beperkingen met zich mee kan brengen voor de ontwikkeling van het Indië-terrein. De gevolgen van de geurcontour en op welke wijze hiermee wordt omgegaan wordt inzichtelijk gemaakt bij de eerste planologisch maatregel die woningbouw mogelijk maakt.

Archeologie.

Uit de archeologische verwachtingenkaart van de gemeente Almelo blijkt dat er een redelijke hoge kans is op archeologische vondsten in het plangebied. Dit betreft met name het gebied dat grenst aan de Groene Long

Om te voorkomen dat door de herontwikkeling van het Indiëterrein archeologisch resten zouden worden vernietigd is in januari 2008 door bureau BAAC een archeologisch onderzoek uitgevoerd in het gebied direct ten zuiden van de Kolthofstraat. Met name een mogelijke vroege voorganger van de boerderij 't Kolthof, reeds genoemd in de 15^e eeuwse historische bronnen, stond centraal in het onderzoek. Bij het archeologisch onderzoek zijn sporen vanaf de Volle Middeleeuwen aangetroffen, die zich met name concentreren ten noordoosten en ten zuidwesten van de Kolthofstraat. Het zwaartepunt van de bewoningsporen, maar vooral het vondstmateriaal, is gedateerd in de Volle Middeleeuwen. In het archeologisch onderzoek is de vindplaats van de boerderij beschreven.

Op grond van de verzamelde gegevens en het veldonderzoek heeft 't Oversticht aangeven dat voldoende is aangetoond dat er verder geen archeologische vindplaatsen meer in het gebied verwacht worden. Op basis van de onderzoeken acht de regio-archeoloog van 't Oversticht een vervolgonderzoek niet noodzakelijk in het plangebied. Hiermee is een selectiebesluit tot vrijgave gegeven.

Water.

Het Rijk, de provincies, gemeenten en waterschappen hebben in februari 2001 de "Startovereenkomst Waterbeheer 21ste eeuw" ondertekend. Hierin is vastgelegd dat de betrokken partijen de "watertoets" toepassen op alle relevante ruimtelijke plannen met waterhuishoudkundige consequenties. In het Besluit op de Ruimtelijke Ruimtelijke Ordening is bepaald dat de betrokken waterbeheerders moeten worden geraadpleegd bij het opstellen van bestemmingsplannen.

De watertoets is een instrument om ruimtelijke plannen te toetsen op de mate waarin rekening is gehouden met waterhuishoudkundige aspecten. Het gaat daarbij onder meer om aspecten als waterkwaliteit (ruimte voor water) en waterkwantiteit en veiligheid (overstroming).

Ten aanzien van de afwatering van het gebied stelt het waterschap Regge en Dinkel dat in het plangebied voldoende bergingsmogelijkheden gerealiseerd moeten worden, zodat een bui van 20 millimeter in 75 minuten niet meer afvoer veroorzaakt dan 2,4l/s/ha. In de toekomst is langs de aan te leggen Burgemeester Schneiderssingel een watergang voorzien om zo in de benodigde waterberging voor het Indiëterrein te voorzien.

Flora en Fauna.

De Flora- en faunawet vereist dat onderzocht dient te worden in hoeverre binnen het plangebied beschermde dier- en plantensoorten voorkomen en wat de gevolgen van voorgenomen ontwikkelingen zijn op eventueel aanwezige beschermde dier- en plantensoorten. In de Flora- en faunawet zijn verder verbodsbepalingen opgenomen voor bepaalde activiteiten, zoals het doden, verwonden, vangen of opzettelijk verontrusten van diersoorten. Van de verbodsbepalingen kan in bepaalde gevallen ontheffing worden verleend door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

Het projectgebied is geen aangewezen beschermd gebied in de zin van de Vogel- en Habitatrichtlijn. Voor alle beschermde en onbeschermde dier- en plantensoorten geldt ten allen tijde een zorgplicht, ongeacht ontheffing of vrijstelling van de verbodsbepalingen.

Civiele techniek en openbare ruimte.

De openbare ruimte dient duurzaam te worden ingericht, inhoudende: een lange levensduur, lage onderhoudskosten en standaard materialen.

Er zijn bomen die de moeite waard zijn om te behouden. Voor zover bekend zijn er geen monumentale bomen in het gebied aanwezig.

Openbaar groen is een essentiële voorwaarde voor het ontstaan van een goed leefklimaat in het plangebied en er zal geen sprake moeten zijn van snippergroen.

Financieel economische aspecten.

De ontwikkeling van het Indiëterrein is een particulier initiatief waar de gemeente in principe haar medewerking aan wil verlenen. Deze medewerking vindt plaats op een facilitaire basis plaats. Als gevolg van dit initiatief en de medewerking van de gemeente heeft dit voor de gemeente financieel-economische gevolgen. Het uitgangspunt voor de gemeente is dat zij haar medewerking verleent op basis van een voor de gemeente minimaal budgettair neutraal resultaat. In het kader van deze beide aspecten, verlenen van medewerking en budgettaire neutraliteit, is er tussen de gemeente en ontwikkelaar een anterieure overeenkomst gesloten.

Vooroverleg en inspraak.

In het kader van het vooroverleg zal deze partiële herziening van het Structuurplan worden toegezonden aan de volgende instanties:

- VROM-inspectie Oost;
- Provincie Overijssel.
- Waterschap Regge en Dinkel
- Regionale brandweer.

De reacties van de instanties zullen worden weergegeven en beantwoord in een Nota van Beantwoording. Deze Nota van Beantwoording zal in deze partiële herziening van het Structuurplan worden opgenomen.

Het ontwerp van deze partiële herziening zal voor inspraak ter inzage worden gelegd. Tijdens deze ter inzage legging kunnen burgers en maatschappelijke organisaties inspraakreacties indienen. De inspraakreacties zullen tevens worden weergegeven en beantwoord in een Nota van Beantwoording.

Nota van Beantwoording vooroverleg.

Provincie Overijssel.

De provincie geeft aan dat in paragraaf 2.2 van de Omgevingsverordening Overijssel, een van de uitvoeringsinstrumenten van de Omgevingsvisie, regels zijn opgenomen ten aanzien van de ontwikkeling van nieuwe werklocaties. Eén van de vereisten hieruit is dat bestemmingsplannen en projectbesluiten uitsluitend in de totstandkoming van nieuwe werklocaties voorzien indien de nieuwe woningbouwlocaties naar aard, omvang in overeenstemming zijn met de gemeentelijke woonvisie waarover overeenstemming is bereikt met de buurgemeenten en met Gedeputeerde Staten van Overijssel. Uit een woonvisie zal moeten blijken hoe de woningbouwprogrammering binnen de gemeente wordt ingevuld, waarin de relatie van herstructurering en nieuwe terreinen en toepassing van SER-ladder goed moet zijn aangegeven. Indien op een woonvisie wordt vooruitgelopen, dient afstemming over de uitbreiding van de woningbouw op een vergelijkbare wijze als voorgeschreven in de omgevingsverordening plaats te vinden. In dat geval dient over dit plan afzonderlijk afstemming met buurgemeenten en Gedeputeerde Staten op planniveau plaats te vinden. Het is belangrijk dat deze afstemming over de uitbreiding van deze locatie vóór de ter visie legging van het ontwerpbestemmingsplan te doen plaatsvinden.

Het advies van de provincie is dan ook dat de uitbreiding van wonen van 250 naar 600 woningen qua locatie niet op bezwaren stuit, mits dit verantwoord is in verband met externe veiligheid en voorts mits de beoogde ontwikkeling past in een afgestemde woonvisie c.q. de te maken prestatieafspraken.

Reactie.

In de onderhavige herziening van het Structuurplan is een paragraaf "Omgevingsvisie" opgenomen. Zoals is aangegeven zal de fasering van de woningbouw afhankelijk zijn van de totale prioriteitstelling in het kader van de woningbouwplanning. Deze woningbouwplanning wordt afgestemd met provincie en buurgemeenten. In het bestemmingsplan dat ten behoeve van de woningbouw nog opgesteld moet worden zal dit gemotiveerd moeten zijn, anders wordt niet voldaan aan de Omgevingsvisie en Omgevingsverordening. Het bestemmingsplan zal dan strijdig zijn met het provinciaal beleid. Hetzelfde geldt ook voor het externe veiligheidsverhaal. Bij het eerste bestemmingsplan ten behoeve van de woningbouw zal het aspect externe veiligheid voldoende onderzocht en gemotiveerd moeten zijn. Dit is in het kader van een zorgvuldige voorbereiding een vereiste.

VROM-inspectie.

De VROM-inspectie geeft aan dat in het Structuurplan wordt aangegeven dat nader onderzoek moet plaatsvinden naar de aspecten luchtkwaliteit, geluid en externe veiligheid. Verzocht wordt deze aspecten inzichtelijk te maken en te verwerken in de besluitvorming.

Reactie.

Het Structuurplan geeft de grote lijnen van het ruimtelijk beleid weer. In onderhavige herziening is aan al deze aspecten aandacht besteed. Onderzoek op dit globale niveau is niet mogelijk. Wel is aangegeven dat, bij de eerste planologische maatregel die woningbouw mogelijk moet maken, deze

aspecten onderzocht worden. Dit is uiteraard nodig in het kader van een zorgvuldige voorbereiding en het voldoen aan wet- en regelgeving en landelijk- en provinciaal beleid.

Waterschap Regge en Dinkel

Het Waterschap geeft aan dat voor nieuwe situaties bij aangesloten bebouwing, lintbebouwing of andere geurgevoelige objecten moet worden uitgegaan van $1\text{ge}/\text{m}^3$ als 98-percentiel (geurcontour van de RWZI).

Reactie.

De tekst in de "Partiële herziening Structuurplan Almelo 2009, Indië-terrein" is op dit onderdeel aangepast.

Regionale brandweer.

De ontwikkeling van het Indië-terrein brengt een groot aantal extra personen in het invloedsgebied van een mogelijk incident met het transport met gevaarlijke stoffen over de doorgaande spoorlijn Deventer-Almelo. Omdat er in de huidige situatie in Almelo al sprake is van een forse overschrijding van de oriënterende waarde van het groepsrisico is een (integrale) verantwoording van het groepsrisico noodzakelijk. Volgens de regionale brandweer is de verantwoording alleen mogelijk indien alle geplande ontwikkelingen in de stationsomgeving van Almelo gezamenlijk worden meegenomen.

Reactie.

Momenteel wordt onderzoek verricht naar dit onderwerp en overleg gepleegd met het Rijk. Evenals bij de reactie van de provincie geven wij aan dat bij de eerste planologische maatregel die woningbouw mogelijk maakt het aspect externe veiligheid voldoende onderzocht en gemotiveerd moet zijn. Dit is in het kader van een zorgvuldige voorbereiding een vereiste. In het kader van deze herziening, welke uitsluitend de hoofdlijnen van het ruimtelijke beleid weergeeft, is wel aandacht aan deze aspecten geschonken maar kan nog geen concrete invulling worden gegeven.

Bijlage 3

Collegevoorstel

Opgesteld door: B. Tapper
 Datum: 08 maart 2010
 Afdeling/team/teamonderdeel: ROM/BMCH/MIL
 Telefoonnummer: 835609

Onderwerp: aanhoudingsbesluit geurverordening Bornerbroek
Programma: Omgeving

Voorgesteld besluit:

- De raad voor te stellen om in afwachting van het voornemen een geurverordening op te stellen een aanhoudingsbesluit te nemen zoals bedoeld in artikel 7 van de Wet geurhinder en veehouderij en hierdoor;
- Aanvragen om een vergunning als bedoeld in de Wet milieubeheer voor het oprichten of veranderen van een veehouderij gelegen in het deelgebied Bornerbroek (zie kaart) worden aangehouden met ingang van de datum van inwerkingtreding van het aanhoudingsbesluit;
- De raad te informeren middels een raadsbrief over de gevolgen van een versiewijziging van het (wettelijk voorgeschreven) rekenprogramma voor de planning van de geurverordening.

Toelichting voor openbare besluitenlijst:

De Wet geurhinder en veehouderij biedt de gemeenteraad de mogelijkheid om in afwachting van een op te stellen geurverordening een aanhoudingsbesluit te nemen. Dit besluit heeft als doel om aanvragen om een vergunning als bedoeld in de Wet milieubeheer voor het deelgebied Bornerbroek aan te houden totdat de verordening is vastgesteld. Door het aanhouden van de milieuvergunning wordt voorkomen dat gedurende de procedure tot het komen van een geurverordening "beslag" wordt gelegd op de geurruimte. Het opstellen van de geurverordening heeft als doel om knelpunten in de ruimtelijke ontwikkelingen in het deelgebied weg te nemen.

Na besluitvorming door de gemeenteraad wordt het aanhoudingsbesluit gepubliceerd. Daags na publicatie treedt het aanhoudingsbesluit in werking. Door een wijziging in het raadsvoorstel dat is behandeld op 9 februari 2010 is de beoogde aanhouding niet gerealiseerd, slechts een behandeltermijn van de onderliggende geurverordening is vastgesteld.

parafering:

afd.hoofd	progr.man	directeur

Portefeuillehouder: B. Kuiper

Gemeentesecretaris:

Afdoening portefeuillehouder: nee

Collegebesluit

- X Openbaar
- ◇ Openbaar met embargo tot *
- ◇ Niet openbaar (o.b.v. Wet Openbaarheid Bestuur)

Raad

- X raadsbrief ter informatie (bijvoegen)
- ◇ behandeling in informatieve raad (aanvraag voor griffie bijvoegen)
- X raadsvoorstel ter besluitvorming (bijvoegen)
- ◇ n.v.t.

Bijlagen bij dit collegevoorstel:

- raadsvoorstel (2010/366) incl. gewaarmerkte kaart;
- raadsbrief (2010/7501)

Kopie collegevoorstel excl. bijlagen aan:

Kopie collegevoorstel incl. bijlagen aan: A. ten Doesschot, B. Tapper, H. Loohuis, G. Jansen, J. Gehring, P. Reinerink, M. ten Voorde, M. Hendriks

Nr. begrotingwijzingen:

Aanleiding en grondslag van de nota

Op 27 oktober 2009 is door uw college besloten tot een onderzoek naar de mogelijkheden van het opstellen en de voorbereiding van een geurverordening voor het deelgebied Bornerbroek (2009/30123). De Wet geurhinder en veehouderij biedt de gemeenteraad de mogelijkheid om in afwachting van deze verordening een aanhoudingsbesluit te nemen. Door middel van dit aanhoudingsbesluit kunnen aanvragen om milieuvergunning in het desbetreffende deelgebied worden aangehouden, besluitvorming wordt tijdelijk uitgesteld. Hiermee is te voorkomen dat veehouderijen ontwikkelingsmogelijkheden op ongewenste locaties gaan benutten.

Oranjewoud heeft opdracht gekregen een geurverordening en gebiedsvisie voor te bereiden. Op basis van meer gedetailleerde berekeningen zal blijken of een geurverordening oplossing kan bieden voor ruimtelijke knelpunten. Het is de bevoegdheid van de gemeenteraad om de verordening vast te stellen.

De planning was dat de gebiedsvisie en verordening eind mei aan u zouden worden voorgelegd. Uw besluit om het aanhoudingsbesluit voor te leggen aan de gemeenteraad is op 19 januari 2010 in het college behandeld. Vervolgens is het raadsvoorstel in de raad op 9 februari 2010 behandeld. Tijdens de vergadering van de gemeenteraad is geamendeerd op het voorstel besloten. Hierbij zijn de eerste twee punten van het voorgestelde dictum verwijderd en zijn twee nieuwe beslispunten geformuleerd. Door deze wijze van besluitvorming is echter de essentie van het voorstel, het aanhoudingsbesluit, uit het raadsvoorstel verwijderd. Er is slechts een voorstel van procesbehandeling voor de op te stellen geurverordening behandeld.

Om alsnog een aanhoudingsbesluit te realiseren dient het besluit opnieuw te worden behandeld in de gemeenteraad.

In het raadsbesluit van 9 februari jl. is besloten om de geurverordening uiterlijk in de raadsvergadering van 22 juni 2010 te behandelen. Deze datum is genoemd op basis van de gehanteerde ambtelijke planning. Door een versiewijziging van het wettelijk voorgeschreven rekenprogramma zal echter de planning niet kunnen worden gehaald. Om deze reden wordt de raad door middel van een raadsbrief op de hoogte gesteld van deze externe omstandigheid.

Alternatieven en voorgestelde keuze

nvt

Resultaat extern overleg

Er wordt geen extern overleg gevoerd, wel wordt het aanhoudingsbesluit gepubliceerd in de gemeenteadvertentie.

Risico-inventarisatie

Afstemming intern

beleidskader / juridisch / p&o / financieel / facilitair/ informatisering

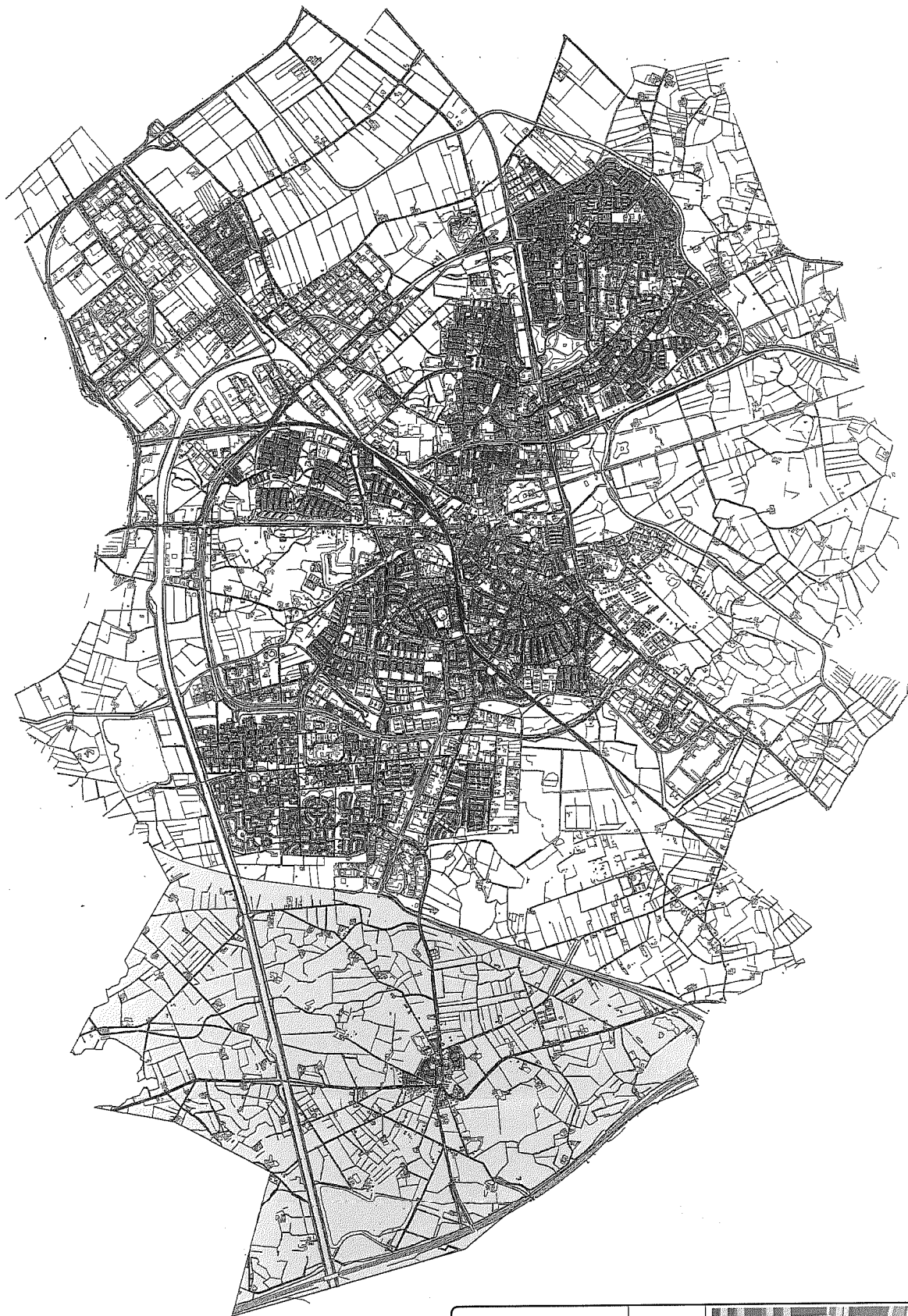
Resultaat intern overleg met afdelingen / programmamanager / portefeuillehouder

Met de (plaatsvervangend) raadsgriffier is besproken om het aanhoudingsbesluit opnieuw ter besluitvorming aan te bieden en de raad te informeren over de planning.

Registratienummer: 2010/7493

Intern overleg

Communicatie
Reguliere persconferentie

Legenda

 gebied aanhoudingsbesluit

Kaart behorende bij aanhoudingsbesluit Wet geurhinder en veehouderij		 Gemeente Almelo		Afdeling ROM Team Ruimtelijke Ordening en Verkeer STEDENBOUW
Datum	06-01-2010	Modelnaam		
Schaal		Status	CONCEPT	
Formaat		Geleidend		Tekeningno.

Bijlage 4

GEBIED WAAROP HET VOORBEREIDINGSBESLUIT VAN TOEPASSING IS

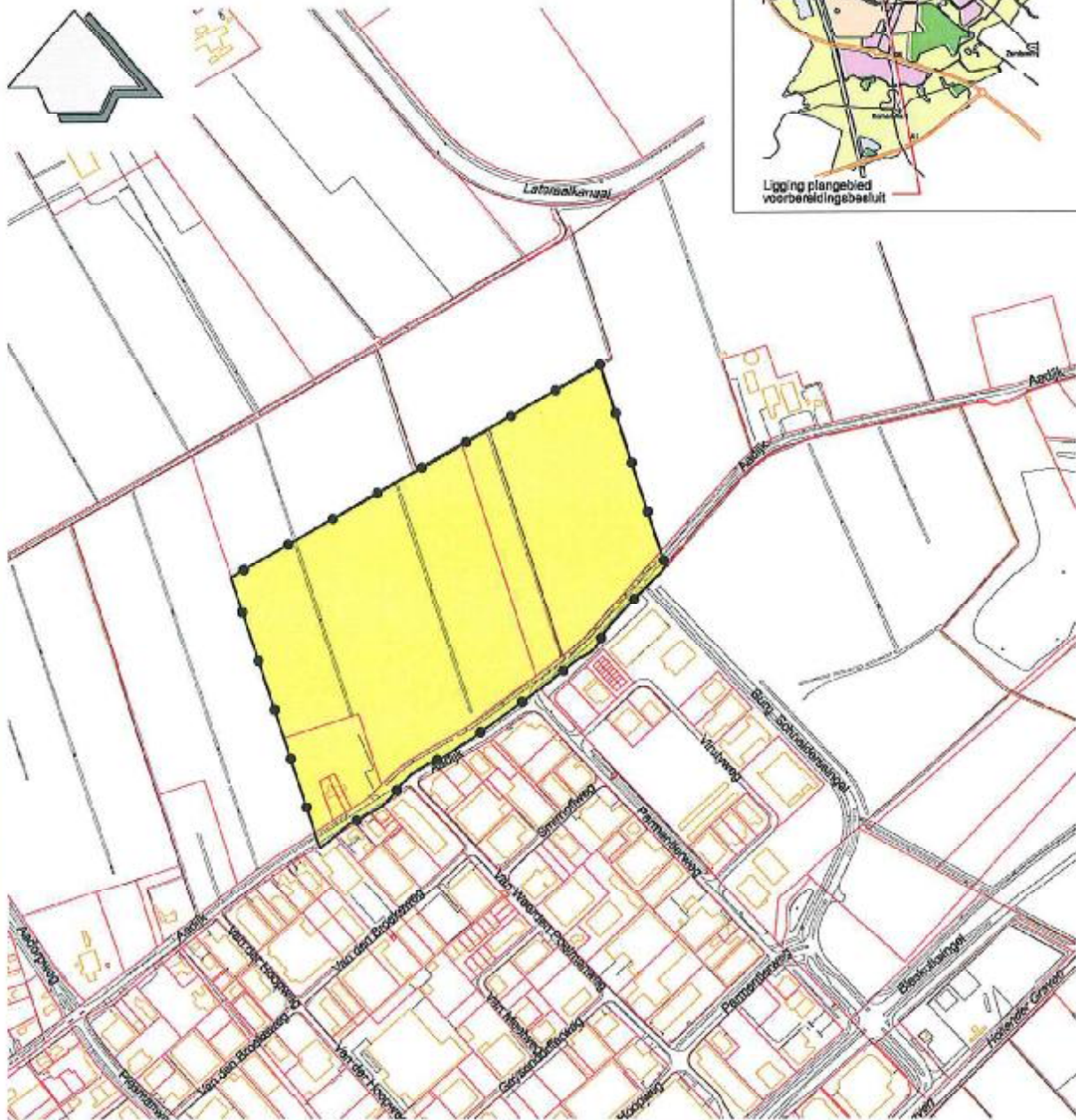
Behoort bij het besluit van de raad der gemeente Almelo

d.d.

de griffier,

Ligging plangebied voorbereidingsbesluit

Ruimtelijk plan

VOORBEREIDINGSBESLUIT Aadijk Noord

Afdeling ROM
Team Ruimtelijke Ordening en Verkeer
STEDENBOUW

Datum 18 januari 2010

Gewijzigd datum

Tekeningnummer

Schaal

Formaat A4

Getekend

A. Mermer

22973

1:7500

Bestandsnaam I:\APPLDATA\microstation\ROMROSRO\OverigeProjecten\Voorbereidingsbesluiten\2010_01\Aadijk Noord.dgn

GEBIED WAAROP HET VOORBEREIDINGSBESLUIT VAN TOEPASSING IS

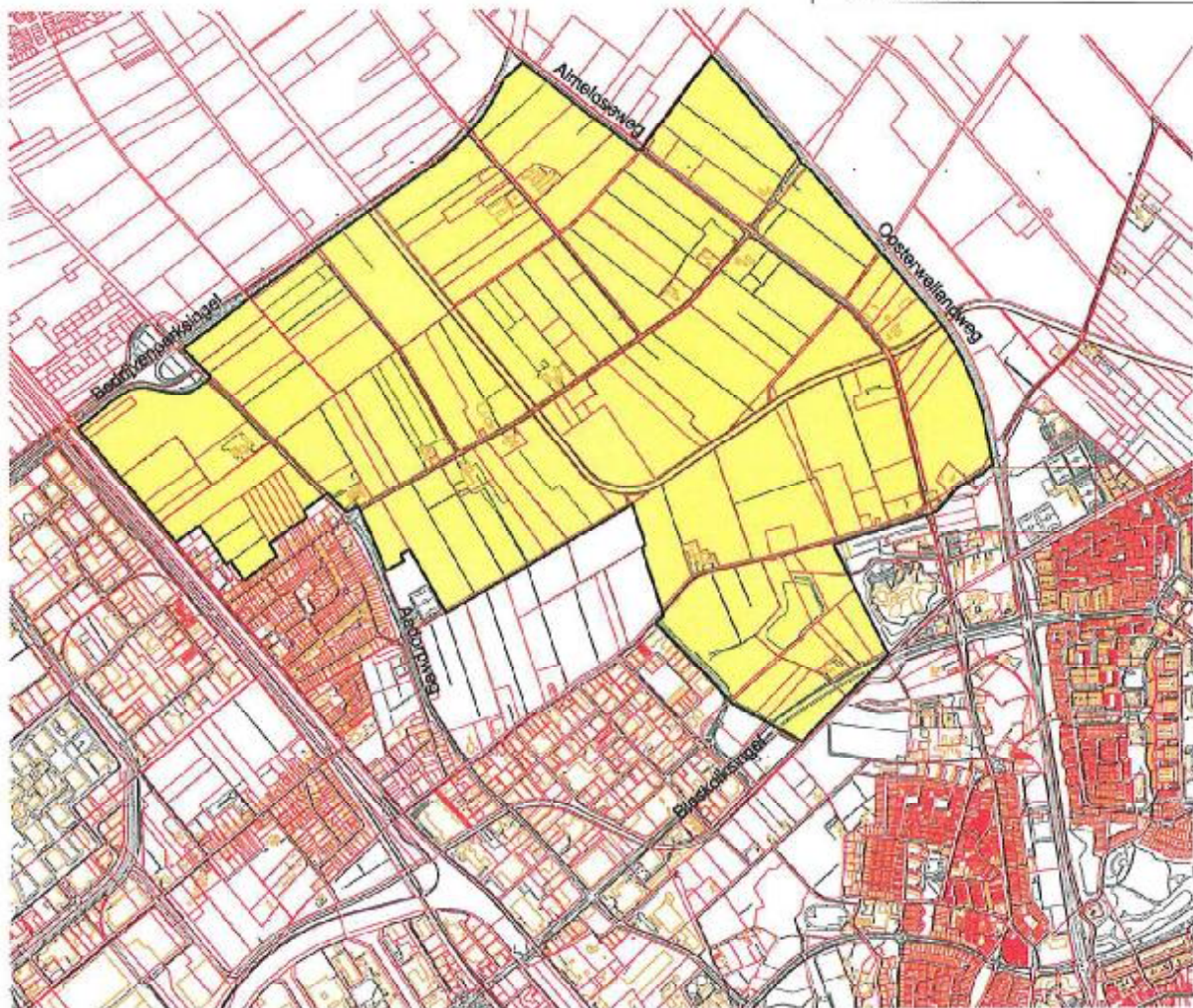
Behoort bij het besluit van de raad der gemeente Almelo

d.d.

de griffier,

Ligging plangebied
voorbereidingsbesluit

Ruimtelijk plan

VOORBEREIDINGSBESLUIT

Waterrijk

Afdeling RCM
Team Ruimtelijke Ordening en Verkeer
STEDENBOUW

Datum	16 januari 2010	Gewijzigd datum		Tekeningnummer		Schaal	
Formaat	A4	Getekend	A. Morner	24378		1:25000	

Bestandsnaam I:\APPLDATA\Microstation\ROMROSRO\OverigeProjecten\ Voorbereidingsbesluiten\2010_D1\Waterrijk.dgn

GEBIED WAAROP HET VOORBEREIDINGSBESLUIT VAN TOEPASSING IS

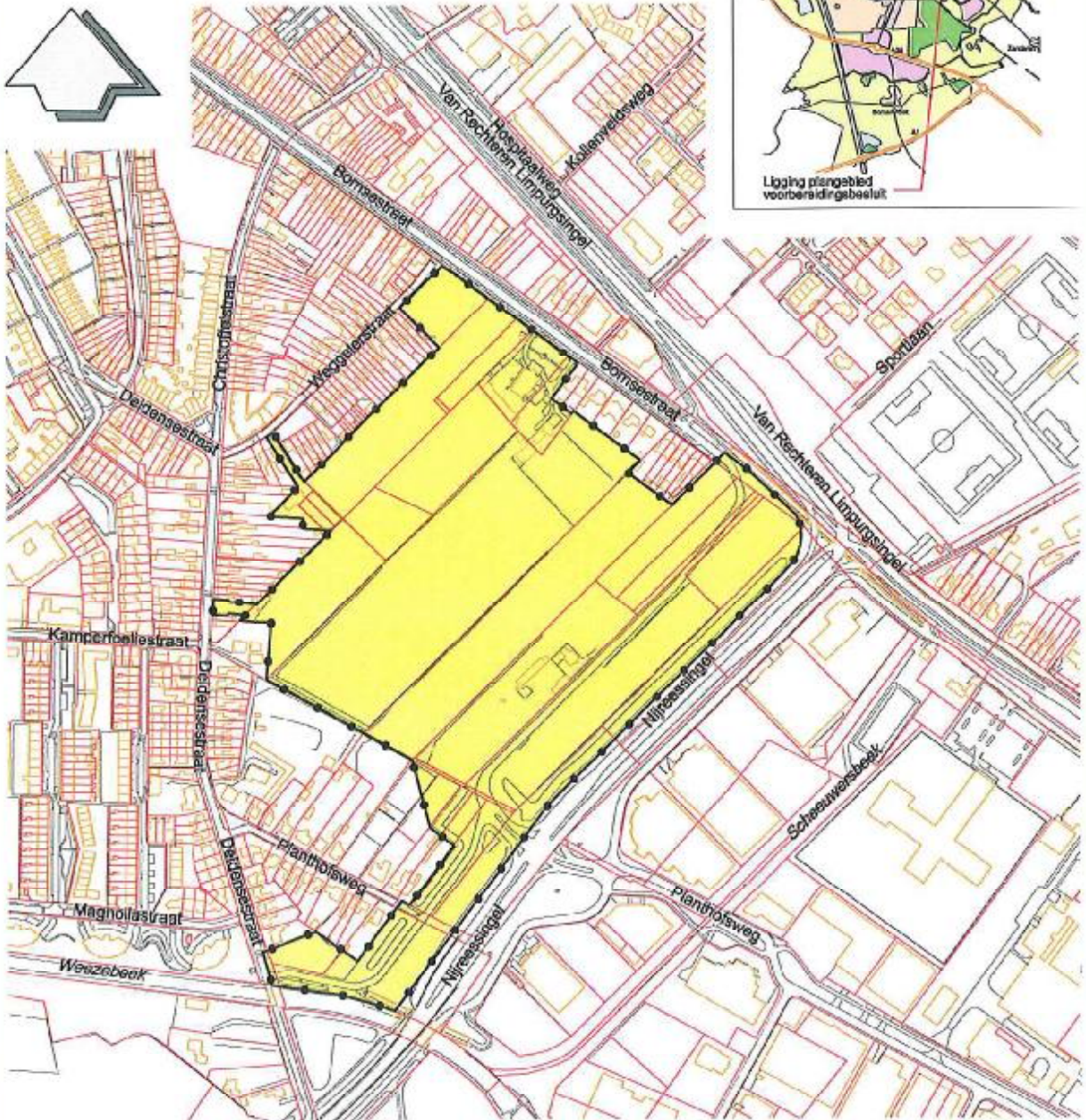
Behoort bij het besluit van de raad der gemeente Almelo

d.d.

de griffier,

Ligging plangebied voorbereidingsbesluit

Ruimtelijk plan

VOORBEREIDINGSBESLUIT Het Weggeler

Gemeente **Almelo**

Afdeling ROM
Team Ruimtelijke Ordening en Verkeer
STEDENBOUW

Datum 18 januari 2010

Gewijzigd datum

Tekeningnummer

Schaal

Formaat A4

Getekend A. Marnier

26014

1:5000

Bestandsnaam I:\VPL\DATA\Microstation\ROM\ROSO\Overige Projecten\Voorbereidingsbesluiten\2010_01\Het Weggeler.dgn

**GEBIED WAAROP HET
VOORBEREIDINGSBESLUIT VAN TOEPASSING IS**

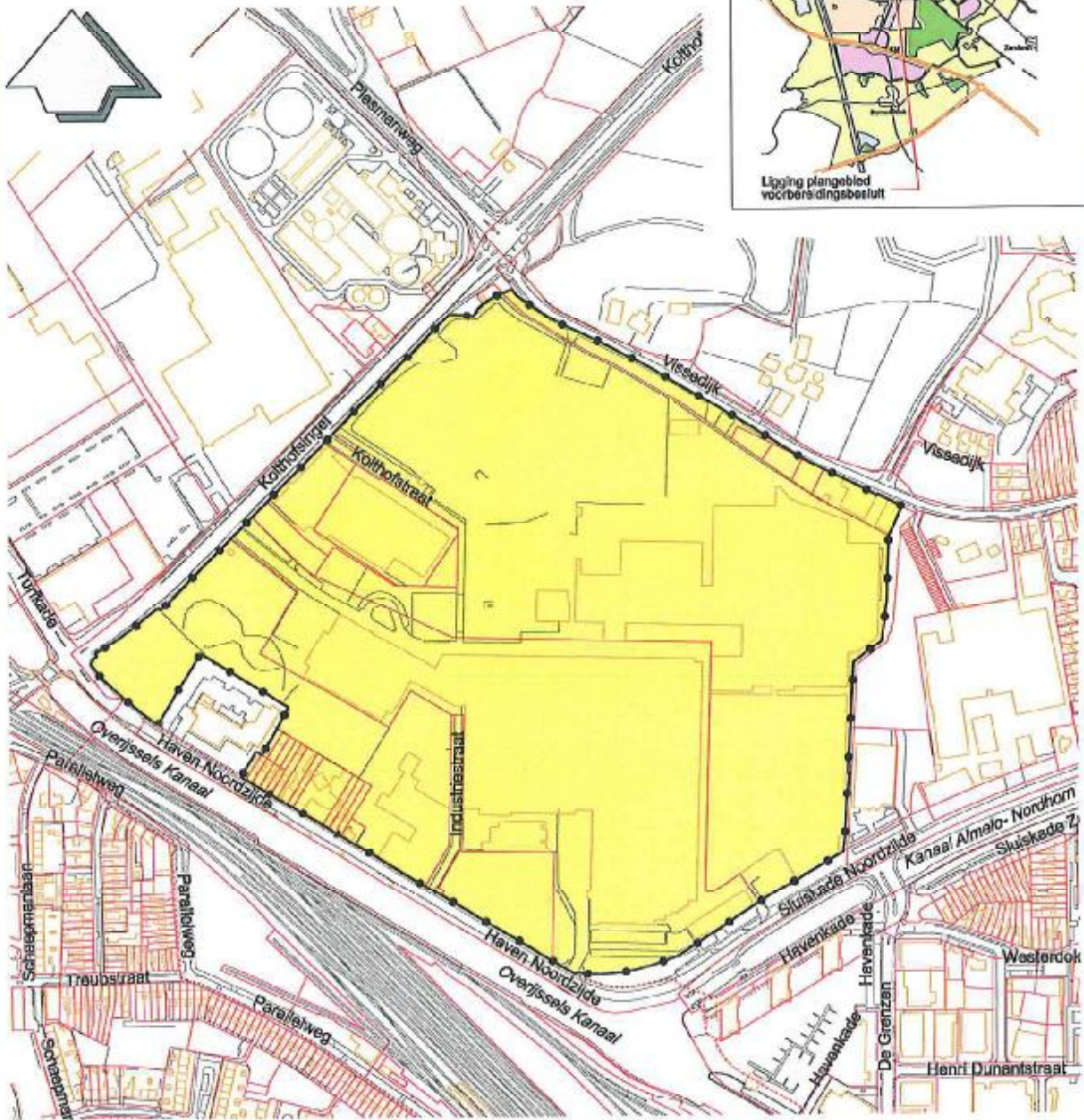
Behoort bij het besluit van de raad der gemeente Almelo

d.d.

de griffier,

Ligging plangebied
voorbereidingsbesluit

Ruimtelijk plan

**VOORBEREIDINGSBESLUIT
Indie Terrein**

Gemeente
Almelo

Afdeling ROM
Team Ruimtelijke Ordening en Verkeer
STEDENBOUW

Datum	27 januari 2010	Gewijzigd datum		Tekeningnummer	22207	Schaal	1:5000
Formaat	A4	Getekend	A. Mermer				

Bestandsnaam I:\APPLDATA\Microstation\ROMROSRO\Overige Projecten\Voorbereidingsbesluit\2010_01\Indie Terrein.dgn

**GEBIED WAAROP HET
VOORBEREIDINGSBESLUIT VAN TOEPASSING IS**

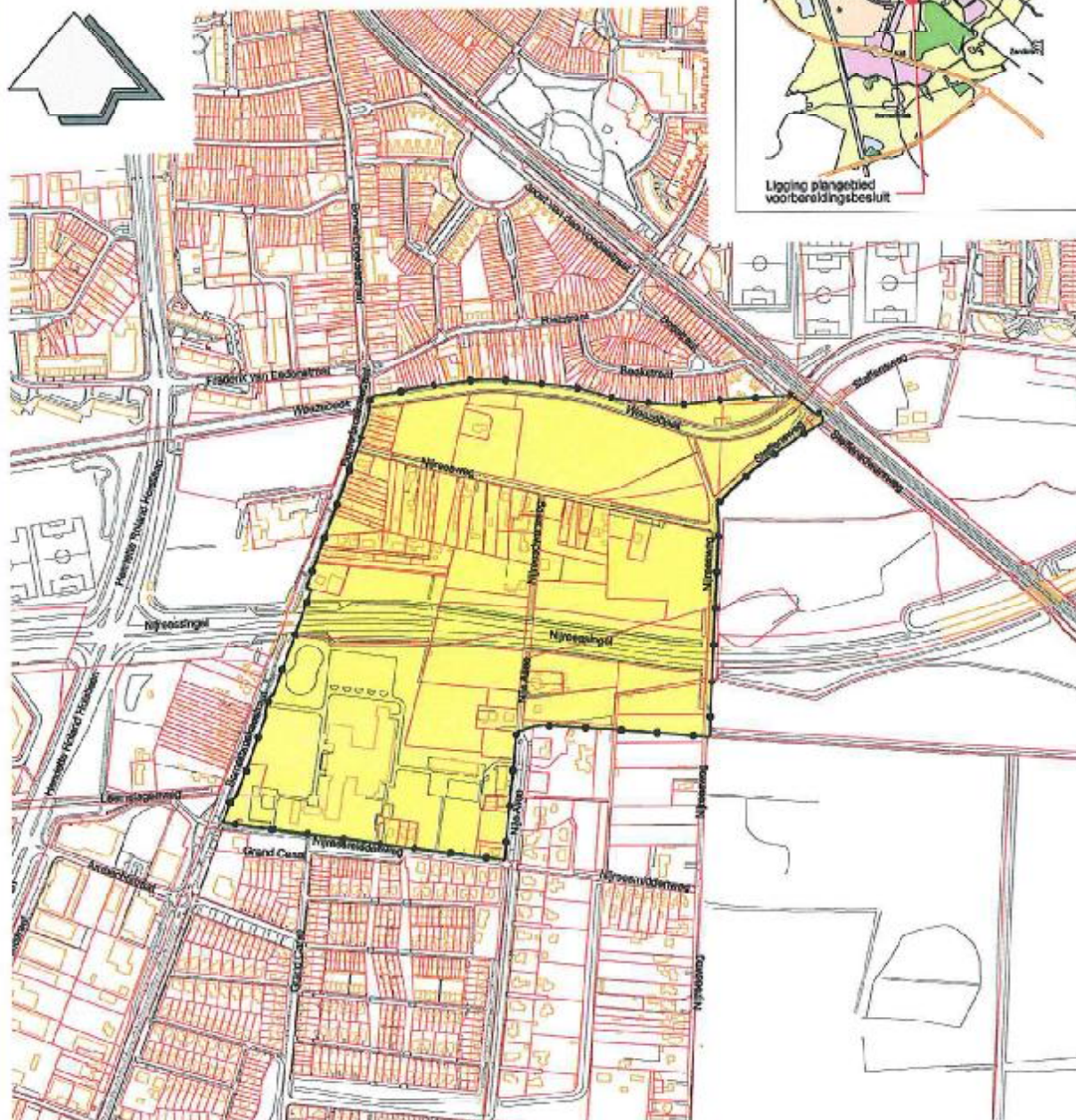
Rehoort bij het besluit van de raad der gemeente Almelo

d.d.

de griffier,

Ligging plangebied
voorbereidingsbesluit

Ruimtelijk plan

VOORBEREIDINGSBESLUIT
Nijrees Noord en Midden

Afdeling ROM
Team Ruimtelijke Ordening en Verkeer
STEDENBOUW

Datum 27 januari 2010

Gewijzigd datum

Takeningsnummer

Schaal

Formaat A4

Getekend A. Meijer

20354

1:7500

Bestandsnaam I:\APPLDATA\Microstation\ROM\ROSO\OverigeProjecten\Voorbereidingsbesluiten\2010_01\Nijrees Noord en Midden.dgn

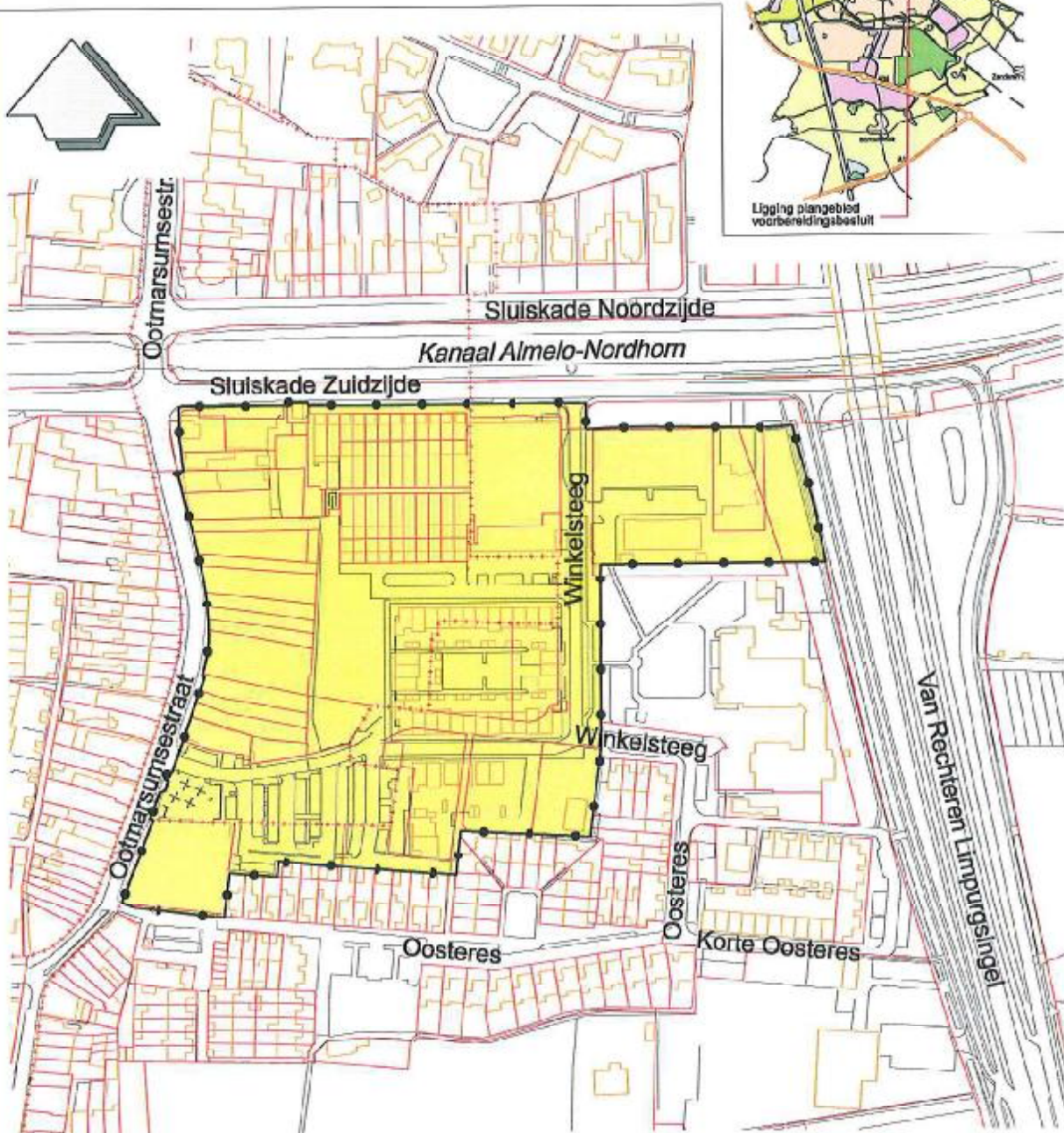

**GEBIED WAAROP HET
VOORBEREIDINGSBESLUIT VAN TOEPASSING IS**

Behoort bij het besluit van de raad der gemeente Almelo

d.d.

de griffier,

Ruimtelijk plan

**VOORBEREIDINGSBESLUIT
Oosteres J en I Ten Cate**

Afdeling ROM
Team Ruimtelijke Ordening en Verkeer
STEDENBOUW

Datum	16 januari 2010	Gewijzigd datum		Tekeningnummer	Schaal
Formaat	A4	Gebakend	A. Morner	22636	1:2500

Bestandsnaam I:\APPLDATA\Microstation\ROMROSRO\OverigeProjecten\Voorbereidingsbesluiten\2010_01\Oosteres J en I Ten Cate.dgn

GEBIED WAAROP HET VOORBEREIDINGSBESLUIT VAN TOEPASSING IS

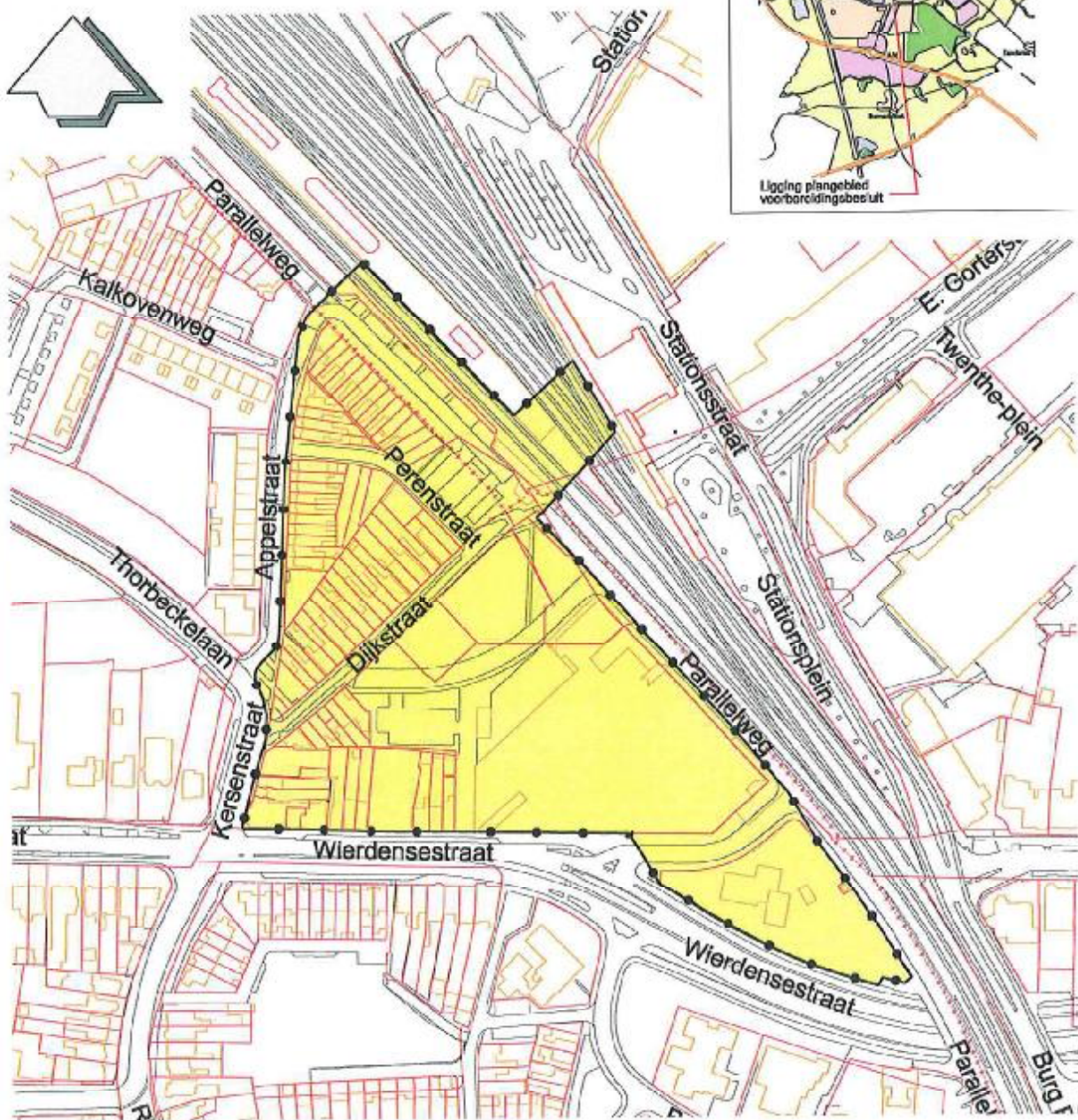
Behoort bij het besluit van de raad der gemeente Almelo

d.d.

de griffier,

Ligging plangebied
voorbereidingsbesluit

Ruimtelijk plan

VOORBEREIDINGSBESLUIT

Station e.o.

Afdeling ROM
Team Ruimtelijke Ordening en Verkeer
STEDENBOUW

Datum	18 januari 2010	Gewijzigd datum		Tokeningnummer	Schaal
Formaat	A4	Getekend	A. Marmar	23731	1:2500

Bestandsnaam I:\APPLDATA\Ircstation\ROMROBRO\OverigeProjecten\Voorbereidingsbesluiten\2010_01\Station eo.dgn

GEBIED WAAROP HET VOORBEREIDINGSBESLUIT VAN TOEPASSING IS

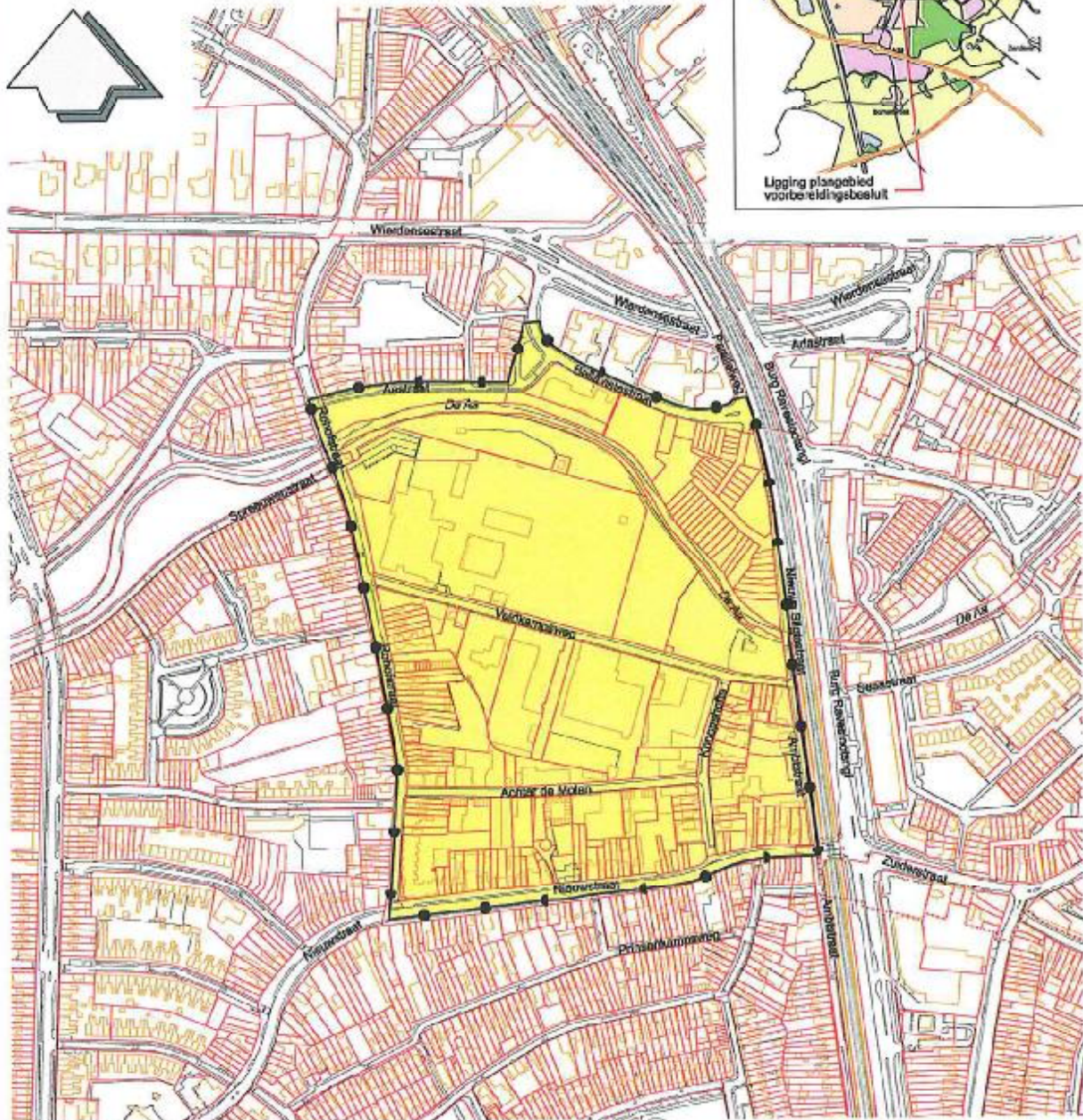
Behoort bij het besluit van de raad der gemeente Almelo

d.d.

de griffier,

Ligging plangebied voorbereidingsbesluit

Ruimtelijk plan

VOORBEREIDINGSBESLUIT Gebied Rohof en Bellavista

Gemeente
Almelo

Afdeling ROM
Team Ruimtelijke Ordening en Verkeer
STEDENBOUW

Datum	18 januari 2010	Gewijzigd datum		Tekeningnummer	Schaal
Formaat	A4	Getekend	A. Mamer	20053	1:5000

Bestandsnaam I:\APPLDATA\Icrosstation\ROMROSRO\OverigeProjecten\Voorbereidingsbesluiten\2010_01\Gebied Rohof en Bellavista.dgn

GEBIED WAAROP HET VOORBEREIDINGSBESLUIT VAN TOEPASSING IS

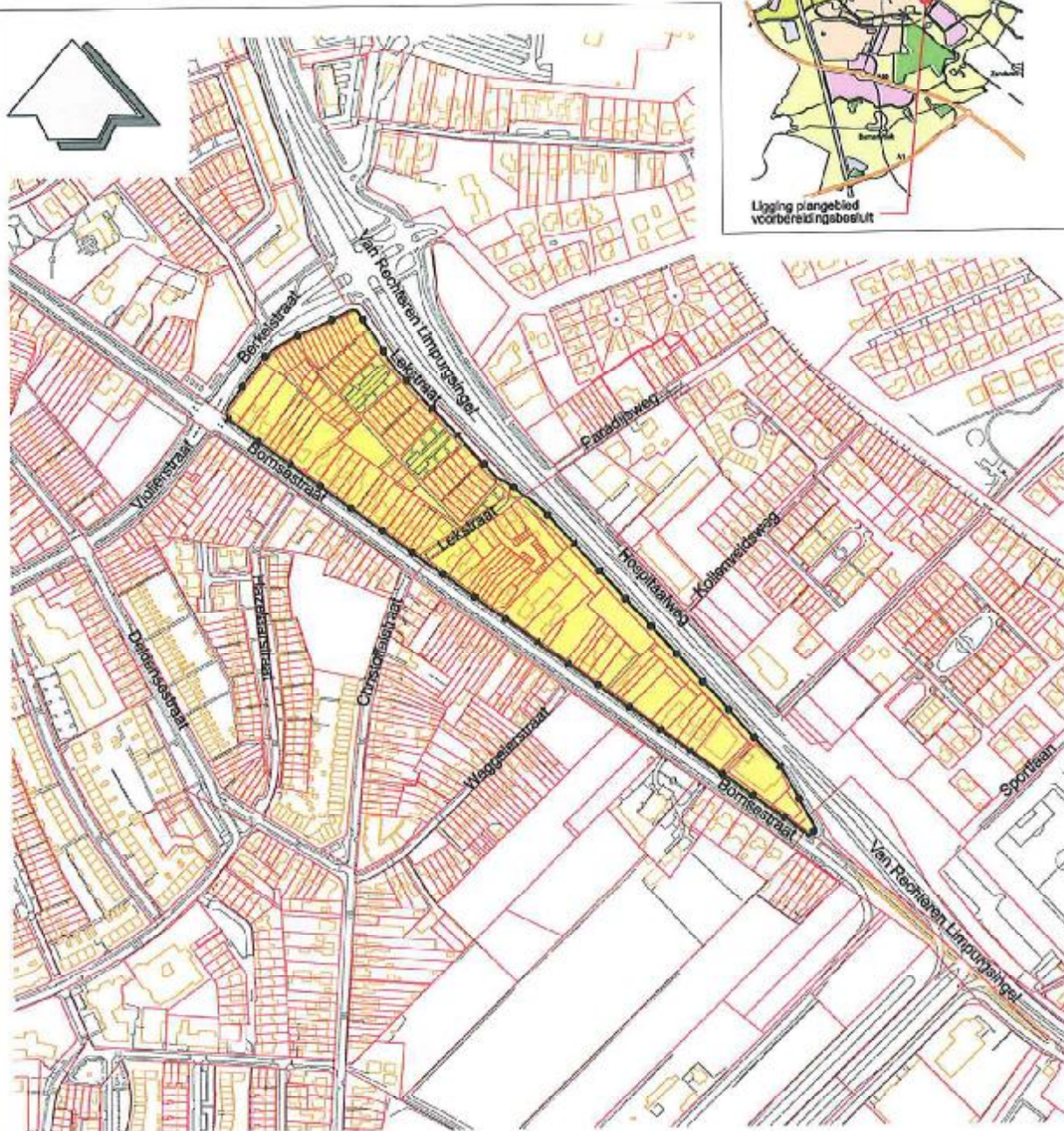
Behoort bij het besluit van de raad der gemeente Almelo

d.d.

de griffier,

Ligging plangebied
voorbereidingsbesluit

Ruimtelijk plan

VOORBEREIDINGSBESLUIT Van Rechteren Limpurgsingel/Berkelstraat

Afdeling ROM
Team Ruimtelijke Ordening en Verkeer
STEDENBOUW

Datum 18 januari 2010

Gewijzigd datum

Tekeningnummer

Schaal

Formaat A4

Getekend A. Mermer

22554

1:5000

Bestandsnaam I:\APPLDATA\Microstation\ROM\ROSRO\OverigeProjecten\Voorbereidingsbesluiten\2010_01\Van Rechteren Limpurgsingel-Berkelstraat.dgn

Bijlage 5

Aan de raad van de gemeente Almelo
t.a.v. de heer G. Tijhuis
Postbus 5100
7600 GC ALMELO

GEMEENTE ALMELO	
Reg.nr.	
Afd.	Kopie aan:
24 FEB 2010	
Ambt.:	afgedaan:
Ontvangstbevestiging	JANNEEN

Datum
23 februari 2010

Behandeld door
drs. H. Altink RA

Ons kenmerk
APS-19493/102475/WP/IvO
AS/2 9310E-1

Onderwerp
Controle verantwoording Fractievergoeding 2008

Uw kenmerk
-

Geachte heer Tijhuis,

Ingevolge uw opdracht hebben wij de financiële verantwoording over de bestedingen van de bijdragen voor fractieondersteuning van de raadsfracties van de gemeente Almelo over 2008 gecontroleerd. Deze financiële verantwoording is opgesteld op basis van de door de fracties aangeleverde verantwoordingen.

Hoogachtend,

Deloitte Accountants B.V.

H.J. Boere RA

Bijlagen:

- bevindingen controle bestedingen fractievergoeding 2008;
- accountantsverklaring en een door ons ter identificatie gewaarmerkte financiële jaarverantwoording.

Bevindingen controle bestedingen fractievergoeding 2008

Normenkader

Het uitgangspunt voor onze controle vormt de door de gemeenteraad op 7 februari 2006 gewijzigd vastgestelde "Verordening op de fractieondersteuning 2002". Daarnaast hebben wij de besluiten zoals genomen in het Seniorenoverleg d.d. 28 november 2006 bij onze controle betrokken.

Algemene bevindingen

- Tijdens onze controle zijn wij conform voorgaande jaren uitgegaan van het kasstelsel. Dit houdt in dat de ontvangsten en uitgaven die werkelijk in het boekjaar hebben plaatsgevonden, verantwoord mogen worden in datzelfde boekjaar. Wij adviseren u in de verordening aan te geven welk stelsel van toepassing is op de in te dienen verantwoording door de fracties;
- Bij onze controle hebben wij geconstateerd dat door 3 fracties een privé rekening wordt gebruikt voor het doen van betalingen. Mede in het kader van Wet Openbaarheid Bestuur adviseren wij u een bankrekening van de eigen fractie te hanteren;
- Bij onze controle hebben wij tevens geconstateerd dat door diverse fracties vergoedingen inzake fractieondersteuning zijn opgevoerd. Van deze vergoeding hebben wij de betaling vast kunnen stellen. Ons is medegedeeld dat deze vergoeding conform de systematiek van voorgaande jaren is, derhalve hebben wij hier bij de bevindingen per fractie verder geen opmerkingen over gemaakt. Wel adviseren wij u voor de nieuwe raadsperiode afspraken te maken over de maximaal te vergoeden fractieondersteuning, de wijze van verantwoording daarvan en deze afspraken schriftelijk te documenteren.

Bevindingen per fractie

CDA:

Met betrekking tot de verantwoording van de raadsfractie CDA inzake fractieondersteuning over 2008 hebben wij geen opmerkingen.

PvdA:

Met betrekking tot de verantwoording van de raadsfractie PvdA inzake fractieondersteuning over 2008 hebben wij geen opmerkingen.

3

23 februari 2010

APS-19493/102475/WP/IvO

VVD:

Conform de systematiek van voorgaande jaren wordt in de verantwoording een bedrag opgenomen voor fractieondersteuning. Deze bijdrage bedraagt € 500 per kwartaal zodat het totaal opgevoerde bedrag voor 2008 € 2.000 bedraagt.

SP:

Met betrekking tot de verantwoording van de raadsfractie SP inzake fractieondersteuning over 2008 hebben wij geen opmerkingen.

GroenLinks:

Conform de systematiek van voorgaande jaren wordt in de verantwoording een bedrag opgenomen voor fractieondersteuning. Deze bijdrage bedraagt € 125 per maand voor twee personen zodat het totaal opgevoerde bedrag voor 2008 € 3.000 bedraagt.

Leefbaar Almelo:

Wij hebben geconstateerd dat het overgrote deel van de verantwoorde kosten ad € 1.900 is betaald in 2009. Omdat in de verordening geen stelsel is toegewezen zijn deze kosten in de verantwoording 2008 opgevoerd (de kosten hebben ook betrekking op 2008). Hierover is intern overleg geweest met onder andere de griffier. Mede omdat in de verordening geen stelsel is voorgeschreven zijn deze kosten rechtmatig bevonden voor de verantwoording 2008. Dit is tevens als zodanig in de verantwoording toegelicht.

D66:

Met betrekking tot de verantwoording van de raadsfractie D66 inzake fractieondersteuning over 2008 hebben wij geen opmerkingen.

ChristenUnie:

Conform de systematiek van voorgaande jaren wordt in de verantwoording een bedrag opgenomen voor fractieondersteuning. Deze bijdrage bedraagt in totaal € 1.100 voor twee personen.

AOV:

Met betrekking tot de verantwoording van de raadsfractie AOV inzake fractieondersteuning over 2008 hebben wij geen opmerkingen. Evenals voorgaande jaren zijn geen fractie-uitgaven gedeclareerd.

ALA:

Met betrekking tot de verantwoording van de raadsfractie ALA hebben wij de volgende bevindingen:

- Conform de systematiek van voorgaande jaren wordt in de verantwoording een bedrag opgenomen voor fractieondersteuning. Deze bijdrage bedraagt in totaal € 1.400 voor twee personen;
- Er wordt een bedrag van € 100 verantwoord als telefoonkosten. Deze kosten zijn gemaakt voor het abonnement op een extra telefoonlijn thuis. Aangezien deze kosten vanuit privé worden afgerekend met KPN vindt de betaling van de fractie plaats naar de privérekening. Gezien de schriftelijke verklaring (conform 2007) van de fractie en de plausibiliteit van deze verklaringen zijn wij van mening dat we voldoende grondslag hebben verkregen om vast te stellen dat de bestedingen rechtmatig zijn.

Aan de raad van de gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC ALMELO

Datum
23 februari 2010

Behandeld door
H.J. Boere RA

Kenmerk
APS-19493/102475/WP/IvO
AS/2 9310E-1

Accountantsverklaring ingevolge de ‘Verordening op de fractieondersteuning 2002’

Afgegeven ten behoeve van de gemeenteraad van de gemeente Almelo.

Opdracht

Wij hebben de bijgevoegde en door ons ter identificatie gewaarmerkte financiële verantwoording betreffende de “Verantwoordingen fractievergoedingen 2008” van de gemeente Almelo gecontroleerd. De financiële verantwoording is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het bestuur van de fracties binnen de raad van de gemeente Almelo. Het is onze verantwoordelijkheid een accountantsverklaring inzake de financiële verantwoordingen te verstrekken.

Werkzaamheden

Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht en met inachtneming van de “Verordening op de fractieondersteuning 2002” en de besluitenlijst d.d. 29 november 2006 van het seniorenoverleg. Dienovereenkomstig dienen wij onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de financiële verantwoording geen onjuistheden van materieel belang bevat. Een controle omvat onder meer een onderzoek door middel van deelwaarnemingen van relevante gegevens.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

2

23 februari 2010

APS-19493/102475/WP/IvO

Oordeel

Wij zijn van oordeel dat de verantwoordingen voldoen aan de eisen die daaraan zijn gesteld in de 'Verordening op de fractieondersteuning 2002' en de besluitenlijst van 29 november 2006 van het seniorenoverleg.

Overige aspecten- beperking in het gebruik (en verspreidingskring)

De financiële verantwoording van de gemeente Almelo en onze verklaring daarbij zijn uitsluitend bedoeld voor de raad van de gemeente Almelo en kunnen derhalve niet voor andere doeleinden worden gebruikt.

Deloitte Accountants B.V.

H.J. Boere RA

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Verantwoordingen fractievergoedingen 2008

	CDA	Pvda	VVD	SP	GL	LA	D66	CU	AOV/Unie ALA	Cassese Sub-totaal	Totaal
Inkomsten											
Vaste vergoeding	1.800	1.800	1.800	1.800	1.800	1.800	1.800	1.800	1.800	1.800	18.000
Variabele vergoeding	1.440	2.340	720	540	360	180	180	180	180	180	6.300
Totaal	3.240	4.140	2.520	2.340	2.160	1.980	1.980	1.980	1.980	1.980	24.300
Uitgaven (conform specificaties fracties)	2.230	5.638	2.443	2.250	3.000	1.900	2.130	1.610	0	2.035	23.235
Reserve 1 januari 2008	972	216	0	179	0	594	563	478	594	0	3.596
Inkomsten	3.240	4.140	2.520	2.340	2.160	1.980	1.980	1.980	1.980	1.980	24.300
Uitgaven	2.230	5.638	2.443	2.250	3.000	1.900	2.130	1.610	0	2.035	23.235
Reserve 31 december 2008	1.982	0	77	269	0	674	413	848	2.574	0	6.838
Maximaal aan te houden reserve 30 % Terug te betalen vergoeding 2008 in 2009	972	1.242	756	702	648	594	594	594	594	594	7.290
	1.010	0	0	0	0	80	0	254	1.980	0	3.324
Totale kosten m.b.t. fractievergoedingen	3.240	4.140	2.520	2.340	2.160	1.980	1.980	1.980	1.980	1.980	24.300
Vergoeding 2008	1.830	0	258	237	0	0	616	0	1.980	0	5.426
Terugontvangen in 2008 uit voorgaande jaren*	1.410	4.140	2.262	2.103	2.160	1.980	1.364	1.980	0	1.980	18.874
Totaal in jaarrekening 2008 gemeente Almelo	1.010	0	0	0	0	80	0	254	1.980	0	3.324
Nog niet terugontvangen vergoeding 2008											

* terug ontvangen fractievergoedingen 2006
De verantwoording van LA heeft mede betrekking op kosten betaald in 2009 die 2008 betreffen. Er is sprake van een baten lasten stelsel in plaats van het kasstelsel.

Op basis van de aangeleverd informatie akkoord met de verantwoording van LA.

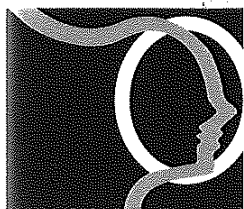
Gemeente Almelo

de Griffier: C.M. Steenbergen

Voor identificatiedoelinden
Behorend bij accountantsverklaring
d.d. 23 FEB 2009

Bijlage 6

Openbaar Primair Onderwijs Almelo

Gemeente Almelo
t.a.v. mevr. J. Krommendijk
Afdeling Onderwijs
Postbus 5100
7600 GC Almelo

GEMEENTE ALMELO	
Reg.nr. 09/34317	0
Afd. SMT	Kopie aan:
18 NOV 2009	
Ambt.: Heleen	Afgestaan:
Ontvangstbevestiging	JA/NEEN

Brugstraat 2, 7607 XG Almelo
Telefoon 0546 - 540910
Telefax 0546 - 540929
Rabobank Noordwest Twente
Rek.nr. 10 21 63 847
www.opoa.nl

Uw kenmerk

Uw brief

Ons kenmerk
091116

Datum
16 november 2009

Bijlage (n)

Doorkiesnummer
0546-540918

Inlichtingen bij
P. Wijnen

Onderwerp: Begroting 2010 OPOA

Geachte mevrouw Krommendijk,

Hierbij stuur ik u de gewijzigde begroting 2010 van OPOA.

Gezien de penibele financiële situatie van het Rijk als gevolg van de financiële crisis en de slecht draaiende economie is het nog onduidelijk wat de financiële consequenties zullen zijn voor de bekostiging voor de komende jaren. Voor OPOA betekent dit dat wij de ontwikkelingen blijven volgen en hierop anticiperen. Ook wordt er continu getracht om inkomstenbronnen te blijven aanboren en te bezuinigen op de lasten. In 2009 is samen gewerkt met een inkoopconsultancybureau om besparingen te realiseren op de inkoop. Het wordt een blijvend proces om zeer kritisch te kijken naar het afsluiten van inkoopcontracten op diverse gebieden. De planning- & controlcyclus wordt nauwgezet uitgevoerd zodat een optimale situatie wordt nagestreefd.

Het begrote resultaat voor 2010 wordt gedekt uit het weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen (eigen vermogen minus materiële vaste activa gedeeld door Rijksbijdrage OCW) van OPOA zit op 17%. Dit is ruim boven de minimum streefwaarde van 10%.

Met vriendelijke groet,

H.J. Gerlichhausen
Algemeen directeur

OPOA Begroting 2010

	Begroting 2010 €
3 Baten	
3.1 Rijksbijdragen OCW	13.767.243
3.2 Overige overheidsbijdragen	216.397
3.5 Overige baten	<u>813.547</u>
Totaal baten	14.797.187
4 Lasten	
4.1 Personele lasten	13.076.550
4.2 Afschrijvingen	307.481
4.3 Huisvestingslasten	906.900
4.4 Overige instellingslasten	<u>748.076</u>
Totaal lasten	<u>15.039.007</u>
Saldo baten en lasten	241.820-
5 Financiële baten en lasten	
5.1 Financiële baten	145.000
5.2 Financiële lasten	<u>2.000</u>
Saldo financiële baten en lasten	143.000
Exploitatieresultaat	<u><u>98.820-</u></u>

OPOA begroting 2010

De personele baten en lasten zijn net als de beschikkingen gebaseerd op het schooljaar 2009/2010.
De materiële baten en lasten zijn net als de beschikkingen gebaseerd op het kalenderjaar 2010.

		Begroting 2010		Materieel bestuur	Materieel school	Reserve le waardering
		Totaal	Personeel			
3	Baten					
3.1	(Rijks)bijdragen OCW					
P	Normverg.pers.OCW (excl.herverdeeleffect)	9.501.706	9.501.706			
P	Overgangsregeling herverdeeleffect	108.636	108.636			
P	Normverg. personeel OCW LGF personeel	233.992	233.992			
M	Normvergoeding materieel OCW bestuur	478.360		478.360		
M	Normverg.materieel OCW gebouwexploitatie	452.512		452.512		
M	Normvergoeding materieel OCW scholen	738.429			738.429	
P	Overige subsidies OCW P&A	1.107.530	1.107.530			
P	Compensatie gewichtenregeling	123.419	123.419			
P	Aanvullende compensatie gewichtenregeling	98.102	98.102			
P	Impulsgebieden	370.720	370.720			
P	Bijzondere bekostiging impulsgebieden	59.080	59.080			
P	Bestuur & Management	84.194	84.194			
P	Loonkostensubsidie ondersteunend personeel	86.089	86.089			
P	Project Academische Opl.sch. Twente	70.000	70.000			
P	Project Opleiden In de School	120.000	120.000			
P	Project Excellentie/challenger	63.450	63.450			
P/M	Eerste opvang vreemdelingen	31.000	30.000			1.000
M	Niet-geoormerkt (lgf mat.)	40.025				40.025
3.2	Gemeente					
P	OAB schakelklassen	102.150	102.150			
P	Bijdr.gemeente voor Palet	56.067	56.067			
P	Subsidie omvorming gesubsidieerde arbeid	58.180	58.180			
3.5	Overige baten					
M	Verhuur onroerende zaken	52.000		52.000		
P	Project 4D ondernemerschap	139.234	139.234			
P	Detachering personeel	234.998	234.998			
P	Taal/leesproject	66.000	66.000			
P	SWV zorgmiddelen	179.540	179.540			
P	SWV vergoeding SOVA trainers	27.526	27.526			
P	SWV projecten	66.777	66.777			
P	Sotog ambulante begeleiding	29.952	29.952			
P	Bekostiging Palet schoolbesturen	15.000	15.000			
M	Overig scholen	2.520			2.520	
	Totaal baten	14.797.187	13.032.341	982.872	781.974	0
4	Lasten					
4.1	Personele lasten					
P	Lonen en salarissen	12.600.000	12.600.000			
P	P&A (na)scholing	180.000	180.000			
P	P&A algemeen	70.000	70.000			
P	P&A arbo-dienstverlening	25.000	25.000			
P	Communicatie (p.r. /marketing)	35.000	35.000			
P	Inzet externen	140.000	140.000			
P	Dotatie sparen adv	24.000	24.000			
P/M	Ov.pers.kst scholen	2.550				2.550

		Begroting				
		2010				
		Totaal	Personeel	Materieel bestuur	Materieel school	Reserve 1e waardering
4.2	Afschrijvingen					
	Afschrijvingslasten schouw voor 1-1-2006:					
1E W	Afschr. lasten schouw	92.517				92.517
	Afschrijvingslasten na 1-1-2006:					
M	Afschr. lasten schoolmeub. Nieuw 20 jaar	21.039		20.500	539	
M	Afschr. lasten verbouwingen Nieuw 20 jaar	13.000		13.000		
M	Afschr. lasten ICT/apparatuur. Nieuw 10 jaar	35.585		3.500	32.085	
M	Afschr. lasten ICT Nieuw 5 jaar	89.962		9.000	80.962	
M	Afschr. lasten leer-hulpm. Nieuw 8 jaar	55.378		1.500	53.878	
4.3	Huisvestingslasten					
M	Huurkosten	164.900		164.900		
M	Onderhoud	92.000		92.000		
M	Dotatie voorziening onderhoud	120.000		120.000		
M	Electra	70.000		70.000		
M	Gas	108.000		108.000		
M	Water	9.000		9.000		
M	Schoonmaakbedrijf	315.000		315.000		
M	Heffingen gemeentes	3.000		3.000		
M	Heffingen waterschap	10.000		10.000		
M	Overige huisvestingslasten	15.000		15.000		
4.4	Overige instellingslasten					
M	Onderwijsbureau	90.000		90.000		
M	Accountantskosten	14.000		14.000		
M	Kantoorbenodigdheden	6.950		3.000	3.950	
M	Telefoonkosten	24.316		4.000	20.316	
M	Portokosten	2.610		1.000	1.610	
M	Cat/kabeltelevisie	1.658			1.658	
M	Overige beheerslasten	60.043			60.043	
M	Inventaris en apparatuur	3.912			3.912	
M	ICT-verbruikskosten	116.000		7.500	108.500	
M	Wervingskosten	0			0	
M	Representatiekosten	4.650			4.650	
M	Schoolse activiteiten	13.750			13.750	
M	Buitenschoolse activiteiten	2.062			2.062	
M	Verzekeringen	4.550		3.000	1.550	
M	Contributies	43.000		20.000	23.000	
M	Medezeggenschapsraad	2.285		1.000	1.285	
M	Verbruiksmateriaal PO	226.290			226.290	
M	Kopieer/reprokosten	132.000		9.000	123.000	
Totaal lasten		15.039.007	13.074.000	1.106.900	765.590	92.517
Saldo baten minus lasten:		-241.820	-41.659	-124.028	16.384	-92.517
5	Financiële baten en lasten					
M	Financiële baten	145.000		145.000		
M	Financiële lasten	2.000		2.000		
Saldo financiële baten en lasten		143.000	0	143.000	0	0
Saldo exploitatie		-98.820	-41.659	18.972	16.384	-92.517

Dit resultaat wordt als volgt aan de reserves toegevoegd c.g. onttrokken:

Reserve personeel	-40.659
Reserve materieel	34.356
Reserve 1e waardering (schouw)	-92.517
	<u>-98.820</u>

Bijlage 7

NOTA HONDENBELEID

Aanleiding

Overlast van hondenpoep is en blijft één van de grootste ergernissen onder de inwoners van de gemeente Almelo. Dit blijkt ook telkens weer uit de jaarlijkse telefonische enquêtes. In het jaar 1999 is besloten om deze problematiek te lijf te gaan door het aanleggen van hondentoiletten. De verwachtingen die daarover destijds bestonden, zijn echter niet uitgekomen. Uit onderzoek is namelijk gebleken dat ze nauwelijks worden gebruikt (er ligt slechts 3% van de hoeveelheid hondenpoep die de geregistreerde honden in de gemeente Almelo samen produceren). Om die reden heeft de raad bij de begrotingsbehandeling van 2004 in het kader van bezuinigingsopgaven dan ook besloten om de hondentoiletten te verwijderen. Dit besluit is tot op heden -augustus 2009- nog niet uitgevoerd (en de toiletten zijn dan ook nog steeds operationeel) in afwachting van een herziening van het hondenbeleid waarin (mede) alternatieven voor de op te heffen toiletten dienden te worden opgenomen. Dit beleid ligt thans, na het verwerken van de inspraakreacties op de eerdere conceptnota, in definitieve vorm voor.

Bij de uitwerking is de bij de begrotingsbehandeling van november 2007 door de raad aangenomen motie betrokken waarin is gevraagd:

- de mogelijkheid te onderzoeken van het inrichten van hondenlosloopterreinen;
- op welke wijze aan hondenbezitters alternatieven kunnen worden geboden voor het opruimen van hondenpoep;
- een enquête te houden onder hondenbezitters m.b.t. alle aspecten van het hondenbeleid, dus breder dan alleen het aspect hondenpoepoverlast.

De uitkomsten van de enquête (die als bijlage bij deze beleidsnota is gevoegd) zijn in juni 2008 ter kennis gebracht van de raad. Deze zijn tevens betrokken bij de uitwerking van het beleid. Hieronder volgt kort samengevat de belangrijkste zaken die uit de enquête naar voren zijn gekomen:

- bijna de helft van alle hondenbezitters is van mening dat honden de gelegenheid moeten hebben los te lopen in het buitengebied en in hondenuitlaatgebieden;
- 35% van de hondenbezitters ruimt de poep altijd of bijna altijd op, 41% doet dat alleen als de hond op de stoep of op het grasveld heeft gepoept en 25% ruimt de poep nooit op;
- een plicht tot opruimen van hondenpoep dient in ieder geval te gelden voor speelvelden en speelplaatsen, het trottoir, plantsoenen, maar niet voor de hondenuitlaatgebieden;
- een grote meerderheid van de ondervraagden vindt dat hondenbezitters een opruimmiddel bij zich moeten hebben als zij hun hond uitlaten;
- de gemeente zou hondenbezitters kunnen helpen door het plaatsen van (meer) afvalbakken om de opgeruimde poep in te kunnen gooien en door het verstrekken van schepjes en zakjes;
- een groot deel van de hondenbezitters geeft aan dat er betere, grotere en/of meer hondenuitlaatgebieden beschikbaar moeten zijn.

Met het voorgaande in het achterhoofd is aan het nieuwe hondenbeleid invulling gegeven.

Beleid

Vooraf

Het vorige beleid bevatte kortweg gezegd de volgende instrumenten:

- een aanlijnplicht voor honden en een opruimplicht voor hondenpoep in de bebouwde kom;
- een verschijningsverbod voor honden op speelterreinen (ook als de honden aangeliind zijn);
- hondenuitlaatgebieden in de bebouwde kom, waar de hond niet aangeliind hoeft te zijn, maar waar wel de poep moet worden opgeruimd;
- hondentoiletten.

Desondanks bleef er veel overlast van hondenpoep bestaan. Dat lag hem vooral in het feit dat het aanlijngebod, het opruimgebod en het verbod om met een hond op een speelplaats te komen, niet of nauwelijks werd nageleefd en doordat van de hondentoiletten nagenoeg geen gebruik werd gemaakt. Bovendien was er te weinig capaciteit voor handhaving en had dit weinig tot geen prioriteit.

Aanpassing van het beleid was dan ook noodzakelijk en bij deze uitwerking is, naast de ervaringen met het huidige beleid, betrokken hetgeen waarvoor door de raad in haar motie aandacht is gevraagd, de uitkomsten van de gehouden enquête onder hondenbezitters en de ervaringen opgedaan met proeven om de overlast van hondenpoep terug te dringen.

Faciliteiten

Hondenuitlaatgebieden

Deze voorzieningen zijn al vele jaren in de gemeente Almelo aanwezig. Dit zijn gebieden waar honden de gelegenheid hebben om vrij los te lopen/rennen en waar ze volop hun energie kwijt kunnen. In deze gebieden geldt dan ook geen aanlijnplicht. De raad en de hondenbezitters (zo leert de enquête) hebben verzocht om meer van dit soort gebieden te creëren. Het is gelukt om meer plekken hiervoor binnen de bebouwde kom aan te wijzen.

Voortaan is de opruimplicht hier niet meer van toepassing. De reden hiervan is dat deze gebieden over het algemeen groot genoeg zijn om hondenpoep in te laten liggen of anderzijds door hun ligging (vaak aan de randen van de wijk) geen stank- of andere overlast veroorzaken. Ook is het bij schemer/donker praktisch niet uitvoerbaar de poep terug te vinden die de hond ergens in het gebied heeft achter gelaten om deze vervolgens op te kunnen ruimen. Daarbij heeft de enquête onder de hondenbezitters uitgewezen dat onder hen weinig draagvlak bestond voor de opruimplicht in deze gebieden.

Hondenuitlaatstroken

Hondenbezitters moeten vaak de tijd ervoor nemen om een hondenuitlaatgebied te bereiken. Bovendien zijn dit soort gebieden niet overal binnen de bebouwde kom te realiseren. Als compensatie hiervoor -en in verband met het verwijderen van de hondentoiletten- is besloten over te gaan tot het aanwijzen van zogenaamde hondenuitlaatstroken. Hiermee wordt de hondenbezitters meer locaties geboden waar ze, naast de hondenuitlaatgebieden, de hondenpoep niet hoeven opruimen. Bovendien heeft de enquête onder de hondenbezitters uitgewezen dat zij behoefte hebben aan meer faciliteiten op dit gebied en ook de raad heeft hier uitdrukkelijk om verzocht.

Hondenuitlaatstroken zijn stroken langs wegen waar de hond, gelet op situatie ter plekke, aangeliind dient te blijven i.v.m. de verkeersveiligheid maar waar de hondenpoep dus niet opgeruimd hoeft te worden. Dit omdat het op die plekken nagenoeg geen overlast met zich meebrengt. Vaak zijn het locaties die nu al in de praktijk door hondenbezitters gebruikt worden om de hond kort uit te laten of als wandelroute. Het is voor een hond namelijk nodig om een stuk te lopen voordat deze zijn behoefte gaat doen.

De binnen de gemeente Almelo aangewezen hondenuitlaatgebieden en -uitlaatstroken zijn aangegeven op kaartmateriaal die als bijlage bij deze nota is gevoegd. In de legenda van de kaart is aangegeven welke regelgeving er van toepassing is.

Hondenpoepafvalbakken

In alle overige gebieden, dus overal binnen de bebouwde kom m.u.v. hondenuitlaatgebieden en hondenuitlaatstroken, dient de hondenpoep wel opgeruimd te worden. Ook dient hier de hond, net als bij de hondenuitlaatstroken, aangeliind te blijven. Om de hondenbezitters in deze gebieden, waar in de directe omgeving geen hondenuitlaatgebieden en/of -uitlaatstroken op redelijke afstand (d.w.z. binnen een straal van 250 meter) te vinden of situeren zijn, tegemoet te komen en in staat te stellen aan de opruimplicht te voldoen, worden op die plekken speciale hondenpoepafvalbakken en eventueel zakjesautomaten geplaatst.

Dit kan ook gebeuren op locaties die door hun inrichting uitnodigen voor wandelingen met de hond. Hierbij valt te denken aan parken en plantsoenen die worden gebruikt voor meerdere, veelal recreatieve doeleinden. Ook hondenbezitters moeten in staat worden gesteld hier te kunnen verblijven. Om dit in goede banen te leiden en overlast en frictie tussen hondenbezitters en niet-hondenbezitters te voorkomen, kunnen ook hier voorzieningen geplaatst worden. Ook kunnen bij uitlaatstroken en uitlaatgebieden bakken geplaatst worden voor de hondenbezitter om poep in op te ruimen in geval zijn hond op weg ernaar toe al zijn behoefte heeft gedaan.

Proeven met automaten, opgezet in samenspraak met wijkbewoners en –commissies, hebben inzicht gegeven hoe met deze voorzieningen omgegaan moet worden na vaststelling van het beleid. Er wordt pas tot inzet van deze faciliteit overgegaan als duidelijk is dat hierin enige zelfwerkzaamheid van bewoners, voor wat betreft het bijvullen van de automaat, te verwachten is en daarnaast sprake van enige zorg als het gaat om voorkomen van misbruik of vandalisme.

Bebording

De praktijk heeft uitgewezen dat voor een goede werking van het beleid het noodzakelijk is om de plekken waar faciliteiten voor hondenbezitters te vinden zijn goed kenbaar worden gemaakt. Er zal dan ook bij alle (logische inloopplaatsen van) hondenuitlaatgebieden en hondenuitlaatstroken bebording worden geplaatst met daarop aangegeven de regelgeving die hier van toepassing is. Dit is niet alleen duidelijk voor de hondenbezitters maar ook voor de niet-hondenbezitters. Zij weten dan bijvoorbeeld dat ze een hondenuitlaatgebied betreden waar de kans bestaat dat ze een los lopende hond tegen het lijf kunnen lopen. Op locaties waar het niet is toegestaan met de hond te verschijnen (speelplaatsen, trapveldjes e.d.) zullen verbodsborden worden geplaatst. Ook zal bebording worden geplaatst op plekken om een duidelijke scheiding tussen gebieden aan te geven (bv. tussen een uitlaatgebied/strook en een speelveld). Om een indicatie te geven hoe deze borden eruit zien zijn bij deze nota afbeeldingen hiervan bijgevoegd. Het gaat om bebording die ook elders in het land wordt toegepast.

De vaststelling van het nieuwe beleid is een goed moment om alle niet officiële borden te verwijderen. De afgelopen jaren hebben buurtbewoners en/of wijkcommissies namelijk in veel plantsoenen eigenhandig borden geplaatst om aan te geven dat men daar geen hondenpoep wenst. Deze wens is begrijpelijk, maar de borden zorgen voor verwarring en hebben eigenlijk geen betekenis. Dit om de reden dat waar de borden niet staan ook geen hondenpoep achtergelaten mag worden, terwijl nu de indruk kan ontstaan dat het daar wel mag. Tot op heden zijn deze borden ongemoeid gelaten omdat begrip bestond voor de wens van bewoners om hondenbezitters te attenderen op het verbod om hondenpoep achter te laten, gelet op de overlast die men hiervan ondervond.

Toezicht en handhaving (opruim- en toonplicht)

Om te bewerkstelligen dat in de bebouwde kom van de gemeente Almelo meer honden aangelijnd zijn, meer hondenpoep wordt opgeruimd en geen honden meer op plaatsen komen waar dat niet is toegestaan is, naast het bieden van voldoende faciliteiten, meer en eenvoudiger controle op naleving van de regelgeving noodzakelijk.

Controle op de aanlijnplicht en het verschijningsverbod leverde (en levert) niet veel stof tot discussie op. De controle op de opruimplicht was daarentegen moeilijk omdat (“op heterdaad”) geconstateerd moet worden dat iemand bij het uitlaten van zijn hond, nadat deze zijn behoefte heeft gedaan, de poep niet opruimt. Om het toezicht en de handhaving hierop te vergemakkelijken is hierin een wijziging aangebracht door de hondenbezitters de verplichting op te leggen dat zij bij het uitlaten van de hond een deugdelijk opruimmiddel bij zich moeten hebben. Deze eis wordt tegenwoordig in meer gemeenten gesteld. Er kunnen dan boetes uitgedeeld worden aan degenen die geen opruimmiddel bij zich hebben of deze niet kunnen/willen tonen op eerste vordering van een met toezicht belast ambtenaar. Voor deze eis bestaat bovendien draagvlak onder de hondenbezitters omdat de eerder gememoreerde enquête aangeeft dat velen van hen ook van mening zijn dat een opruimmiddel verplicht moet worden gesteld.

Deugdelijk opruimmiddel

Onder een deugdelijk opruimmiddel wordt verstaan alle middelen die een hondenbezitter mee kan nemen en gebruiken om de hondenpoep mee op te ruimen en weg te gooien in de daarvoor bestemde hondenpoepafvalbak of eventueel te deponeren in een hondenuitlaatgebied of –strook. In de praktijk zou een (boterham)zakje prima kunnen werken om de poep in de daarvoor bestemde afvalbakken weg te gooien. Een schepje voldoet goed om de poep in een uitlaatgebied of uitlaatstrook te deponeren, mits de loopafstand ernaar toe niet te groot is. In de APV zal dit worden omschreven als een middel dat: “gezien de vorm en constructie als zodanig geschikt is voor het verwijderen van uitwerpselen”.

Door de milieucontroleurs in gemeentelijke dienst en de politie werd niet actief gehandhaafd op de APV regelgeving m.b.t. honden. Enerzijds omdat hiervoor weinig tot geen capaciteit beschikbaar was en anderzijds omdat het op het gebied van te handhaven regelgeving qua prioriteit laag scoort. Op jaarbasis werden slechts enkele proces-verbalen uitgeschreven. Bij experimenten in o.a. in het Goossenmaatspark en het Louise van Haftenplantsoen zijn met de politie afspraken gemaakt over het bekeuren van overtreders. Wanneer echter een stringenter beleid wordt voorgestaan is structureel toezicht en handhaving voor een goede werking van het beleid onmisbaar.

Er is overleg gevoerd met Stadstoezicht Almelo BV met de vraag of zij deze taak op willen pakken. Zij staan hier voor open omdat het aansluit bij een eerder verzoek van gemeentewege om meer taken m.b.t. controles in de openbare ruimte op zich te nemen en de inzet van haar personeel breder uit te zetten binnen de stad (dat wil zeggen buiten het zogenaamde ‘betaald parkeren gebied’). Dit verzoek is aan de orde gekomen in een overleg dat Stadstoezicht heeft gehad met de burgemeester, de portefeuillehouder verkeer en vervoer en de coördinator integrale veiligheid. Een plan van aanpak is hiervoor in voorbereiding. Stadstoezicht beschikt over toezichthouders die middels surveillances een oog- en oorfunctie hebben en gericht zijn op het tegengaan en voorkomen van overlastsituaties. Daarnaast beschikken zij over controleurs/BOA’s (bijzonder opsporingsambtenaren) die handhavend kunnen optreden in geval van overtreding van regelgeving en bevoegd zijn te verbaliseren. De toezichthouders en controleurs/BOA’s opereren in samenwerking met de politie.

Wijziging van de APV

Om het (gewijzigde) beleid uit te kunnen voeren is het noodzakelijk om de desbetreffende APV regelgeving aan te passen. Het gaat daarbij om de artikelen met als onderwerp loslopende honden en verontreiniging door honden. In het artikel over loslopende honden, waarin ook het verschijningsverbod voor o.a. speelplaatsen is geregeld, zal enkele redactionele wijzigingen worden gepleegd en zullen naast de blindengeleide- voortaan ook hulphonden worden vrijgesteld van de aanlijnplicht en het verschijningsverbod. Gelet op dit artikel kan het college hondenuitlaatgebieden aanwijzen waar honden los mogen lopen en geen aanlijnplicht geldt. Middels een bijbehorend aanwijzingsbesluit worden deze gebieden in aantal verhoogd.

In het artikel verontreiniging door honden was altijd opgenomen dat een eigenaar of houder verplicht was zorg te dragen voor het opruimen van de poep van zijn hond, behalve als deze werd achtergelaten in een daarvoor bestemd hondentoilet. Dit APV artikel wordt nu zo aangepast dat de opruimplicht straks niet meer geldt als de poep wordt achtergelaten in een hondenuitlaatgebied of hondenuitlaatstrook (ook voor deze stroken is een bijbehorend aanwijzingsbesluit nodig). Blindengeleide- en hulphonden worden vrijgesteld van de opruimplicht (was voorheen nog niet zo geregeld). Bovendien wordt in dit artikel vastgelegd dat de eigenaar of houder van een hond voortaan een deugdelijk opruimmiddel in zijn bezit moet hebben bij het uitlaten van de hond en deze desgewenst moet kunnen tonen op eerste vordering van een met toezicht belast ambtenaar.

Volledigheidshalve nog de opmerking dat aansluitend aan deze beide artikelen ook een artikel is opgenomen met als onderwerp gevaarlijke honden. De VNG heeft onlangs in een verspreide nieuwsbrief (juni 2009) laten weten dat dit artikel aanpassing behoeft i.v.m. de intrekking van de Regeling Agressieve Dieren (RAD). Met deze regeling werd, kort samengevat, bepaald dat het houden, fokken of verhandelen van pitbullterriërs was verboden.

De intrekking van de regeling is dan ook alleen voor deze honden van betekenis. Aan de regelgeving voor alle andere honden is niets veranderd. De intrekking van de RAD houdt in dat de verwijzingen hiernaar geschrapt moeten worden uit het APV artikel. De VNG geeft in overweging om beleidsregels op te stellen waarin wordt vastgelegd hoe er bij bijtincidenten zal worden opgetreden. Er zal t.z.t. nog worden bezien of dit voor de gemeente Almelo noodzakelijk/wenselijk is. Dit valt echter buiten het bestek van dit beleid.

Uit praktisch oogpunt is besloten om de procedure voor aanpassing van de artikelen mee te laten lopen in de op handen zijnde besluitvorming voor een algehele herziening van de APV. Hierbij zullen de medewerkers van Stadstoezicht Almelo BV ook worden aangewezen voor toezicht en handhaving op naleving van deze bepalingen.

In bijlage 4 van deze nota wordt uiteengezet hoe de bewuste artikelen eruit komen te zien.

Hoogte van de boetes

Om de hoogte van de boetes op de verschillende overtredingen te bepalen wordt aansluiting gezocht bij het Feitenboekje, uitgegeven door het Openbaar Ministerie. Hierin is een lijst van feiten betreffende misdrijven, overtredingen en Muldergedragingen -met daaraan gekoppeld een boetebedrag- opgenomen. Deze wordt landelijk gehanteerd en door deze te volgen, conform de wens van het Arrondissementsparket in Almelo, is ook afstemming van de hoogte van de verschillende boetes in regionaal verband gewaarborgd.

De hoogte van de boetes op de verschillende overtredingen zijn als volgt:

- het niet aanlijnen van de hond waar dit wel verplicht is	€ 60,--;
- het verschijnen met de hond op een speelplaats, trapveld e.d.	€ 90,--;
- het niet voorzien van de hond van een halsband of identificatiemerk dat de eigenaar of houder duidelijk doet kennen	€ 60,--;
- het niet bij zich hebben c.q. het niet kunnen/willen tonen van een opruimmiddel op eerste vordering van een met toezicht belast ambtenaar	€ 60,--;
- het niet opruimen van de hondenpoep op plaatsen waar dit niet achtergelaten mag worden	€ 90,--.

Voorlichting/Communicatie

Voor het welslagen van het beleid is goede communicatie over de nieuwe regels van essentieel belang. Dit om de houding en gedrag van de hondenbezitters te beïnvloeden. Handhaving speelt daarbij natuurlijk ook een grote rol maar het gaat er ook om de bezitters bewuster te maken van hun maatschappelijke verantwoordelijkheid om te voorkomen dat inwoners van de gemeente Almelo overlast ondervinden van hun honden. Na vaststelling van het beleid zal in ieder geval op de volgende manieren hieraan aandacht worden besteed:

- de hondenbezitters die hondenbelasting betalen krijgen informatie over het nieuwe beleid thuis gestuurd;
- het beleid kan worden ingezien bij het publieksbureau en zal op de website van de gemeente Almelo worden gepubliceerd. Vanaf de website zal een folder met informatie en kaarten per stadsdeel (waarop aangegeven is waar de voorzieningen voor honden te vinden zijn) te downloaden zijn. Tevens zal van het beleid in de lokale media en gemeente advertentie (bij herhaling) melding worden gemaakt;
- de hondenbezitters zal in het begin een gewenningsperiode worden gegund. Overtreders van regelgeving zullen door de toezichthouders en/of handhavers (normaliter) in eerste instantie worden aangesproken op hun gedrag. Ook in de preventieve sfeer kunnen zij een rol van betekenis spelen door hondenbezitters te informeren over de nieuwe regelgeving en te verwijzen naar locaties waar faciliteiten voorhanden zijn;
- toezending van het beleid aan hondenverenigingen met het verzoek er tijdens (o.a.) cursussen aandacht aan te besteden;

- toezending van informatie aan dierenartsen omdat zij een rol kunnen vervullen in het wijzen van de hondenbezitters op het belang van inenting e.d. om ziektes zo veel mogelijk te voorkomen. Het eerder dit jaar opduiken van de Neosporaziekte in de gemeente Almelo heeft aangetoond dat middels de juiste informatie/voorlichting veel (vaak onterechte) onrust hierover wordt weggenomen en het probleem grotendeels getackeld kan worden door hondenbezitters te wijzen op hun verantwoordelijkheden.

Inwerkingtreding

Na vaststelling van het beleid wordt direct overgegaan tot het plaatsen van de voorzieningen zoals borden en afvalbakken en de informatiecampagne opgestart. Het heeft enige tijd nodig voordat alle geplande voorzieningen beschikbaar zijn en voorlichting enig effect sorteert. De hondenbezitters zal dan ook een gewenningsperiode worden gegund i.v.m. de nieuwe regelgeving. Gelet hierop wordt voorgesteld het beleid per 1 april 2010 in werking te laten treden en vanaf dat moment strikt te gaan handhaven op de regels die nieuw zijn t.o.v. het vorige beleid.

Evaluatie

De praktijk moet uitwijzen hoe het beleid uitpakt. Voorgesteld wordt dan ook om dit na 2 jaar te evalueren. Dit om te bezien of de overlast van hondenpoep is verminderd, de hondenbezitters beschikken over voldoende faciliteiten en of de handhaving capaciteit eventueel uitgebreid moet worden. Na inwerkingtreding van het beleid worden klachten geanalyseerd en toezichthouders maar ook (niet) hondenbezitters gevraagd naar hun ervaringen met het beleid. Ook wordt (mede) in het kader van de nota "De Schone Stad" een nul-meting uitgevoerd om de mate van overlast van hondenpoep te peilen. Vervolgens zal na inwerkingtreding van het beleid de openbare ruimte periodiek worden geschouwd om te bezien wat de resultaten zijn t.o.v. deze nul-meting (meer/minder overlast).

Samengevat

Kort samengevat nog eens de belangrijkste punten uit het beleid op een rij:

- hondenbezitters zijn binnen de bebouwde kom verplicht de hondenpoep op te ruimen én daartoe een opruimmiddel bij zich te hebben als zij hun hond uitlaten;
- het aantal terreinen waar honden los mogen lopen, de hondenuitlaatgebieden, worden uitgebreid. In deze gebieden geldt geen opruimplicht;
- er worden hondenuitlaatstroken aangewezen waar honden aangeliind uitgelaten kunnen worden. Hier geldt eveneens geen opruimplicht;
- op locaties waar in de directe omgeving geen hondenuitlaatgebieden of hondenuitlaatstroken te situeren zijn, worden hondenpoepafvalbakken en eventueel zakjesautomaten geplaatst;
- er wordt bij alle voorzieningen en verbodslocaties bebording geplaatst waarop de na te leven regelgeving voor hondenbezitters is aangegeven;
- het toezicht en de handhaving wordt aangescherpt;
- het beleid wordt met een uitgebreide informatiecampagne geïntroduceerd.

Bijlagen

1. enquête hondenbeleid
Het opruimen van uitwerpselen van honden, de mening van hondenbezitters (registratienummer 2008/17215; juni 2008)
2. overzichtskaart van de hondenuitlaatgebieden en hondenuitlaatstroken
3. voorbeeldafbeeldingen van te plaatsen bebording
4. voorgestelde APV wijzigingen om het hondenbeleid uit te kunnen voeren

BIJLAGE 1

BIJLAGE 2

BIJLAGE 3

BIJLAGE 4

Bijlagen Raadsvergadering
Gemeenteraad Almelo

Datum: 6 april 2010

Nr	Bijlage	Docman
1	<u>Bijlage behorende bij agendapunt 8:</u> <u>Kadernotitie de Almelo Acht: acht uitgangspunten voor het groenmilieu- en duurzaamheidsbeleid</u>	2010/583
	- Kadernotitie de Almelo Acht	2010/736
	- Opmerkingen kritische vrienden	2010/1287
2	<u>Bijlage behorende bij agendapunt 9:</u> <u>Vaststelling 'partiële herziening Structuurplan Almelo 2009, Indiëterrein</u>	2010/4181
	- Brief Provincie Overijssel	2009/35831
	- Brief Waterschap Regge en Dinkel	2009/29730
	- Brief VROM-inspectie	2009/28788
	- Brief Regio Twente	2009/28443
	- Ontwikkelplan Indië	2009/15897
	- Partiële herziening Structuurplan Almelo 2009 – Indiëterrein	2008/33383
3	<u>Bijlagen behorende bij agendapunt 10:</u> <u>Aanhoudingsbesluit ivm geurverordening Bornerbroek</u>	2010/575
	- Collegevoorstel aanhoudingsbesluit geurverordening Bornerbroek	2010/7493
	- Kaart aanhoudingsgebied	2010/2499
4	<u>Bijlage behorende bij agendapunt 11:</u> <u>Vorbereidingsbesluiten</u>	2010/1382
	- Diverse kaarten	2010/1382
5	<u>Bijlagen behorende bij agendapunt 12:</u> <u>Verantwoording fractievergoeding 2008</u>	2010/9053
	- Brief Deloitte Accountants	2010/9053
6	<u>Bijlagen behorende bij agendapunt 13:</u> <u>Goedkeuring begroting 2010 Stichting OPOA</u>	2010/1880
	- Brief OPOA	2009/34317
7	<u>Bijlage behorende bij agendapunt 14:</u> <u>Wijziging APV i.v.m. aanpassing hondenbeleid</u>	2010/7954
	- Nota hondenbeleid	2009/25913